

KÖRMEND VÁROS

INTEGRÁLT TELEPÜLÉSFEJLESZÉSI STRATÉGIA

Projekt azonosító: NYDOP-6.2.1/K-13-2014-0002
„Nyugat-Dunántúli Operatív Program - Fenntartható településfejlesztés a kis- és középvárosokban – Integrált Településfejlesztési Stratégiák kidolgozása”

Készítette:
ProVia' Kft.
1134 Budapest Szomolnok u. 14.

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Regionális
Fejlesztési Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

Körmeny város Integrált Településfejlesztési Stratégiája

Készítették:

Dr. Kukely György, Pro Via'91 Kft.
Rosivall Ágnes, Rosivall Tervező Iroda Kft.
Gergye Péter, Akcióterv Kft.
Szabó Mariann, Terra Stúdió Kft.
Dr. Décsi László, Terra Stúdió Kft.
Rácz Andrea, Pro Via'91 Kft.
Herceg Zoltán, Pro Urbe Kft.
Auer Jolán, Tájéoló-Terv Kft.
Hanczár Zsoltné, KÉSZ Tervező Kft.
Körmeny János, Rosivall Tervező Iroda Kft.

Tartalomjegyzék

Uram, adj bátorságot, hogy merjek változtatni ott, ahol arra szükség van! Uram adj alázatot, hogy ne akarjak változtatni az örök értékeken! Mindenekelőtt adj bölcsességet, hogy meg tudjam különböztetni az örök értéket a megváltoztatandótól!

Az Integrált Településfejlesztési Stratégia (ITS) középtávra (a 2014-2020 közötti időszakra) határozza meg egy város fejlesztésének főbb irányait, és konkrét lépéseit az önkormányzat által jóváhagyott hosszútávú településfejlesztési koncepció alapján. Eszerint az ITS-ben rögzített városfejlesztési elképzelések egyes elemei illeszkednek a településfejlesztési koncepcióban rögzített hosszú távú célokhoz, és a kijelölt fejlesztési irányokhoz.

Körmend Város Integrált Városfejlesztési Stratégiáját (IVS) – amely lényegében az ITS elődjének tekinthető – 2008-ban hagyta jóvá a város közgyűlése.

Körmend Város Integrált Településfejlesztési Stratégiája a településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló 314/2012. (XI. 8.) Kormányrendelet alapján, annak 2. mellékletében meghatározott tartalom szerint került kidolgozásra.

Az épített környezet alakításáról és védelméről 1997. évi LXXVIII. törvény 9/A. § (2) bekezdése szerint az Integrált Településfejlesztési Stratégia a rendelkezésre álló és bevonható források ismeretében meghatározza a településfejlesztési koncepcióban meghatározott célok megvalósítását egyidejűleg szolgáló beavatkozásokat, programokat, továbbá a megvalósítás eszközeit és nyomon követését.

A 314/2012. (XI. 8.) kormányrendelet 3. § (5) szerint a stratégia a koncepcióval összhangban, a településszerkezeti terv figyelembevételével kerül kidolgozásra, illetve a 6. § (1) A középtávra szóló stratégiát az önkormányzat a megállapításról szóló döntés mellékleteként fogadja el.

A városvezetés a koncepcionális és stratégiai munka módszerének meghatározásakor partnerségi tervet fogadott el, amely mentén került sor a fejlesztésben érdekelt szereplők tervezési folyamatban történő részvételére, bevonására, illetve a szakmai munka és döntés-előkészítés hivatalon belüli koordinációjának megvalósítására. Az Integrált Településfejlesztési Stratégia egyeztetése és elfogadása a 314/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet, valamint Körmend Város Képviselőtestülete a 24/2013. (V. 28.) határozatával elfogadott Partnerségi egyeztetési szabályzata alapján történik.

A munka alapvető célkitűzése, hogy Körmend város megfelelően pozícionálja magát hazai és nemzetközi szinten, beazonosítsa azokat az egyéni és egyedi tényezőket, amelyeket fejlesztve versenyképes maradhat, versenyelőnyökhöz juthat. Az Országos Fejlesztési- és Területfejlesztési Koncepcióban (OFTK) meghatározásra kerültek a legfontosabb célkitűzések, kimondva, hogy a városok és térségeik az ország gazdasági növekedésében és területi fejlődésében meghatározó szerepet játszanak. Az OFTK-hoz illeszkedve elkészült a Vas megyei területfejlesztési koncepció és program, melyek keretet adnak a településfejlesztési elképzeléseknek. Ezekhez illeszkedve készült el Körmend Város Integrált Településfejlesztési Stratégiája.

1 A HELYZETELEMZÉS FŐBB MEGÁLLAPÍTÁSAI

A megalapozó vizsgálat a településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló 314/2012. (XI. 8.) Kormányrendelet mellékletében meghatározott tartalom szerint készült, így helyzetfeltáró, helyzetelemző és helyzetértékelő munkarészt tartalmaz. A vizsgálat a város térségére is kitékint.

A helyzetfeltárás, a helyzetelemzés és helyzetértékelés eredményeként a koncepció és stratégia elkészítéséhez kulcsfontosságú területek legfontosabb tendenciái kerültek bemutatásra, szakterületenként áttekintve a város és térsége esetében a jelenlegi helyzetképet, kiemelve az erősségeket, gyengeségeket, lehetőségeket és veszélyeket, a fejlesztési szükségleteket és a konfliktusterületeket.

Körmend a Rába átkelőhelyénél találkozó utak mellett alakult a történelmi idők elején, és őrizte meg sajátos találkozási és ellátó hely pozícióját, annak sok-sok szellemi, táji, tér- és településszerkezeti és épített örökségét mind a mai napig identitástudatában és fizikai valóságában is.

A város jól illeszkedik a Nyugat – Dunántúli régió magas-szintű oktatási, egészségügyi és intézményi ellátó és vonzerővel rendelkező kisvárosainak hálózatába, de abban is hasonló társaihoz, hogy lakossága – sajnos – öregedő tendenciájú, és a fiatal korosztály száma fogy. Gazdaságában meghatározó – a nagyobb foglalkoztatók közt – a külföldi tulajdonú vállalkozások, de IMK Ipari Parkja jól szervezett, növekszik, fejlődik, és gazdasága elég hosszú távon, így kiemelkedően a gazdasági válság idején is stabilnak volt mondható és az ma is.

A tájkarakterét meghatározza a Rába és árterének zöld vonulata, amelyhez történelmi idők óta kapcsolódik a hajdani vár, ma a Batthyány kastély-együttes és szép parkja. Ez utóbbiak állagát az önkormányzat komoly ráfigyeléssel és nagy erőfeszítésekkel, lépésről lépésre teszi újra múltjához és a város életéhez méltóvá.

A város közlekedése a 8 sz. és a 86 sz. főutak találkozásánál, az átmenő és felújított Szombathely – Graz vasútvonal által ellátott, de a várost elkerülő M8 sz. út megépítése elengedhetetlen, és a szárnyvasutak is a térségi ellátás letéteményesei. Közművekkel jól ellátott, a szennyvíz ellátás teljessé tétele épp a múlt évben történt meg. Körmenden találjuk – kategóriáján túlmutatóan is – a legtöbb távfűtött lakást. Megoldatlan a csapadékvíz, ár- és belvíz együttes megjelenésének kezelése, de a munka tervezése folyamatban van, és figyelembe veszi, a klímaváltozásból adódott új árvízi jellegzetességeket is.

A település szerkezetét meghatározza ma is a Rába és a befolyó patakok, a két nagy egymást keresztező út, a vasutak és elágazásaik, illetve a középkori város, és mellette kialakult vár területén ma is álló kastély és parkja. A településszerkezeti terv alakulása egy hosszú folyamat, amely 2001-ben indult, 2014-ben találjuk az utolsó lépést, és még nem zárult le. A terv folyamatának alakulása jól kifejezi a város és vezetői szemléletének változását, és a mindenkori helyzettel való élni igyekeztét. A 2001-ben jóváhagyott terv meg a „mindent beépíteni” jelleg dominál, amely 2008-ra jelentősen visszavetett az új utak, új beépítések területeiből. A 2014-es terv a Rába árterének elsősorban a beépített területeire koncentrál, és azt javítja a lehetőségek között.

2001 és 2013 között Körmend lakosság száma nagyobb mértékben csökkent a megyei átlagnál. Az öregedési index magasabb az országos átlagnál.

A 2011-es népszámlálás alapján a háztartások vizsgálata során megállapítható, hogy Körmenden a házaspárok, illetve élettársi kapcsolatban élő háztartások aránya magasabb, ebből következően pedig az egyszülős háztartások aránya alacsonyabb, mint az országos átlag. A háztartásokra jutó foglalkoz-

tatottsági arány meghaladja mind az országos, mind a megyei átlagot. A város iskolázottsági szintje magasabb a járási, a megyei és az országos átlagnál is. A munkanélküliségi ráta 2009 óta csökkent a járás egészében. A városra és térségére is az országos átlagnál alacsonyabb munkanélküliség jellemző. Körmenden kedvező jövedelemmel rendelkeznek a munkavállalók, megyei és országos összehasonlításban is. A lakóegységek közül sok a négy vagy több szobás ingatlan, és a lakások felszereltsége, komfortfokozata is igen jó. Oktatási és egészségügyi ellátása mind a város, mind az ellátott térség számára – természetesen folyamatosan alkalmazkodva – jónak mondható.

Körmend ipara versenyképességét elsősorban a rendelkezésre álló, felszívható munkaerő-felesleg hiánya korlátozza. A munkaképesség lakosság jelentős része számára jelenleg magasabb munkabéreket kínálnak a burgenlandi (Ausztria) foglalkoztatók, illetve a szentgotthárdi Opel-gyár. A keresleti oldal kielégítését tekintve, a jelenlegi iparszerkezete ¼-e minősíthető csak beszállító jellegűnek. Jelentős országos terítésű, vagy nagy volumenű exportra termelő cégek mögül hiányzik jelenleg a logisztikai infrastruktúra (intermodális áruszállító központ, raktárbázis).

Körmend kereskedelme és szolgáltatása keresletkorlátos: a város és kistérsége lakosságára épülhet.

A vendéglátás és idegenforgalom fellendülését jelenleg a szálláshely-kínálat szűkossége, illetve a programkínálat szűkossége korlátozzák. Magyarország idegenforgalmi pozícióját az EUR-ral szemben tartósan alacsony HUF-árfolyam határozottan javította. A magyar idegenforgalmi célpontok között jelenleg elsősorban programkínálati verseny van, amelyben Körmendnek 3 kitörési pontja is van.

Nemzetközi jelentőségű természeti értékek Körmend közigazgatási területének déli részét a Rába és Csörnöc-völgy kiemelt jelentőségű Natura 2000 terület, valamint a Rába-völgy Ramsari terület (a vízi madarak nemzetközi jelentőségű vizes élőhelyei). Az Országos Ökológiai Hálózat területei is megtalálhatók Körmenden. A magterület a közigazgatási terület északkeleti részén elhelyezkedő erdőterület, az ökológiai folyosó a Rába, a Pinka és a Csörnöc-patak menti területek, valamint a közigazgatási terület északnyugati részén elhelyezkedő erdőfolt, a puffer terület pedig a Rába és a Csörnöc-patak közötti természetközeli területek.

Körmend zöldfelületi ellátottság tekintetében kedvező képet mutat. Igen kedvező adottsága, hogy van városi szintű, több funkcióval rendelkező közparkja, a Várkert, a Batthyány-Strattmann kastély parkja, melynek területének egy részét az utóbbi években EU források felhasználásával revitalizálták. Városrész szintű közparkok tekintetében különbségek adódnak az egyes városrészek között. A vasútvonaltól délre lévő városrész kedvező helyzetben van a városrész szintű közpark-ellátottság tekintetében. A vasúttól északra lévő településrészen kisebb közkertek találhatóak.

Körmenden jelenleg a lakosságának életfeltételeit, a környezeti elemeket, a táji-, természeti értékeket veszélyeztető tartós környezeti terhelés nem áll fenn.

Körmenden nem található sem kiváló, sem jó termőhelyi adottságú szántóterület. A termőföldek közepes vagy annál gyengébb minőségűek. A Rába menti területek vízerózióknak kitett területek. Földtani veszélyforrással érintett területek nincsenek a településen. Csaknem az egész közigazgatási terület nitrát-érzékeny.

A város épített örökségét elsősorban határozza meg ma is a településszerkezet középkorból örökölt és megőrzött rendje, elsősorban az Óváros és a várból kialakult kastély-együttes és parkja. A város terei ma is szervezőerővel bírnak, s az élet ma is rajtuk, körülöttük lüktet. Körmend legfőbb épített értéke a Batthyány kastély-együttes, amelynek megújítása megkezdődött, és a parkjával, az előtte elnyúló Szabadság térrel, az É-i és D-i tengelyeivel meghatározója a városnak. A város 28 országosan védett épülettel és

építménnyel rendelkezik, ha a kastély-együttest egynek számoljuk, (holott a védett elemek száma tizenkettő legalább) és ezen túl 190 helyi védett épület, 15 szobor és emlékmű és több utcarész.

Közlekedés földrajzilag a település kedvező helyen fekszik. Körmend térségét az európai közlekedési hálózatba az V. sz. Helsinki folyosó kapcsolja be (8. sz. főút). A járás közúti közlekedési hálózata legfontosabb elemei a kelet-nyugati tengelyű 8. sz. főút és az észak-déli tengelyű 86. sz. főút. A 8. sz. főúton elérhető Székesfehérvár majd tovább a 7. sz. főúton Budapest, míg a 86. sz. főúton a megyeszékhely Szombathely és a régióközpont Győr.

A járási településeket a főutakon kívül négy vagy több számjegyű alsóbbrendű utakon lehet elérni. Az időbeli elérhetőségek már más képet festenek a település térbeli elhelyezkedéséről.

Körmend vezetékes ivóvízzel ellátott lakások száma a legutolsó statisztikai adatok alapján 2014. január 1.-én, ez a település lakásállományának 98,0 %-a. Az ellátottság jelzi, hogy Körmenden a lakosság 2%-a, kb 230 fő számára nincs megoldva a közüzemi vezetékes ivóvíz ellátás. Ezek ellátására a közhálózatra telepített 10 közkifolyó áll jelenleg rendelkezésre, és ellátása is saját vízbázisról megoldott a közigazgatási területén üzemelő 14 mélyfúrású vízmű-kútról. A városban fűt termálkút lehetőséget adott termálfürdő létesítésére, energetikailag gazdaságosan nem használható.

A szennyvíz csatornahálózat kiépítettsége nagyobb ellátottságot tenne lehetővé. A helyi tájékoztatás szerint pályázati támogatással 2014 év során jelentősen növelték a közhálózatra csatlakozást és további rácsatlakozások megoldása folyamatban van. Az újabb rácsatlakozásokkal az ellátottság mértéke lassan meg fogja közelíteni a vezetékes ivóvíz ellátottságot.

A településen belül a csapadékvíz elvezetése részvízgyűjtő területekre tagolódik. A csapadékvíz elvezetése kisebb részben zárt csapadékcsatornával történik, de többnyire nyílt árkos kialakítású, amelyek hidrológiai rendezettsége nem jellemző. Így az árkok vízelvezető képessége korlátozott. Egyes szakaszai szikkasztó árokként üzemelnek, de jellemzően előfordul árokfeltöltések (pl. kocsik behajtó létesítése miatt), árokfeltöltődések feliszaposodás, illetve növényzettel való benövés miatt. A város csapadékvíz rendszere áttervezés alatt van, hogy az, az átalakítás nyomán megfeleljen az árvíz, belvíz és a csapadékvíz egyidejű jelentős megjelenése kezelésének.

Körmend villamos-energia igényeit a pécsi központú E.ON-ÉDÁSZ Hálózati Zrt. biztosítja. Az egyes ingatlanoknál előfordul többet a fogyasztó helyek és a külterületi, volt kiskertes, illetve egyéb villamosenergia ellátást igénylő ingatlanok indokolják. Mértékadó a szolgáltató ellátottságra vonatkozó megállapítása, hogy az ellátottság teljes körű.

Körmend földgázzal való ellátása 1985-ben valósult meg, a lakások ellátása ~ 50%-os. Körmend táv hőellátás hőbázisának és hőtávvezetékeinek jelenleg az üzemeltetője a Régióhő Kft, amely Körmend, Szentgotthárd, Vasvár távhőellátását szolgáltatja. 2014. január 1-én Körmenden 1702 lakás, a lakásállomány 33,7 %-a rendelkezett távhőellátással. A városban kiépített vezetékes energiaellátással a lakásállomány 82,9 %-a számára (táv hőellátottság 33,7 %, fűtési célú gázellátottság 49,2 %) biztosított az automatikus üzemvitelű termikus célú energiaellátás komfortja.

Körmend vezetékes távközlési ellátását a Magyar Telekom Távközlési Nyrt. jogelődje építette ki és üzemeltette, jelenleg a Magyar Telekom biztosítja. A soproni szekunderközponthoz tartozó, 47-es primer központ a település vezetékes távközlési hálózatának bázisa. A vezetékes szolgáltatást a vezeték nélküli szolgáltatók egészítik ki. A megfelelő vételi lehetőség biztosításához szükséges antennák – részben településen belül, részben a környező településeken – elhelyezésre kerültek, azokat a Ma-

gyar Telekom Távközlési Nyrt., a Telenor Magyarország Zrt., Vodafone Magyarország Mobil Távközlési Zrt. építette, üzemelteti.

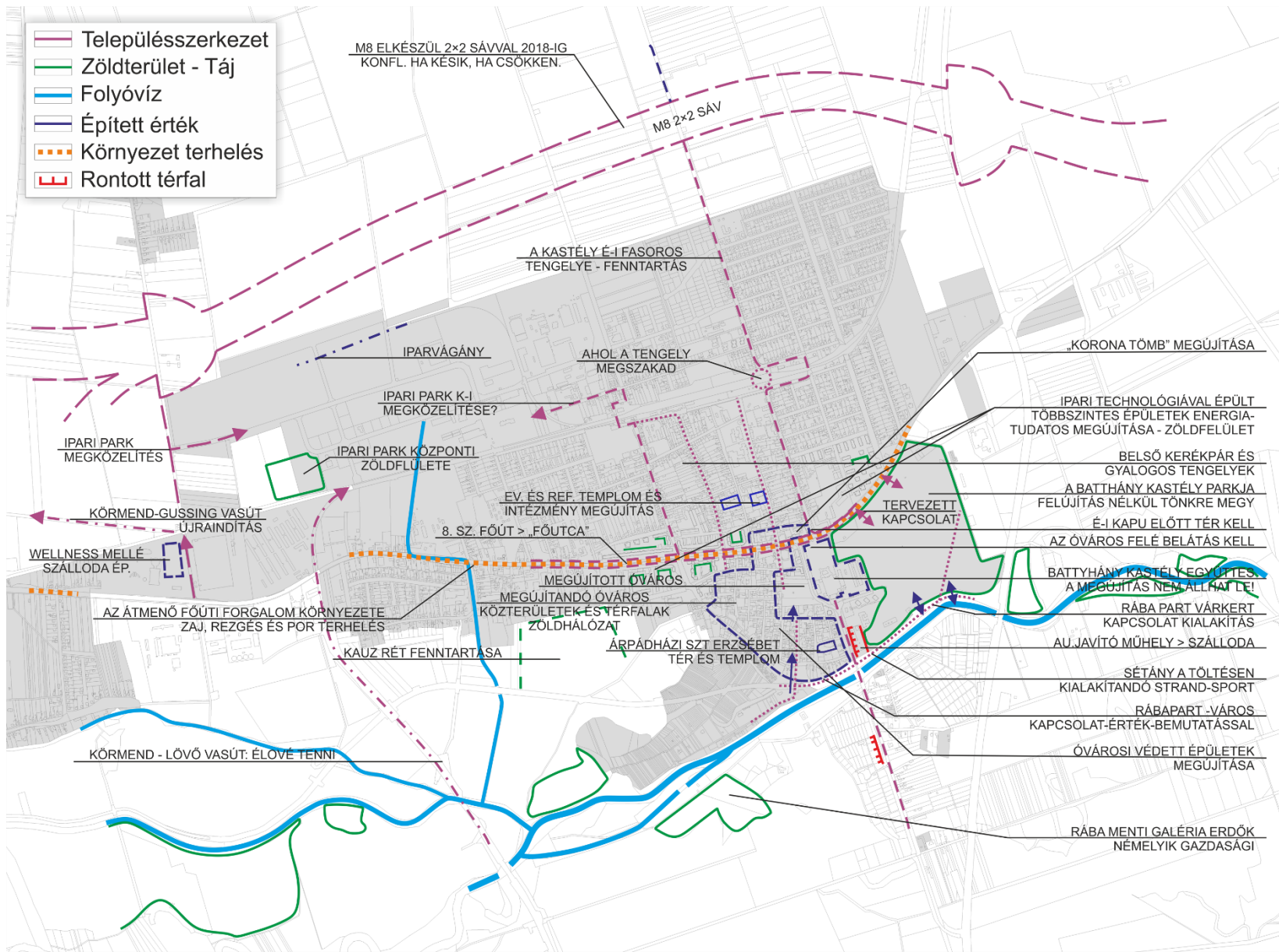
Körmend fejlődésének/fejlesztésének akadálya tényszerű alapon az lehet legfőképpen, ha valamely elképzelés, anyagi, vagy gondolati konstrukció gátolja a mozgási/fejlődési tengelyek mellett létrejött, ezeket működtető, óvó és ebből megélő városnak azt a szerepét, hogy a XXI. századi hálózatok őre, gondozója és megélője lehessen.

Így az egyik legkeményebb konfliktus forrása lehet, ha a 2x2 sávós M8. sz. elkerülő út építése késik, netán kisebb szolgáltatási szinttel létesül, és a városnak a nagy közlekedési vonalak általi kettészakadását csak technikai eszközökkel lehet enyhíteni, és a forgalom okozta környezetterhelés tovább nő. Az ipar anyag és személyi forgalma a változatlan helyzet miatt nehéz/egyre nehezebb lesz, így fejlesztéseikben gátolva érzik magukat, és mind a meglévő vállalkozások fejlesztései lelassulnak, mind a beköltözni akarók elbizonytalanodnak. Ehhez adódik az a feszültség, hogy a Rákóczi út mellet minden fajta emberi tevékenység megnehezül.

A konfliktusok másik sarokpontja, ha a kastély és parkja megújítása a méltó funkciók beköltözése, és ezáltal a kulturális életet megújító, újraszervező szellemi, szerkezeti és építészeti érték újjáteremtési folyamat megáll, lelassul, esetleg elkészülése után nem kerül fenntartó gazdája. Ezzel mindaz a kapcsolódó hatás is veszélybe kerülhet, amelyeket a kastély-együttes katalizátorként segít megvalósulásával. (Pl. a liktárium háttér termeltetési rendszere elbizonytalanodhat, a Batthyány család Nyugat – Dunántúlon, Magyarországon és Európában játszott szerepének egymásmellé állítása, a hajdani birtokigazgatás rendje és ennek változásai a különböző korokban, mint kutatási és bemutatási folyamat lelassul, helye máshová tevődik át, stb.) A kastély-együttes megújítása szorosan kapcsolódik az Óváros megújításához, hogy a két mindig együtt létezett érték szinergikus hatása újrateremtődjön, és meg hozza a város számára azt a magas életminőséget, amelyet értékei igényelnek.

A demográfiai trendek változatlansága mellett az idősödő lakosság, a fogyó fiatalság átrendezné a város ellátási és munkaerő struktúráját, egyre többet kellene fordítani az idősek ellátására az iskolák fejlesztése, a ma szellemének való megfelelésük támogatása helyett. Egyre kevesebb merítése maradna a városban és környékén a ma nagyon magas-színvonalú élsportnak és az ezt megalapozó tömegsportok adta sportéletnek.

A negyedik alapvető konfliktus terület – és talán ezzel kellett volna kezdeni – a város és a természet, a táj együttélése, és ennek folyamata. A Rába, mint éltető víz, mint szabadidőt szép eltöltését biztosító terület és az árterén lévő zöld világ élteti a várost, a Várkerttel való kapcsolata olyan oxigén bázis, aminél többet kívánni sem lehet. Gondot jelent viszont az árvíz, és változó levezetődése, a vele együtt jelentkező belvíz és csapadékvíz kezelése. További gondot jelent az árterületen működő kavicsbánya látvány a város lakói és vendégei részére.

- Településszerkezet
- Zöldterület - Táj
- Folyóvíz
- Épített érték
- Környezet terhelés
- Rontott térfal

M8 ELKÉSZÜL 2x2 SÁVVAL 2018-IG
KONFL. HA KÉSİK, HA CSÖKKEN.

M8 2x2 SÁV

A KASTÉLY É-I FASOROS
TENGELE - FENNTARTÁS

IPARVÁGÁNY

AHOL A TENGELE
MEGSZAKAD

„KORONA TÖMB” MEGÚJÍTÁSA

IPARI PARK K-I
MEGKÖZELÍTÉSE?

IPARI TECHNOLÓGIÁVAL ÉPÜLT
TÖBBSZINTES ÉPÜLETEK ENERGIA-
TUDATOS MEGÚJÍTÁSA - ZÖLDFELÜLET

IPARI PARK
MEGKÖZELÍTÉS

IPARI PARK KÖZPONTI
ZÖLDFELÜLETE

BELSŐ KERÉKPÁR ÉS
GYALOGÓS TENGELEK

EV. ÉS REF. TEMPLOM ÉS
INTÉZMÉNY MEGÚJÍTÁS

A BATTYHÁNY KASTÉLY PARKJA
FELÚJÍTÁS NÉLKÜL TÖNKRE MEGY

KÖRMEND-GÜSSING VASÚT
ÚJRAINDÍTÁS

8. SZ. FŐÚT > „FŐUTCA”

TERVEZETT
KAPCSOLAT

É-I KAPU ELŐTT TÉR KELL
AZ ÓVÁROS FELÉ BELÁTÁS KELL

WELLNESS MELLÉ
SZÁLLODA ÉP.

AZ ÁTMENŐ FŐUTI FORGALOM KÖRNYEZETE
ZAJ, REZGÉS ÉS POR TERHELÉS

MEGÚJÍTOTT ÓVÁROS
MEGÚJÍTANDÓ ÓVÁROS
KÖZTERÜLETEK ÉS TÉRFALAK
ZÖLDHÁLÓZAT

BATTYHÁNY KASTÉLY EGYÜJTÉS
A MEGÚJÍTÁS NEM ALHAT LE!

KAUZ RÉT FENNTARTÁSA

ÁRPÁDHÁZI SZT. ERZSÉBET
TÉR ÉS TEMPLOM

RÁBA PART VÁRKERT
KAPCSOLAT KIALAKÍTÁS

KÖRMEND - LÖVŐ VASÚT: ÉLŐVÉ TENNI

AU. JAVÍTÓ MŰHELY > SZÁLLODA

SÉTÁNY A TÖLTÉSEN
KIALAKÍTANDÓ STRAND-SPORT

RÁBAPART -VÁROS
KAPCSOLAT-ÉRTÉK-BEMUTÁSSAL

ÓVÁROSI VÉDETT ÉPÜLETEK
MEGÚJÍTÁSA

RÁBA MENTI GALÉRIA ERDŐK
NÉMELYIK GAZDASÁGI

Körmend város szerkezetileg, városképi arculatában, karakterében és területhasználati jellemzői alapján (az IVS felosztása szerint) négy városrészből áll (Vasútvonaltól délre, vasútvonaltól északra, Felsőberkifalu, Horvátnádálja). E városrészek részletes elemzése a 2011-es Népszámlálás városrészi adatai alapján történt, rámutatva az adott városrészben meglévő legfontosabb demográfiai, társadalmi jellemzőkre, tendenciákra, a funkcióellátottságra, gazdasági jellemzőkre, bemutatva a területek, városrész városon belüli pozíciója, helyzete, ellátottsága helyzetét, állapotát amelyek jó irányú elmozdulást jelenhetnek ezen állapotból.

Városrészek neve	Lakónépesség száma 2001 - 2011	Öregedési index	Felsőfokú végzettségűek aránya (a 25 év feletti korosztályból)	Rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya (15-59 év közötti korosztályból)	Alacsony presztízsű foglalkoztatási csoportokban foglalkoztatottak aránya
Vasútvonaltól D-re lévő	9337/8579	1,77	13,6/15,2	29,7/31,8	43,1
Vasútvonaltól É-ra lévő	2373/2284	1,37	10,2/14,0	31,2/30,2	46,9
Felsőberkifalu	192/187	1,8	6,3/15,1	31,6/36,0	42,7
Horvátnádálja	898/900	1,54	7,9/12,3	28,7/29,7	46,0
Körmend város	12802/11950	1,68	11,7/14,8	30,0/31,4	44,1

	Lakó	Mezőgazdasági	Ipari, logisztikai	Kereskedelmi	Turisztikai	Közigazgatási	Egészségügy, oktatás, kultúra	Zöldfelületi	Közlekedési	Sport, rekreáció
V1:	■			■	■	■	■	■	■	■
V2:	■		■					■	■	
V3:	■	■								
V4:	■	■	■							

Jelmagyarázat:

- erős, a városrészt alapvetően meghatározó funkció
- egyéb jellemző funkció

A városrészek összehasonlítása azért nem igazán értelmezhető, mert a vasútvonaltól délre elterülő rész a tulajdonképpeni történelmi városrész, amely szinte csak a Rákóczi út melletti lakóterületekkel nyúlik át a XX. századba, illetve a megújítása az, ami mai. A vasútvonaltól északra elterülő rész, jelentős részét az iparterületek és az IBK Ipari Park területe adja, XX. századi lakóterületekkel, és ezek továbbépítésére váró területekkel.

Felsőberkifalu és Horvátnádálja a városhoz 1969-ben csatolt két falu, amelyek falsias jellegüket nagyon sok területen máig megőrizték.

Általánosságban megállapítható, hogy a vasútvonaltól délre elterülő rész a város egészének adataiban – részarányánál és az intézményhálózat települése miatt meghatározó módon van jelen.

2 KÖZÉPTÁVÚ CÉLOK ÉS AZOK ÖSSZEFÜGGÉSEI

2.1. KÖRMEND VÁROS JÖVŐKÉPE

Az integrált településfejlesztési stratégia - a településfejlesztési koncepcióval és az Európa 2020 stratégiával összhangban - Körmend város 2020 – (2023)-ig elérni kívánt fejlesztési céljait határozza meg.

2.1.1 Körmend város jövőképe

Körmend Településfejlesztési Koncepció szerint.

A komplex településfejlesztési koncepció a városi szintű fejlesztési programozás alapküldetése. A fejlesztési programozás pedig, mint a gazdaság, a társadalom és a környezet folyamatos változásai-
ba, illetve ezen változások térbeli leképeződésében kifejeződő folyamatokba való tudatos, a potenciá-
lisan mobilizálható erőforrásokra alapozott beavatkozások előkészítésére irányuló tevékenység, a
település jövőjét meghatározó fejlesztési aktivitás veleje.

A hosszú távú fejlesztési koncepció filozófiája szerint olyan jövőképet és fejlesztési célokat kell meg-
fogalmazni, amelyek a város minden lakójának érdekét tükrözik.

A város jövőképe:

*A város **jövőképeben** körvonalazódó **jó hírű, sajátos arculatú, lakóhelyként kedvelt** kisváros
tágra értelmezett kistérségének egyértelmű **kulturális, ipari, kereskedelmi és oktatási köz-
pontja**. A kiépült, több lábon álló, **stabil gazdaság** kellő számú és minőségű munkahelyet nyújt,
ezáltal a város az átlagon felüli jövedelmek révén polgárainak **magas szintű életfeltételeket**
tud biztosítani, másfelől a lakossági jóléthez nagymértékben hozzájárul a lakókörnyezet **inf-
rastrukturális, társadalmi-kulturális, és környezeti** értelemben vett magas minősége.*

*A kiváló vasúti és közúti közlekedési lehetőségekre települt erős **logisztikai** bázis, az kvalifikált
tevékenységeket is nagy számban igénylő **ipari** üzemek, valamint a sokszínű és pezsgő **turiz-
mus** különböző irányú karrierperspektívákat kínál a helybeliek számára, ami kedvező körü-
lmény a képzett fiatalok megtartása tekintetében is.*

*Az elsődlegesen a **Batthyány-kultuszról** és emblemikus **kastélyáról** ismert város jellemző tu-
lajdonsága a kiterjedt kapcsolatrendszer is: számos nemzetközi projekt és belföldi partnerség
tapasztalatai révén a település kedvelt partner a különböző városhálózati rendszerekben.*

A célok közül az alábbiak helyezhetők a fejlesztési koncepció középpontjába:

- Több lábon álló stabil és versenyképes gazdaság kialakítása.
- A humán erőforrások minősége és a kulturális közeg európai szintű fejlesztése
- Az infrastruktúra és az életfeltételek magas szintjének biztosítása
- Környezetállapot megőrzése, egy élhető települési miliő biztosítása

A Vas megyei Területfejlesztési Koncepció célrendszere:

Az Európai Unió a Partnerségi Megállapodás keretében - az uniós források (ESB alapok) terhére – az alábbi tematikus célterületek támogatását teszi lehetővé a 2014-2020-as tervezési időszakban:

- 1: A kutatás, a technológiai fejlesztés és az innováció erősítése
- 2: Az információs és kommunikációs technológiákhoz való hozzáférés, azok használatának és minőségének javítása
- 3: A kis- és középvállalkozások, a mezőgazdasági (az EMVA keretében), a halászati és akvakultúra-ágazat (az ETHA keretében) versenyképességének javítása
- 4: Az alacsony szén-dioxid-kibocsátású gazdaság felé történő elmozdulás támogatása minden ágazatban
- 5: Az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás, a kockázatmegelőzés és –kezelés előmozdítása
- 6: A környezetvédelem és az erőforrás-felhasználás hatékonyságának előmozdítása
- 7: A fenntartható közlekedés előmozdítása és a szűk keresztmetszetek megszüntetése a főbb hálózati infrastruktúrákban
- 8: A fenntartható és minőségi foglalkoztatás, valamint a munkavállalói mobilitás támogatása
- 9: A társadalmi együttműködés erősítése és a szegénység, valamint a hátrányos megkülönböztetés elleni küzdelem
- 10: Az oktatásba és a képzésbe, többek között a szakképzésbe történő beruházás a készségek fejlesztése és az egész életen át tartó tanulás érdekében
- 11: A hatóságok és az érdekelt felek intézményi kapacitásának javítása és a hatékony közigazgatáshoz történő hozzájárulása

Az általános elvek: smart city, fenntarthatóság, befogadás (integráció)

2.1.2. Átfogó célok

Körmeny településfejlesztési Koncepciójának jövőképe és átfogó céljai ma is megfelelnek, megtarthatók, de az átfogó célok a 2014 – 2020 időszakra újfajta értelmezést kapnak:

- A történelmileg megélt szerepek, a jelentős É – D-i és K – Ny-i útvonalak találkozásának a XXI. század első harmada szintjén történő megvalósítása és megélése.

Körmend életében az egész történelme során kialakulási ok és fenntartó erő volt a Rábán való átkelés helye, a Ny – Dunántúl útjai egy részének találkozási pontja. Ez ma is meghatározza a város ellátási szerepét, identitását és kapcsolatrendszerét. Az utóbbi másfél évtized „városcsináló” folyamatai miatt Körmend egyre komolyabb, egyre funkciógazdagabb városnak számít a teljes városállomány tekintve, s a tömeges várossá nyilvánítások miatt és a helyi szolgáltatás-kínálat bővítésével a középmezőnybe kerülhet. A város szervesen kiépült kis-, bizonyos esetekben középvárosi jellegű funkciókkal rendelkezik, s a középszintű ellátás, illetve közszolgáltatások döntő része helyben elérhető, megszerezhető. Ennek is alapja a közlekedési, és egyre inkább az egyéb, e-szolgáltatás meglétével a központi szerep megerősítése.

- **A kiegyensúlyozott ágazati célokra és az útvonalak találkozására építő helyi gazdaságfejlesztés annak szellemi és fizikai megvalósulása tekintetében is.**

Rövid és középtávon nem várható a külföldi működő tőke tömeges beáramlása a városba vagy környékére, és ezt az M8-os gyorsforgalmi út elkerülő szakaszának megépülése sem fogja gyökeresen megváltoztatni. A tőkebeáramlás lassabb lesz, de értékesebb ágazatokban is megjelenik, erősebb kapcsolatokat alakíthat ki hazai vállalatokkal. A város számára indokolt az egyedi ipartelepítési előnyök helyett azok komplex kínálatát hangsúlyozni, célzottan megkeresni a potenciális befektetőket. E tekintetben az Ipari Park és a Batthyány kastélyegyüttesben létesülő liktárium integrációs szerepköre meghatározó lehet.

- **Az emberek és eszközök találkozási helyén kialakult városi lét alakítása a mai kor emberének környezeti igényei, életminősége és méltósága szerint.**

A cél megmaradt a településfejlesztési koncepció megfogalmazásaként, mint jó hírű város, sajátos arculattal, lakóhelyként kedvelt kisváros tágan értelmezett kistérségének egyértelmű kulturális, ipari, kereskedelmi és oktatási központja. Polgárainak magas szintű életfeltételeket tud biztosítani, és a lakossági jóléthez nagymértékben hozzájárul a lakókörnyezet infrastruktúrája, társadalmi-kulturális, és környezeti értelemben vett magas minősége.

- **A Batthyány család szellemi, kulturális, épített és táji és kapcsolati értékeinek fenntartása, művelése.**

Az elsődlegesen a Batthyány-kultuszról és emblematikus kastélyáról és vele a parkjáról ismert város erre alapozottan kiterjedt kapcsolatrendszerrel is rendelkezik, amelyekkel élhet a kultusz és a város megismertetése és megerősítése érdekében.

Az ország egyik legszebb épített öröksége a körmendi Batthyány kastély. Az épületegyüttes azonban nem csak, mint épület jelentős, hanem a falai között fellelhető, illetve az azt körülvevő történelmi háttér is a legjelentősebbek közé emeli. Az 1605-től 1944-ig a család birtokában lévő kastély, valamint a város 1726-tól a teljes Batthyány uradalom központja is volt, így a turisztikai és hazai identitás-fejlesztő kezdeményezések közé közvetlenül illeszthető ez a projekt, amelynek eredményeként olyan attrakció jöhet létre, amely a család hazai és nemzetközi jelentőségét az igazoltan legeredettebb helyén hangsúlyozza.

Az elmúlt időszakban előkészített és megvalósítás alatt álló projektek olyan úton indították el a várost, melyek gazdaságilag, városképileg és történelmileg újra a valamikori uradalmi központ XXI. századi megfelelőjét hozhatja a város és környéke számára

2.2 A STRATÉGIAI FEJLESZTÉSI CÉLOK MEGHATÁROZÁSA

Körmend város 2020-ig (a projektek kifizetési idejét tekintve 2023-ig) elérendő, középtávú stratégiai célkitűzései egyrészt városi szintű tematikus célokat, másrészt városrészi szintű területi célokat foglalnak magukban.

Tematikus célok Körmenden

- T 1.** A város külső elérhetőségének és vele összefüggésben belső közlekedésének és megközelíthetőségeinek javítása.
- T 2.** A korszerű és intelligens város feltételrendszerének elindítása, ütemezett lépések a környezetbarát e-infrastruktúra, illetve az infokommunikációs rendszerek kiépítése irányába, mind a kommunális, mind a műszaki infrastruktúra rendszerek tekintetében
- T 3.** A város komplex elérhetősége birtokában, valamint a kiépített és fejlődő vállalkozói és kulturális infrastruktúrájának kihasználására épülő térségi szerep kiteljesítése.
- T 4.** A gazdaság tereinek és igényeinek biztosítása a város területén, az Ipari Park fejlesztése, a hozzáadott érték termelés előtérbe helyezése
- T 5.** Barnamezős területek használati intenzitásának növelése.
- T 6.** A mezőgazdaság integrált fejlesztése, helyi erőforrások és terek hasznosítása, rövid ellátási láncok fejlesztése
- T 7.** A turizmus, mint fenntartható gazdasági ágazat belső erőforrásainak felmutatása, belső és külső kapcsolati lehetőségeinek kihasználása.
- T 8.** A város településszerkezetének és természeti és épített környezetének alakítása a változó életviteli módoknak és kialakult igényeknek megfelelően.
- T 9.** A társadalom és a gazdaság elvárásaival összhangban lévő iskolai és kulturális ismeret-átadás, továbbá humán erőforrás fejlesztés a duális képzés alkalmazásával, az intézmények megfelelő fizikai és szolgáltatási színvonalának biztosítása.
- T 10.** A város és az ellátandó körzet egészségi állapotának javítása az ellátó rendszer szellemi és fizikai megfelelőségének fejlesztése által.
- T 11.** A rászorult emberek szociális biztonságának növelése, tartozzanak bármely ilyen rétegbe.
- T 12.** A Batthyány család épített és táji örökség fenntartása, ápolása.
- T 13.** A Batthyány család szellemi és kulturális örökség kutatása és megismertetése.
- T 14.** A Batthyány család kapcsolati hálózat éltetése, megismertetése.

2.2.1 Tematikus célok

A tematikus célok a középtávú városfejlesztési célok mentén kerültek meghatározásra, amelyek főbb beavatkozási területei az infrastruktúra hálózat, a gazdaság, az életminőség javítása és a Batthyány szellemiség őrzése. A tematikus célok rendszerét az alábbi táblázat foglalja össze:

I. A történelmileg megélt szerepnek, a jelentős É – D-i és K – Ny-i útvonalak találkozásának a XXI. század első harmada szintjén történő megvalósítása és megélése.
--

T 1.	A város külső elérhetőségének és vele összefüggésben belső közlekedésének és megközelíthetőségeinek javítása.
T 2.	A korszerű és intelligens város feltételrendszerének elindítása, ütemezett lépések a környezetbarát és e-infrastruktúra, illetve az infokommunikációs rendszerek kiépítése irányába, mind a kommunális, mind a műszaki infrastruktúra rendszerek tekintetében
T 3.	A város komplex elérhetősége birtokában, valamint a kiépített és fejlődő vállalkozói és kulturális infrastruktúrájának kihasználására épülő térségi szerep kiteljesítése.

II. A kiegyensúlyozott ágazati célokra és az útvonalak találkozására építő helyi gazdaságfejlesztés annak szellemi és fizikai megvalósulása tekintetében is.	
T 4.	A gazdaság tereinek és igényeinek biztosítása a város területén, az Ipari Park fejlesztése, a hozzáadott érték termelés előtérbe helyezése
T 5.	Barnamezős területek használati intenzitásának növelése.
T 6.	A mezőgazdaság integrált fejlesztése, helyi erőforrások és terек hasznosítása, rövid ellátási láncok fejlesztése.
T 7.	A turizmus, mint fenntartható gazdasági ágazat belső erőforrásainak felmutatása, belső és külső kapcsolati lehetőségeinek kihasználása.

III. Az emberek és eszközök találkozási helyén kialakult városi lét alakítása a mai kor emberének környezeti igényei, életminősége és méltósága szerint.	
T 8.	A város településszerkezetének és természeti és épített környezetének alakítása a változó életviteli módoknak és kialakult igényeknek megfelelően.
T 9.	A társadalom és a gazdaság elvárásaival összhangban lévő iskolai és kulturális ismeretátadás, továbbá humán erőforrás fejlesztés a duális képzés alkalmazásával, az intézmények megfelelő fizikai és szolgáltatási színvonalának biztosítása.
T 10.	A város és az ellátandó körzet egészségi állapotának javítása az ellátó rendszer szellemi és fizikai megfelelőségének fejlesztése által.
T 11.	A rászorult emberek szociális biztonságának növelése, tartozzanak bármely ilyen rétegbe.

IV. A Batthyány család szellemi, kulturális, épített és táji értékeinek fenntartása, művelése.	
T 12.	A Batthyány család épített és táji örökség fenntartása, ápolása.
T 13.	A Batthyány család szellemi és kulturális örökség kutatása és megismertetése.
T 14.	A Batthyány család kapcsolati hálózat éltetése, megismertetése.

A tematikus célok és kapcsolódó projektek

T 1. A város külső elérhetőségének és vele összefüggésben belső közlekedésének és megközelíthetőségeinek javítása.

Körmend úgy tervez, hogy 2020-ra elkészül az M8 számú gyorsforgalmi út országhatár – Körmend kelet közötti szakasza. Ez jelentősen segíti a város elérhetőségét nyugat felől, és mentesíti a város „Főutcáját” az átmenő forgalom terhe alól. Ki kell alakítani a gyorsforgalmi út átadásával a városban a Rákóczi út új forgalmi – és parkolási – rendjét, az új rendben lehetővé váló szolgáltatásait, térfalait, a városi funkciók beköltözését, stb.

A megépülő elkerülő út és a város elérési helyeinek, mint szükséges és lehetséges elérési pontoknak az összehangolása, a csomópontok számának és helyének rögzítése a legnagyobb hozadék elvén.

A Szombathely – Garz vasútvonal elektromos vontatással, 120 km/ó sebességgel elkészült, de a Körmen-d – Zalalövő és a Körmen-d – Németújvár (Güssing) szárnyvonalak, illetve a használatuk megszünt. Ezek használhatóságának visszaállítása eminens országos kapcsolódási érdek és térségi érdek a települések és Körmen-d részére. Bár ismert, hogy mára már nem lehetőség a vonal helyreállítása. A GYSEV nem tart rá igényt, és a vonalon lévő vasúti útátjárók egy részét is inkább megszüntetnék, mint hogy megtartsák jelenlegi állapotában (Körmen-d, Zalalövő). A Körmen-d Németújvár vonal már nem létezik. Magyar oldalon 1959. szeptember 30-ig maradt fenn a forgalom, majd a pályát a teljes szakaszon elbontották. Osztrák oldalon az egykori vasútvonal nyomvonalát követi a mai B56-os főút Strém irányába. Az egykori vasútállomásai osztrák és magyar oldalon is még állnak. Ezenkívül a vasút-vonal egyik jelentősebb vasbetonhídja Nagysároslak mellett az erdőben még áll. Ma Ausztriában a Németújvári járás az egyetlen osztrák járás, mely vasútvonal nélkül maradt. Ezen szempontok alapján és az osztrák – magyar közlekedési kapcsolatok elősegítése és megteremtése céljából lehetőségként kell tekinteni a vonal valamikori feltámasztására, akár a 2020-ig történő fejlesztési időszak alatt, akár ahogy le van írva a SWOT analízisben, a két testvérváros Batthyány örökség és a megújuló energetikai együttműködését segítve.

A tematikus célhoz tartozó programok, intézkedések:

- *Intézkedni kell, hogy az elkerülő út Körmendet kiszolgáló csomópontjai valóban a város életét szolgálják, az egyéb érdekek sérelme nélkül.*
- *Az Ipari Park, a vasút és busz állomás autóval és tömegközlekedéssel való kétoldali elérhető-ségének megtervezése, megvalósítása.*
- *A Rákóczi út átalakítása a város „főutcájává” kevesebb közlekedő sávval, parkolási lehetősé-gek kialakításával, megnövelt zöldfelületekkel, jól használható gyalogjárdákkal.*
- *A Rákóczi út és környékén, főként a földszinteken üzletek kialakítása, elsősorban a helyi ter-mékek terjesztésére alapozva.*
- *A Körmen-d – Zalalövő vasútvonal fenntartása, térségi hasznosságának hangsúlyozása.*
- *A Körmen-d – Németújvár (Güssing) vasútvonal megépülésének támogatása, megvalósításá-val intézmény ellátási és turisztikai utas-szervezés.*
- *Az Ipari Park iparvágányának meghosszabbítása, szolgáltatási színvonalának javítása.*

T 2. A korszerű és intelligens város feltételrendszerének elindítása, ütemezett lépések a környezetba-rát és e-infrastruktúra, illetve az infokommunikációs rendszerek kiépítése irányába, mind a kom-munális, mind a műszaki infrastruktúra rendszerek tekintetében

Ki kell alakítani a városban a belső út, kerékpár és gyalogos forgalom nyomvonalait és területeit, az átalakult forgalmi viszonyok között, a város É – D-i irányában a logisztikai központ és a város, illetve az Ipari Park és a város között.

A város jobb elérhetőségét jelenti az internet és telefonhálózat minél teljesebb elérhető-sége és minél szélesebb sávon. Ezek kiépítésével az információs és kommunikációs technológiákhoz való hozzáfé-rés, azok használatának és minőségének javítása, a szolgáltatók, a város és lakói együttgondolkodása az egye jobb hasznosítás érdekében. (PI. A kis- és középvállalkozások (kkv) infokommunikációs, illetve a hátrányos helyzetű felnőttek digitális készségeinek fejlesztését segítő pályázatok GINOP.)

A csapadékvíz kezelés a város számára stratégiai kérdés, a tervezése és a megvalósítás – akár ütemezetten – alapvető feladat, amelyben szerepelnie kell a sok patakkaal rendelkező város csapadékvizeinek, záportározóinak a belvíz és az árvíz esetén való tennivalóknak.

A tematikus célhoz tartozó programok, intézkedések:

- *Csapadékvíz kezelésének tervezése és megvalósítása.*
- *Az árvíz és belvíz – főként időbeli egybeesés esetén történő – kezelése, a védekezés tennivalói, szervezése és eszközrendszere.*
- *A Rábán aluli terület szennyvízvezetékekkel való elérése, a rákötések lehetséges biztosítása.*
- *WiFi hálózatokkal való ellátás bővítése.*
- *Az É-i és D-i városrészek között (É-on állomások, Ipari Park, D-en lakóterületek) kerékpáros és gyalogos forgalom számára kiépített utak létesítése, a meglévőkhöz való kapcsolással.*
- *Az intézményhálózat e-infrastruktúrával való ellátása, és használhatóságának fejlesztése.*
- *A közvilágítás korszerűsítése.*
- *Megtérülő energia használattal (legújabb technológia szerinti biomassa felhasználás) a távfűtés lehetőségének megteremtése az Ipari Park területén és területére.*
- *Folytatnia kell a hulladékudvar kialakítását, ami jelenleg tervezés alatt áll;*

T 3. A város komplex elérhetősége birtokában, valamint a kiépített és fejlődő vállalkozói és kulturális infrastruktúrájának kihasználására épülő térségi szerep kiteljesítése.

A város a történelmi idők óta térség- és birtok központ volt és maradt. Ma ezt a szerepet megtartani és fejleszteni az itt működő vállalkozásokon, a vállalkozásokon, a beszállítóikon és az intézményhálózaton keresztül lehet.

A térségi központ hálózatot és hálózatismeretet kíván, amelynek fejlesztésére Körmeneknek jó esélye van helyénél és térségi szerepéből adódóan.

A tematikus célhoz tartozó programok, intézkedések:

- *A Körmenen telephellyel rendelkező külföldi vállalatok anya-településeivel testvérvárosi kapcsolat kiépítése.*
- *A városon túli infrastruktúra hálózatok (fizikai és virtuális) létesítésének késztetése, segítése a jó és jobb beszállítói háttország fejlesztése érdekében.*
- *A turizmust kiszolgáló útvonalak – kerékpár, gyalogos, vízitúra, lovaglás és esetleges újabbak – Körmentet elérő részeinek kiépítése, az igénybevevők részére szolgáltató létesítmények helyének, lehetőségének, létesítésének támogatása.*

T 4. A gazdaság tereinek és igényeinek biztosítása a város területén, az Ipari Park fejlesztése, a hozzáadott érték termelés előtérbe helyezése.

A város jól működő iparterülete az IBK Ipari Park, amely jó kapcsolatot ápol a várossal, ami kiterjed a közlekedés feltételeinek város általi javítására, mind a munkavégzők, mind az árukat illetően, az ipari park központi zöldterülete viszont záportározó tóként szolgálja a város jobb csapadékvíz kezelését.

A város oktatáspolitikájában – ma a KLIK bevonásával – tekintettel van a városban megtelepedett vállalkozások szakképzet munkaigényére.

A tematikus célhoz tartozó programok, intézkedések:

- *A város településrendezési eszközeiben – a városi közösség érdekeinek tiszteletben tartása mellett – megadja az iparterületeknek a bővülés lehetőségét.*
- *A város nem csak a jó közigazgatásnak kíván gazdája lenni, hanem a város értékeinek megjelenítője is, és fontos érték a vállalkozások számára a jól képzett munkaerő, a jó lakókörnyezet, az egyre jobb megközelíthetőség, az ipari Park és az Inkubátorház léte és a javuló városi környezet.*
- *Az ipari vállalkozások és a Rázsó Imre Szakközép- és Szakmunkásképző Intézet együttműködésének fejlesztése a duális oktatás helyzetének javítása.*
- *A város biztosítja az új betelepülni kívánó vállalkozások számára – a rendezési eszközökben – a megfelelő területfelhasználású területeket, különös tekintettel a körmendi székhelyű kis- és középvállalkozásokra.*

T 5. Barnamezős területek használati intenzitásának növelése.

A városban nem igazi „barnamezős” területeket találunk, inkább alulhasznosítottak mondhatók, amelyek jobb kihasználása a város eminens érdeke. (A Malom területe, a „Korona tömb”, stb.)

Alulhasznosítottak lehet nevezni azokat a házakat is, amelyek nem értékük szerint hasznosulnak, és ilyen a védett (országos, vagy helyi védelem által óvott) épületek egy része is.

A tematikus célhoz tartozó programok, intézkedések:

- *A Korona tömb átalakítási lehetőségeinek ötletpályázata, a város – az M8 megvalósulásával létrejövő – különleges hármaskapujában, majd az ötletek ajánlásával a tömb méltó használatának megteremtése.*
- *A volt téglagyár és ládagyár területeinek intenzivitást növelő fejlesztése esetleg tulajdonváltással.*
- *A Malom területének – magán tulajdonban van – készítése a jobb használatra.*
- *A mozi szép épületének ötletek alapján megtalált kulturális, szórakoztató intézmény céljára történő átalakítása.*
- *A busz és teherautó javító és benzinkút területére pl. önkormányzati elővásárlási jog kiterjesztése. A településrendezési tervek szerint a terület idegenforgalmi hasznosításra való előkészítése a Batthyány kastély és park-együttes és a Rába használat kettős és erős élményértékű turisztikai felhasználása érdekében.*

T 6. A mezőgazdaság integrált fejlesztése, helyi erőforrások és terek hasznosítása, rövid ellátási láncok fejlesztése.

Körmeny az OFTK szerint is a jó mező és erdőgazdálkodási területek közé tartozik. A kistérség mezőgazdasági termelői számára fontos kitörési lehetőség a helyi termékek helybeni értékesítésére felépülő ellátási láncok fejlesztése szintén támogatási jogcím az EU jelenlegi programozási időszakában, a lánc minden résztvevője számára. A most folyó felújításában fontos szerepet játszó Liktárium is ezekre a helyi termékekre kíván építeni.

Körmend egy részben piaca, másrészben feldolgozója lehet a környezetében megtermelt mezőgazdasági terményeknek, harmadrészben – megfelelő igény szint elérése után – gazdája lehet a természetben, feldolgozásban és áruvá-tételben szükséges szakemberek képzésének.

A tematikus célhoz tartozó programok, intézkedések:

- *A kistermelői piac megfelelő kialakítása a meglévő piac környezetében, reklámozása, szervezése mind a termelők, mind a vásárlók körében.*
- *A kistermelői piacnak legyen területe a rehabilitálandó az Ady E. utcai tömb környezetében is, hogy a város lakói és az iparban dolgozók is részesülhessenek a jó minőségű és megfelelő áru termények felhasználásának hasznosságából.*
- *A Likárium méltó működtetéséhez a „termeltetés” megszervezése, ha kell segítése.*
- *A városnak fel kell készülni a jellemző termények megtermelhető, de közvetlenül nem, vagy nem gazdaságosan értékesíthető termények feldolgozásának elősegítésére.*
- *A Szakközép- és Szakmunkásképző Intézet indítson próbaképzést a várható természetéhez.*

T 7. A turizmus, mint fenntartható gazdasági ágazat belső erőforrásainak felmutatása, belső és külső kapcsolati lehetőségeinek kihasználása.

Körmend, mint a – külön tematikus célként megjelenítésre méltó – Batthyány kastély és park-együttes emblematikus városa a turizmusnak a ma odatévedőnél sokkal nagyobb szeletére méltó.

A Rába romantikusan természetes és hajózható (kajak, kenu) szakaszának kb. a felénél található a város, amely történelmileg kötődik a folyóhoz, annak átkelőjénél alapítván, az mintegy része az identitásának.

A város térségében – mint a Rába geológiai törésvonalában szinte végig – található megfelelő hőmérsékletű termálvíz, amely alkalmas fürdő és wellness szolgáltatások létesítésére, amely egy nagyságrend mellett gazdaságosan fenntartható, ld. Sárvár, Kapuvár, stb.. A termálvíz meglétének felhasználásakor figyelni kell a várható látogatók körére, a szolgáltatásoknak a wellness-együttesben és a városban elérhető részére és azok színvonalára, és bizonyos esetekben felmerülhet a gyógyvízzé minősítés lehetősége is.

A fentiekből is következik, hogy turisztikai célpont lehet/kell, hogy lehessen – a fenti horgony elemek mellett – a város, különösen annak történelmet hordozó belvárosi része.

A tematikus célhoz tartozó programok, intézkedések:

- *A város és a Rába kapcsolata a Berzseny D. utca felhasználásával – ott bemutatva a múlt meglévő elemeit, mint hívó pontokat – olyan tengelyként, amelyik a várost és a Rába partját természetesen kapcsolja össze.*
- *A Rába töltésén – az árvízvédelem és a természetes élőhely igényeinek messzemenő figyelembevételével – vízparti sétány létesítése.*
- *A Rába partján lévő sétány, a Rába és a Batthyány Várkert összekötésének attraktív létrehozása.*
- *Ki kell használni a Rába partot, a strand és a kikötő kiépítésével (magán befektetők támogatása, stb.) és a part és a víz természetes városi „használatát” által.*
- *A Vasi Hegyhát, Rábamente Turisztikai Együtt központja Körmend. Ki kell, teljességen a TDM irodára alapozva a térség turisztikai menedzsmentje, amely minden belépő új elemet, desztinációt előre ismertet, rászervez, használatát követi és javítani segít.*

- *A megkezdett MJUS wellness együttes továbbfejlesztéséhez a város segítséget kell, hogy adjon a szükséges – és a rendeltetést kielégítő – infrastruktúra rendelkezésre bocsátásával és – szervezetein keresztül – a szervezés segítségével.*

T 8. A város településszerkezetének és természeti és épített környezetének alakítása a változó életviteli módoknak és kialakult igényeknek megfelelően.

A város területileg kiegyensúlyozott fejlődése és Körmenden élő emberek életminőségét és lehetőségeit befolyásoló fejlesztések minden lehetséges területen lehetséges megvalósítása érdekében a városrészek, és azokon belül is elkülönülő jellegű és használatú területek funkcióra koncentráció megújítása. A településszerkezet a külterületeket is tartalmazza, és azokra a területekre is meg kell, hogy fogalmazzon javításokat

Ehhez a tematikus célhoz tartozik az Óváros rehabilitációjának folytatása, a helyi védettségű épületek felújításának koordinálása, a lakóterületek fejlesztése és a meglévők energiatudatos megújítása.

A Batthyány kastély-együttes városi kapcsolatainak méltóvá tétele a megújuló emblematikus együtteshez, gondolva az utakra és a kapukra is.

A tematikus célhoz tartozó programok, intézkedések:

- *Az Óváros rehabilitációjának folytatása, a klíma és energiatudatosság jegyében, a közterületek teljes értékű megújításával (közművek, különböző közlekedési lehetőségek egymás mellett és elkülönítve, és a zöldfolyosók telepítése), a térfalak – lehetőleg – egyidejű megújításával, így a szinergia megvalósulna, és mindenkinek olcsóbb, egyszerűbb és hatékonyabb volna, nem szólva az együtt-alkotás identitásfokozó hatásáról.*
 - *Bástya utca, Kölcsey u. mozi-köz átalakítása,(Óváros észak) felújítása,*
 - *Berzsenyi D. utca, Szt. Erzsébet tér és környéke (Óváros dél) felújítása,*
- *A Dózsa György utcai Rákóczi lakótömb mögötti terület zöldfelületté és pihenő parkká fejlesztése.*
- *Legény u. és a Téglagyár u. közti városi park kialakítása úgy fontos, hogy a tulajdonviszonyok ismeretében és az Újváros u. befejezésével indítható, de figyelembe kell venni a mellette lévő szemétkerakó talajvíz-tisztulási folyamatát, megfigyelési eredményét is, és amikor annak használhatósága beigazolódik, kell a parkot kialakítani. Ez várhatóan 4 – 5 év, tehát a most tervezett ciklusban megtervezhető és elvégezhető.*
- *A Rába árterületén, minden engedéllyel rendelkező kavicsbánya működik. Körmend városa tiszteletben tartja az engedéllyel működő kavicsbánya szerzett jogait, amely ráadásul az országos nyersanyagvagyonnal való gazdálkodás eszköze. Minthogy az Ős-Rába kiterjedt kavicságya kavicskitermelésre a déli Településkapu és a turisztikailag legfrekvenciáltabb folyóparti szakasz területén kívül is ad bőven lehetőséget, kérdésként merül fel a művelt terület helyhez nem kötött kibővítése. Megbeszélés alapján: a település – készülőben lévő – szerkezeti terve ne hagyja azt a bővítési lehetőséget, amit a mai terv tartalmaz, tehát sorolódjon a terület az iparterület helyett, beépítésre nem szánt bányaterület kategóriába, mert a beépítése nem szánt bányaterület kategóriába sorolás szakmai indoka, a széleskörű rendeltetési lehetőségeket automatikusan biztosító besorolás leváltása így feloldja a feszültségeket.*
- *Az iparosított technikával készült önkormányzati épületek energia- és klímatudatos megújítása, zöldterületeik rendezése.*
- *A városgondnokság épületeinek és telephelyének modernizálása az energiatudatosság és a terület klímatudatossága szempontjából.*

- *A magán és csoportos tulajdonban lévő társasházak energia és klímatudatos megújításának támogatása.*
- *A Batthyány kastély-együttes északi és déli kapui előtti terek kialakítása, a tengelyeknek a felújított kastélyhoz méltó rendbetétele (induló tér, fasorok, rá és kilátás, stb.).*
- *Az evangélikus templom és közösségi ház energiatudatos felújítása, az értékőrzés, és a közösségmegtartás/alakítás érdekében.*
- *A református templom, gyülekezeti ház (volt iskola) és a lelkészlak energiatudatos felújítása, az épített és történeti értékek őrzése, és a közösségmegtartás/alakítás érdekében.*

T 9. A társadalom és a gazdaság elvárásaival összhangban lévő iskolai és kulturális ismeret-átadás, továbbá humán erőforrás fejlesztés a duális képzés alkalmazásával, az intézmények megfelelő fizikai és szolgáltatási színvonalának biztosítása.

A város lakosságán belül a demográfiai trendek szerint csökken a fiatalok száma, így minden korosztályban kisebb az ellátási igény, de ez növeli az ellátás minőségének javítási igényét, és felveti azt az ifjúságpolitikai kérdést az OFTK-ból, amely a népesedési fordulatról szól, annak készítő elemeivel.

A meglévő/várható gyermekekről minden korosztályban a lehető legmagasabb szinten kell gondoskodni, hogy ez is segítse a gyermeket vállalók biztonságát.

A Körmenten letelepedett és letelepülő vállalkozások joggal várhatják el, hogy számukra is jut a lakosság magasán képzett közösségből, illetve a megfelelő képzés – alkalmasint közreműködésükkel – folytatódik.

A tematikus célhoz tartozó programok, intézkedések:

- *Kölcsey utcai Általános Iskola, és AMI infrastrukturális fejlesztésének újraindítása. A korábban benyújtott pályázaton nem nyert a fejlesztés, így azóta a tervek elavultak. 2015-ben az elfogadott költségvetésben fedezet van a tervezésre, engedélyeztetésre. Az iskolának 2 épülete van, 2 hrsz-on, mindkettővel érdemes foglalkozni, az állapotuk igényli a felújítást. Műemléki épületek. Az iskola főépülete, az „A” épület a kastély főépülete után Körment legnagyobb, és legimpozánsabb műemléki épülete. A művelet mind az épület energia és klímatudatos felújítását, mind az oktatási infrastruktúra korszerűsítését kell, hogy tartalmazza, esetleg megbontva a célok és a megvalósítási idő szerint.*
- *A város oktatási intézményeinek kazánfelújítása és radiátorcseréje az elmúlt ciklusban megvalósult. A folytatásban fontos, hogy az intézmények energia és klímatudatos megújítása folytatódjon, figyelembe véve azt is, hogy az épített értékek, arcaik a szigetelés mellett is megőrződjenek, és ne váljanak a „hungarocell építészeti” egyen-termekeivé.*
- *A Kulturális Központ épületének új hasznosítása, a rendeltetésnek megfelelő megújítás.*
- *Bölcsőde fejlesztése és felújítása, a fejlesztés körében az épület bővítése 2×12 főt befogadni képes egységgel, és a hozzá tartozó kiszolgáló helyiségekkel, esetleg más épületben.*
- *A körmenti BCM óvoda részét képező Dienes óvoda felújítására*
- *A régi Római Katolikus Iskola, mint egyházi oktatási intézmény felújítása, külön figyelemmel az épület és a középkori eredetű templom műemléki környezetéből adódó minőségi elvárásoknak való megfelelés igényeire.*

T 10. A város és az ellátandó körzet egészségi állapotának javítása az ellátó rendszer szellemi és fizikai megfelelőségének fejlesztése által.

Körmend a történelmében mindig egy megfelelően nagy térség egészségügyi ellátó központja volt, és ezt a szerepet különösen magas szintre emelte Hg. Batthyány – Strattmann László szemorvosi tevékenysége. A múlt kötelez. Ma Körmend mind kórházában, mind egyéb orvosi ellátásai tekintetében nagyobb körzetet lát el, mint amely közigazgatási rangjából következne, de filozófiája: „Olyan ellátás kell, legyen Körmenden, hogy minden rászoruló arra vágyakozzon, hogy itt kapjon méltó kezelést.”

A város ellátása ma is megfelelő színvonalon biztosított, de az egészségügyre is fokozottan igaz az a képlet, hogy „aki megáll, lemarad”. Így a város háziorvosi, gyermekorvosi, fogorvosi, védőnői ellátását is fejleszteni kell, hogy annak mindenki részese lehessen, és az ellátást segítse a mai e-technológia az információk és az elérhetőség terén egyaránt.

A tematikus célhoz tartozó programok, intézkedések:

- *Az egészségügyi alapellátás infrastrukturális fejlesztése, ezen belül: a háziorvosi alapellátás, gyermekorvosi alapellátás, orvosi ügyelet, fogorvosi, védőnői hálózat fejlesztése, együttes elhelyezése a jelenleg járóbeteg ellátásnak helyet adó épület teljes megújításával. Szükség esetén más/új épület igénybevételeivel.*
- *A Batthyány – Strattmann László kórház épületeinek energia és klímadatak megújítása, különös figyelemmel a köztük lévő műemlékileg védett épületekre és a rászorultak folyamatos és megfelelő szinten történő ellátására.*
- *Az egészséges életmód, mint a legjobb gyógymód – benne a sportok kiemelkedő szerepe – és a város nevének összekapcsolódása, ennek propagálása.*

T 11. A rászorult emberek szociális biztonságának növelése, tartozzanak bármely ilyen rétegbe.

Szociális alapszolgáltatások keretében az étkeztetés, házi segítségnyújtás, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, idősek nappali ellátása, szenvedélybetegek nappali ellátása, fogyatékkal élők nappali ellátása, családsegítés és szociális foglalkoztatás biztosított.

Szociális szakellátás keretében idősek átmeneti elhelyezésére szolgáló ellátás (gondozóház) és az idősek bentlakásos elhelyezésére szolgáló ellátás (Unger László Idősek Otthona) biztosított. A városban működő átmeneti elhelyezést biztosító intézményben magas a várakozók, ezen belül az időskorú, soron kívüli felvételre szorulóknak száma és aránya.

A városban gyermekjóléti szakellátás működik gyermekvédelmi alapellátás keretében.

A tematikus célhoz tartozó programok, intézkedések:

- *Az idősgondozás két intézményben folyik ma Körmenden. A Kossuth L. utcában az önkormányzati idősgondozás történik, amelynek bővítésére az elmúlt ciklusban nem nyert támogatást az önkormányzat, de a várakozók hosszú sora a bővítés igényét ma is természetessé teszi. A bővítés szükséges, tervezett és pályázásra alkalmas.*
- *Az elmúlt pályázati időszakban elkészült a Thököly I. utcában egy bentlakásos idős otthon, amelyet az önkormányzat egyszemélyes társasága működtet, de ennek bővítésére is van igény, amely valószínű emeletráépítéssel – a HÉSZ megtartása mellett – elégíthető ki.*
- *A fogyatékkal élők ellátása nappal jó szinten megoldott, de szükség látszik bentlakásos ellátás kialakítására is. Felmerült, hogy a gyermeklétszám ilyen arányú csökkenése mellett valószínű, hogy az egyik iskolát be kell zárni. Amennyiben ez a Hunyadi J. utcai – ahol ma is van ilyen jellegű foglalkozás iskolás szinten – valószínű alkalmasan volna átalakítható erre a célra. Komollyá váló igény esetén a tervezést az önkormányzatnak célszerű megtennie.*

- *A római katolikus egyház a plébánia udvarán felépít egy „karitás” gyűjtési állomást.*

T 12. A Batthyány család épített és táji örökségének fenntartása, ápolása.

A város közössége szerint is a város identitását emblematikusan meghatározó együttes, és az épületeket és a parkját egy egységnek tekintik, tehát másként nem képzelhető el.

Készül a kastély-együttes revitalizációs koncepciója, a támogatott rész megújítása/építése és az ITS, egyazon időben. Mindhárom elem esetén elengedhetetlen a teljes értékű együttgondolkodás. A kastély megújítási koncepcióját a testület elé viszi a megbízott, ha elkészült, hogy erről testületi döntés szülessen, mintegy vállalva azt.

Nagyon fontos az ITS szempontjából, hogy a kastély-együttes minden eleme szerepeljen benne a koncepció által tartalmazott funkciócsoportok szerinti bontásban, de egy megújítási folyamat részeként.

A tematikus célhoz tartozó programok, intézkedések:

- *A volt levéltár épületének kutatása feltárása, rendeltetés meghatározása megújítása, a XXI. századnak megfelelő elvárások és a Batthyány örökség közelítésével.*
- *A kastély központi épületének kutatása feltárása, rendeltetés meghatározása, a rendeltetés alkalmas elhelyezésének megfelelő megújítás.*
- *A volt cipőgyári épületek bontása, a terület rehabilitálása és a kastély és a park között kapcsolatot teremtő rendeltetési elem megvalósítása.*
- *A „kapuk” és – a város által „kívülről” előkészített megközelítés és – annak megfelelő rendeltetés az szerint történő megújítás.*
- *A „Várkert” élővé tétele, a Rába „használatával” és a megközelítés méltóságának megteremtésével.*
- *A Várkert egy sajátos részének a volt a vadászház, amely – egy kis mozgás után – alkalmas bemutató helye lehet a Batthyány-ak által művelt erdő és vad-gazdálkodás ismertetésének.*

T 13. A Batthyány család szellemi és kulturális örökség kutatása és megismertetése.

A Batthyány család kiemelkedő személyiségeinek, Körmen és környékének táji-természeti, épített és kulturális örökségének bemutatása, gasztronómiai élmény, orvostörténeti, természetgyógyászati ismeret nyújtása.

A Batthyány család 1601 óta tartó regnálása Körmenten, nem pusztán épületeket jelent, hanem azt a szellemet, azt az országot, emberiség/emberek életét jobbitó erőt és hatalmat is, amely ezt a változó történelmi körülmények között is képes volt megtenni.

Külön fontos lehet ma, a XXI. század sajátossá vált embere számára a kutató, játszó, a világgal „interaktív” kapcsolatot ápoló Batthyány-ok szellemi öröksége.

A tematikus célhoz tartozó programok, intézkedések:

- *A Batthyány család és rokonságának kutatása, hatásuk a városra, a térségre, az országra és esetenként tovább.*
- *A magyar és egyetemes történelem kiemelkedő Batthyány és rokon családtagok gondolatai, tettei, utóhatásuk.*
- *A Batthyány család olyan tagjának megismerése, bemutatása, akinek életműve alapján a XXI. század „homo ludens” fogalmának megfelelően a múzeumban interaktív foglalkoztatá-*

sok/foglalkozások valósíthatók meg. A Batthyány család és a történelemben játszott szerepeiből – akár különböző időkben, különböző térségek szerint – szerepjátékok, versenyek, stb. megrendezése az autentikus helyen.

- A boldoggá avatott és nagy tiszteletnek örvendő B – S L. munkásságára alapozott interaktivitás megjelenítése az együttesben, legyen az gyógyítás, orvoslás, vakok és gyengén látók helyzetének megjelenítése, stb.

T 14. A Batthyány család kapcsolati hálózat éltetése, megismertetése.

A Batthyány családnak a város életében játszott szerepe kiegészült a történelem folyamán – az épített és szellemi értékek mellett egy kapcsolati hálózat ismeretével, különböző szintű használatával is, hiszen erre predesztinálja a családot birtokainak több településen és azok környezetében lévő vagyona is.

A tematikus célhoz tartozó programok, intézkedések:

- A Batthyány birtokoknak történelmi hagyományok alapján Kőrmend volt a központja, ami megjelent a többi birtoktest innét történő ellátásában is. Vissza kell szerezni azt a presztízt, amelyik pótolni képes a tulajdon erejét.

- A körmendi Batthyány kas-

tély-együttes, mint történelmi központ, bemutatás, együttműködés, stb. szempontjai alapján bemutató helye lehet a hajdan volt birtokok valaha volt, és mai életének.

- A város jó és értékes együttműködést kezd a Batthyány birtokokon lévő, és a „központ bizalmára méltó” településekkel.
- A város ki kell, hogy használja – nemzeti és nemzetközi – kapcsolat-teremtő munkája során a hajdan létezett Batthyány birtokok kapcsolatait, egymás-ismerését, együttműködését.

2.2.2 Területi célok

A tematikus célok helyei, figyelembe véve a városrészek fejlesztési szükségességét, a város teljességének érték és érdek rendjében.

A vasútvonaltól délre elterülő rész a tulajdonképpeni történelmi városrész, amely szinte csak a Rákóczi út melletti lakóterületekkel nyúlik át a XX. századba, illetve a megújítása az, ami mai. A területén valósulhat meg a legtöbb tematikus cél, de ezek hatását az egész város, sőt a térség is „élvezi”, hiszen ha az egészségügyi, oktatási, idősgondozási, közigazgatási, kulturális, stb. ellátás megújítása

történik, azok természetesen fogadják be a város és bizonyos esetekben az egész ellátott környezet lakóit.

A fenti egyenlőtlenségből adódóan a város környezeti, társadalmi, gazdasági és kulturális céljainak elérése adottságai miatt a vasútvonaltól délre elterülő részen tud megvalósulni. A terület céljai azonosak a város Településfejlesztési Konceptiójában, és annak alapján a jelen ITS-ben megfogalmazott célok nagy részével.

Természetesen vannak olyan átfogó céljai a városnak, amelyek az egész város területét érintik, és ezek nem köthetők csak ehhez a városrészhez, mint pl. a csapadékvíz, árvíz, belvíz kezelésének megteremtése.

Az alábbi tematikus célok megvalósítása sorolható – részben – ebbe a városrészbe:

- T 1.** A város külső elérhetőségének és vele összefüggésben belső közlekedésének és megközelíthetőségeinek javítása. *Ebben az esetben csak részben érintett a vasútvonaltól délre fekvő városrész, mert az elkerülés a várostól északra valósul meg, de a következményei a déli területeket is bővegesen érintik.*
- T 2.** A korszerű és intelligens város feltételrendszerének elindítása, ütemezett lépések a környezetbarát e-infrastruktúra, illetve az infokommunikációs rendszerek kiépítése irányába, mind a kommunális, mind a műszaki infrastruktúra rendszerek tekintetében. *Az infrastruktúra hálózat kiépítése jelentős részben ebben a városrészben történik, de az egész város elérhetősége a téma.*
- T 3.** A város komplex elérhetősége birtokában, valamint a kiépített és fejlődő vállalkozói és kulturális infrastruktúrájának kihasználására épülő térségi szerep kiteljesítése. *A vállalkozói szerepnek csak intézményekhez köthető része valósul meg a déli területen, mert az iparterületek az északi területen vannak.*
- T 4.** A gazdaság tereinek és igényeinek biztosítása a város területén, az Ipari Park fejlesztése, a hozzáadott érték termelés előtérbe helyezése. *A város keleti területén megvalósítható fejlesztések tartoznak a déli városrész területéhez.*
- T 5.** Barnamezős területek használati intenzitásának növelése. *A „barna mezős” területnek felfogható épülettömbök megújítása*
- T 6.** A mezőgazdaság integrált fejlesztése, helyi erőforrások és terek hasznosítása, rövid ellátási láncok fejlesztése. *A tervezett fejlesztésnek egy része kötődik a piac és környéke területéhez, de a feldolgozás területei már más városrészeket érintenek.*
- T 7.** A turizmus, mint fenntartható gazdasági ágazat belső erőforrásainak felmutatása, belső és külső kapcsolati lehetőségeinek kihasználása. *A turizmus hívó elemei a déli területen vannak, de útjai, érkezése a másik három településrészen is megjelennek.*
- T 8.** A város településszerkezetének és természeti és épített környezetének alakítása a változó életviteli módoknak és kialakult igényeknek megfelelően. *Területi cél, amelyik a város minden részét érinti.*
- T 9.** A társadalom és a gazdaság elvárásaival összhangban lévő iskolai és kulturális ismeret-átadás, továbbá humán erőforrás fejlesztés a duális képzés alkalmazásával, az intézmények megfelelő fizikai és szolgáltatási színvonalának biztosítása. *Az iskolák a déli területen vannak, de a dualitás másik oldalát adó vállalkozások az északi területen.*

- T 10.** A város és az ellátandó körzet egészségi állapotának javítása az ellátó rendszer szellemi és fizikai megfelelőségének fejlesztése által. *Az egészségügyi ellátók helye a vasúttól délre fekvő területen vannak, és mindenki itt veheti igénybe.*
- T 11.** A rászorult emberek szociális biztonságának növelése, tartozzanak bármely ilyen rétegbe. *Az ellátó központ a déli területen található, de pl. jelzőrendszeres hívó a város területén élők és a 24 kiszolgált társ település rászorultjait is kiszolgálja.*
- T 12.** A Batthyány család épített és táji örökség fenntartása, ápolása.
- T 13.** A Batthyány család szellemi és kulturális örökség kutatása és megismertetése.
- T 14.** A Batthyány család kapcsolati hálózat éltetése, megismertetése. *E cél központjának – természetesen – a kastély-együttes adhat otthont, de a valamikor a Batthyány család tulajdonában lévő településeket is eléri.*

A vasútvonaltól északra lévő városrészbe tartozik keleti oldalán a város kertés lakórésze, illetve a ma is épülőben lévő lakóterület a Hunyadi J. és Mátyás kir. utcák között. A terület nagyobb része az iparterület, illetve az IBK Ipari Park területe, a Zalalövőre vezető vágány mentén elérve a Rákóczi utat.

A terület legjelentősebb változása az M8. sz. gyorsforgalmi út várost elkerülő szakaszának megépülése, és így a terület közlekedési feltárása.

A terület fejlesztését alapvetően meghatározza az ipar fejlesztése, annak mind az árúk, mind a dolgozók általi elérhetősége javításával, a termékekben a hozzáadott érték szintjének lehetséges emelésével, és az ezekhez kapcsolódó városi fejlesztések.

A terület sajátos adottsága a volt OLIP területen megindult wellness (MJUS) kialakítása és annak a város által várt folytatása.

A területen a kertvárosi jellegű lakóterület kialakítása folyamatosan jelen van, a szükséges ellátás érdekében pl. termelői piac létesítését tervezi az önkormányzat.

Az alábbi tematikus célok megvalósítása sorolható – részben – ebbe a városrészbe:

- T 1.** A város külső elérhetőségének és vele összefüggésben belső közlekedésének és megközelíthetőségeinek javítása. *A városrész a helye az elkerülő útnak, a város új É-i megközelítései, a város belső forgalmának is jelentős része zajlik az ipari területen lévő munkahelyek és a lakóterületek között. Szintén ezt a városrészt érinti jelentősen a vasúti szárnyvonalak megtartása, megvalósítása.*
- T 2.** A korszerű és intelligens város feltételrendszerének elindítása, ütemezett lépések a környezetbarát e-infrastruktúra, illetve az infokommunikációs rendszerek kiépítése irányába, mind a kommunális, mind a műszaki infrastruktúra rendszerek tekintetében. *Az ipari terület, a wellness és a lakóterületek is igénylik a XXI. század digitális és a tovább lépő infokommunikációs rendszerekhez való jó hozzáférést.*
- T 3.** A város komplex elérhetősége birtokában, valamint a kiépített és fejlődő vállalkozói és kulturális infrastruktúrájának kihasználására épülő térségi szerep kiteljesítése. *Az iparterület térségi jelentőségű ma is, és az irány folytatható és folytatandó.*
- T 4.** A gazdaság tereinek és igényeinek biztosítása a város területén, az Ipari Park fejlesztése, a hozzáadott érték termelés előtérbe helyezése.

- T 6.** A mezőgazdaság integrált fejlesztése, helyi erőforrások és terek hasznosítása, rövid ellátási láncok fejlesztése. *Termelői piac kialakítása a lakóterületek és esetleg az iparterületek kiszolgálására, feldolgozás lehetősége.*
- T 7.** A turizmus, mint fenntartható gazdasági ágazat belső erőforrásainak felmutatása, belső és külső kapcsolati lehetőségeinek kihasználása. *A megindult wellness központ továbbvitele.*
- T 8.** A város településszerkezetének és természeti és épített környezetének alakítása a változó életviteli módoknak és kialakult igényeknek megfelelően. *A városgondnokság, mint a város közösségének egy sajátos arcú megjelenésének megújítása energetikai, klímatudatossági és építészeti minőség szempontjai szerint.*
- T 9.** A társadalom és a gazdaság elvárásaival összhangban lévő iskolai és kulturális ismeret-átadás, továbbá humán erőforrás fejlesztés a duális képzés alkalmazásával, az intézmények megfelelő fizikai és szolgáltatási színvonalának biztosítása. *A vállalkozások és az oktatás kapcsolatainak szorosabbra fűzése, és a duális oktatás/képzés fejlesztése a vállalkozások és az iskolák eredményességének kölcsönös emelésére.*
- T 11.** A rászorult emberek szociális biztonságának növelése, tartozzanak bármely ilyen rétegbe. *Az ellátó központ a déli területen található, de pl. jelzőrendszeres hívó a város területén élők és a 24 kiszolgált társ település rászorultjait is kiszolgálja.*

Felsőberkifalu

Körmenthez 1969-ben csatolt falu, a Jákra vezető út mentén. Jellegzetes „falulényegét” megtartotta, az újabb beépítések kertvárosi jellegűek a kertművelés hiányában.

A városrész jellegében őrzi korábbi identitását, és jövőjét tekintve kérdés, hogy az elkerülő M8. sz. gyorsforgalmi út esetleges csomópontja jelent-e, és ha igen milyen irányú változást városrész presztízsének változásában. Válgat egy felkapott kertvárosias területté, ahonnan az M8. sz. úton „minden” könnyebben érhető el, de lehet, hogy a zaj megnövekedése miatt sokak számára válik nem kívánattossá.

- T 1.** A város külső elérhetőségének és vele összefüggésben belső közlekedésének és megközelíthetőségeinek javítása. *Az elkerülő gyorsforgalmi út csomópontja közelében lehet a város legdinamikusabb lakóterület növekedési helye.*
- T 2.** A korszerű és intelligens város feltételrendszerének elindítása, ütemezett lépések a környezetbarát e-infrastruktúra, illetve az infokommunikációs rendszerek kiépítése irányába, mind a kommunális, mind a műszaki infrastruktúra rendszerek tekintetében. *Erre a hálózatra a város minden lakosának joga, és igénye lehet.*
- T 6.** A mezőgazdaság integrált fejlesztése, helyi erőforrások és terek hasznosítása, rövid ellátási láncok fejlesztése. *A területen még meglévő mezőgazdaság minőségi termesztésének készítése.*
- T 8.** A város településszerkezetének és természeti és épített környezetének alakítása a változó életviteli módoknak és kialakult igényeknek megfelelően. *Lakásfejlesztések.*
- T 11.** A rászorult emberek szociális biztonságának növelése, tartozzanak bármely ilyen rétegbe. *Az ellátó központ a déli területen található, de pl. jelzőrendszeres hívó a város területén élők és a 24 kiszolgált társ település rászorultjait is kiszolgálja.*

Horvátnádajla

A másik 1969-ben Körmendhez csatolt falu, amelyik a régi utcája mentén még őrzi a történeti településszerkezetét, és a 8. sz. főútra vezető utcái már a XX. század második felének kertvárosias beépítés jellegét mutatják.

A városrész közelében várható esetleg gyorsforgalmi úttal csomópont létesítése (pl. a 8. sz. – ra való visszakötés) amelynek hatását nehéz megbecsülni. A mai 8-as főút forgalmának célforgalommá válása valószínűsíti az út, mint utca mellé történő lakásépítés lehetőségét, igényét a D-i oldalon. A város feladata annak eldöntése – a lehetőségek és igények függvényében – hogy milyen beépítést javasol a területen.

- T 1.** A város külső elérhetőségének és vele összefüggésben belső közlekedésének és megközelíthetőségeinek javítása. *A csomópont közelségével felgyorsulhat a lakásépítés, és alkalmasint a lakókat kiszolgáló pl. kereskedelmi létesítmények megjelenése.*
- T 2.** A korszerű és intelligens város feltételrendszerének elindítása, ütemezett lépések a környezetbarát e-infrastruktúra, illetve az infokommunikációs rendszerek kiépítése irányába, mind a kommunális, mind a műszaki infrastruktúra rendszerek tekintetében. *Erre a hálózatra a város minden lakosának joga, és igénye lehet.*
- T 6.** A mezőgazdaság integrált fejlesztése, helyi erőforrások és terek hasznosítása, rövid ellátási láncok fejlesztése. *A városrész fekvése alkalmas a zöltség és kertművelésre, a helyi piacok kiszolgálása akár vállalkozási cél lehet.*
- T 8.** A város településszerkezetének és természeti és épített környezetének alakítása a változó életviteli módoknak és kialakult igényeknek megfelelően. *Lakóépület fejlesztés, akár nagyobb kertműveléssel.*
- T 11.** A rászorult emberek szociális biztonságának növelése, tartozzanak bármely ilyen rétegbe. *Az ellátó központ a déli területen található, de pl. jelzőrendszeres hívó a város területén élők és a 24 kiszolgált társ település rászorultjait is kiszolgálja.*

2.3 A TEMATIKUS ÉS A TERÜLETI CÉLOK KÖZÖTTI ÖSSZEFÜGGÉSEK BEMUTATÁSA

A területi és tematikus célok együttesen segítik elő a településfejlesztési koncepcióban felvázolt átfogó célok és a tervezett jövőkép elérését. A következő táblázat összefoglalóan mutatja be a tematikus és területi célok közötti összefüggéseket.

Tematikus célok		V 1	V 2	V 3	V 4
T 1	A város külső elérhetőségének és vele összefüggésben belső közlekedésének és megközelíthetőségeinek javítása.				
T 2	A korszerű és intelligens város feltételrendszerének elindítása, ütemezett lépések a környezetbarát e-infrastruktúra, illetve az infokommunikációs rendszerek kiépítése irányába, mind a kommunális, mind a műszaki infrastruktúra rendszerek tekintetében.				
T 3	A város komplex elérhetősége birtokában, valamint a kiépített és fejlődő vállalkozói és kulturális infrastruktúrájának kihasználására épülő térségi szerep kiteljesítése.				
T 4	A gazdaság tereinek és igényeinek biztosítása a város területén, az Ipari Park fejlesztése, a hozzáadott érték termelés előtérbe helyezése				
T 5	Barnamezős területek használati intenzitásának növelése.				

T 6	A mezőgazdaság integrált fejlesztése, helyi erőforrások és terek hasznosítása, rövid ellátási láncok fejlesztése.				
T 7	A turizmus, mint fenntartható gazdasági ágazat belső erőforrása- inak felmutatása, belső és külső kapcsolati lehetőségeinek ki- használása.				
T 8	A város településszerkezetének és természeti és épített környe- zetének alakítása a változó életviteli módoknak és kialakult igény- eknek megfelelően.				
T 9	A társadalom és a gazdaság elvárásaival összhangban lévő iskolai és kulturális ismeret-átadás, továbbá humán erőforrás fejlesztés a duális képzés alkalmazásával, az intézmények megfelelő fizikai és szolgáltatási színvonalának biztosítása.				
T 10	A város és az ellátandó körzet egészségi állapotának javítása az ellátó rendszer szellemi és fizikai megfelelőségének fejlesztése által.				
T 11	A rászorult emberek szociális biztonságának növelése, tartozza- nak bármely ilyen rétegbe.				
T 12	A Batthyány család épített és táji örökség fenntartása, ápolása.				
T 13	A Batthyány család szellemi és kulturális örökség kutatása és megismertetése.				
T 14	A Batthyány család kapcsolati hálózat éltetése, megismertetése.				

	erős kapcsolat
	közepes kapcsolat
	nincs vagy gyenge kapcsolat

3 MEGVALÓSÍTÁST SZOLGÁLÓ BEAVATKOZÁSOK

3.1 A STRATÉGIAI CÉLOK ÉS PROJEKTEK ÖSSZEFÜGGÉSEI

Az ITS, mint operatív jellegű stratégia, tartalmazza azon lényeges fejlesztési jellegű beavatkozások (projektek illetve programok) indikatív listáját, amelyek a célok eléréséhez szükségesek. Az ITS operatív jellege nem jelenti ugyanakkor azt, hogy annak kidolgozottan és részletekbe menően vagy akár, hogy teljes körűen kellene tartalmaznia a kitűzött céljai elérése érdekében megvalósítandó projekteket. Fontos azonban annak szem előtt tartása, hogy a stratégia céljaihoz kapcsolódóan a megvalósítás fázisában reális lehetőség legyen konkrét projektek megvalósítására és hogy az előkészítettség különböző fázisaiban levő projektelképzelések egymáshoz optimálisan illeszkedve a lehető leghatékonyabban szolgálják a stratégia céljainak elérését. Az ITS során az alábbi projekt típusokat azonosítottuk:

- A **kulcsprojektek** azok a tervbe vett fejlesztések, amelyek alapvető feltételét képezik valamely (akár több) közép-távú városi cél elérésének, tehát, ha a projekt nem valósul meg, valamelyik cél nem vagy csak kismértékben érhető el. Gyakran a kulcsprojekt (ami jellemezően nagyobb összegű projekt) megvalósulása előfeltétele egyéb tervezett fejlesztések megvalósulásának vagy azok hatásai érvényesülésének. A kulcsprojekt nem feltétlenül integrált projekt, célszerű azonban, ha a kulcsprojekthez további, projektek kapcsolódnak.
- A **hálózatos projekt** több, egymáshoz kapcsolódó, akár azonos jellegű projektelemből áll, a város egészére vagy annak jelentős részére kiterjed, valamint a projektelemek egy együttműködő rendszer elemeit képezik. A hálózatos projekt lehet integrált projekt, ez esetben az együttműködő projektelemek különböző jellegűek, más-más megvalósítójuk van.
- Az **akcióterületi projektek** egymással szinergikus hatást fejtenek ki az egybefüggő vonallal körülhatárolt akcióterületen. Az egyes projektelemek segítik más projektek megvalósulását, illetve hatásának kiteljesedését. A projektek az akcióterület számára megfogalmazott cél érdekében kerülnek megvalósításra, és volumenük, valamint várható hatásuk is akkora, hogy érzékelhető változást idéznek elő az akcióterületen.
- **Egyéb projektek:** a fenti kategóriákba nem tartozó, egyéb tervezett fejlesztések, amelyek egy adott városrész vagy a város egésze számára lényegesek.

Körmend esetében **kulcsprojekt** a **Batthyány örökség** szellemi, tárgyi és kapcsolati emlékének újra-élesztése, megújítása, „használat” a város életének sok területén, tehát mind a három tematikus ilyen jellegű cél együtt jelenti az igazi „kulcs szerepet”; és a **város külső elérhetőségének** és vele összefüggésben **belső közlekedésének** és megközelíthetőségeinek **javítása**.

Hálózatos projektek: (A legtöbb műszaki, kommunális és egyéb ellátó hálózatot ebbe a kategóriába kell sorolni.) A **város külső elérhetőségének** és vele összefüggésben **belső közlekedésének** és megközelíthetőségeinek **javítása**, a korszerű és intelligens város feltételrendszerének elindítása, ütemezett lépések a környezetbarát e-infrastruktúra, illetve az **infokommunikációs rendszerek** kiépítése irányába, mind a kommunális, mind a műszaki infrastruktúra rendszerek tekintetében. A **gazdaság tereinek** és igényeinek biztosítása a város területén, az **Ipari Park fejlesztése**, a hozzáadott érték termelés előtérbe helyezése. A **mezőgazdaság** integrált fejlesztése, **helyi erőforrások és terek hasznosítása**, rövid ellátási láncok fejlesztése. A **turizmus**, mint fenntartható gazdasági ágazat **belső erőforrásainak** felmutatása, **belső és külső kapcsolati** lehetőségeinek kihasználása. A **város településszerkezetének és természeti és épített környezetének alakítása** a változó életviteli módoknak és kialakult igényeknek megfelelően. A társadalom és a gazdaság elvárásaival összhangban lévő **iskolai és kulturális ismeret-átadás**, továbbá **humán erőforrás** fejlesztés a duális képzés alkalmazásával, az intézmények

megfelelő fizikai és szolgáltatási színvonalának biztosítása. A város és az **ellátandó körzet egészségi állapotának javítása** az ellátó rendszer szellemi és fizikai megfelelőségének fejlesztése által. A **rászorult emberek szociális biztonságának növelése**, tartozzanak bármely ilyen rétegbe. A **Batthyány család épített és táji örökség** fenntartása, ápolása. A **Batthyány család kapcsolati hálózat** éltetése, megismertetése.

Akcióterületi projektekhez két akcióterületet jelölünk ki, az egyik az Óváros, benne a Batthyány kastély-együttes és parkja (mint volt az IVS-ben is), és ezen a területen valósulhat meg a **kastély-együttes** megújításán túl a **belvárosi közterületek és térfalaik felújításának** folytatása, az **intézmények energiatudatos megújítása**, megfelelő támogatás esetén a védett épületek megújítása, illetve a Rába part és a város kapcsolatának fejlesztése.

Egyéb projekt a város komplex elérhetősége birtokában, valamint a kiépített és fejlődő vállalkozói és kulturális infrastruktúrájának kihasználására épülő **térségi szerep kiteljesítése**. Ebbe a kategóriába tartoznak azok a „szoft” projektek, amelyek a városnak önmagára és környezetére kiterjedő szervező, készítető munkáját tartalmazzák.

A tematikus projektek és a projekt típusok összefüggései (projekt megnevezés rövidítve):

	Kulcsprojektek	Hálózatos projektek	Akciótervi projektek	Egyéb projektek
T 1	<p>Intézkedni kell, hogy az elkerülő út Körmentet kiszolgáló csomópontjai valóban a város életét szolgálják, az egyéb érdekek sérelme nélkül</p> <p>Az Ipari Park, a vasút és busz állomás autóval és tömegközlekedéssel való kétoldali elérhetőségének megtervezése, megvalósítása.</p> <p>A Rákóczi út átalakítása a város „főutcájává” kevesebb közlekedő sávval, parkolási lehetőségek kialakításával, megnövelt zöldfelületekkel, jól használható gyalogjárdákkal.</p> <p>A Rákóczi út és környékén, főként a földszinteken üzletek kialakítása, elsősorban a helyi termékek terjesztésére alapozva.</p>	<p>A Körment – Zalalövő vasútvonal fenntartása,</p> <p>A Körment – Németújvár (Güssing) vasútvonal megépülésének támogatása,</p> <p>Az Ipari Park iparvágányának meghosszabbítása, szolgáltatási színvonalának javítása.</p>	<p>A Rákóczi út átalakítása a város „főutcájává” kevesebb közlekedő sávval, parkolási lehetőségek kialakításával, megnövelt zöldfelületekkel, jól használható gyalogjárdákkal.</p> <p>A Rákóczi út és környékén, főként a földszinteken üzletek kialakítása, elsősorban a helyi termékek terjesztésére alapozva.</p>	
T 2		<p>Csapadékvíz kezelésének tervezése és megvalósítása.</p> <p>Az É-i és D-i városrészek között (É-on állomások, Ipari Park, D-en lakóterületek) kerékpáros és gyalogos forgalom számára kiépített utak létesítése, a meglévőkhöz való kapcsolással.</p> <p>Az intézményhálózat e-infrastruktúrával való ellátása, és használhatóságának fejlesztése.</p> <p>Megtérülő energia használat (legújabb technológia szerinti biomassa felhasználás) a távfűtés lehetőségének megteremtése az Ipari Park területén és területére.</p>		<p>Az árvíz és belvíz – főként időbeli egybeesés esetén történő – kezelése, a védekezés tennivalói, szervezése és eszközrendszere.</p> <p>WiFi hálózatokkal való ellátás bővítése.</p> <p>A Rábán aluli terület szennyvízvezetékkel való elérése, a rákötések lehetséges biztosítása.</p> <p>A közvilágítás korszerűsítése.</p> <p>Folytatnia kell a hulladékudvar kialakítását, ami jelenleg tervezés alatt áll;</p>
T 3		<p>A turizmust kiszolgáló útvonalak – kerékpár, gyalogos, vízitúra, lovaglás és esetleges újabbak – Körmentet elérő részeinek kiépítése, az igénybevevők részére szolgáltató létesítmények helyének, lehetőségének, létesítésének támogatása.</p>		<p>A Körmenten telephellyel rendelkező külföldi vállalatok anya-településeivel testvérvárosi kapcsolat kiépítése.</p> <p>A városon túli infrastruktúra hálózatok (fizikai és virtuális) létesítésének készítése, segítése a jó és jobb beszállítói háttérrel rendelkező vállalatok fejlesztése érdekében.</p>

				<i>ben.</i>
<i>T 4</i>		<i>Az ipari vállalkozások és a Rázsó Imre Szakközép- és Szakmunkásképző Intézet együttműködésének fejlesztése a duális oktatás helyzetének javítása. A város biztosítja az új betelepülni kívánó vállalkozások, különösen kis- és középvállalkozások számára – a rendezési eszközökben – a megfelelő terület-felhasználású területeket.</i>		<i>A város településrendezési eszközeiben – a városi közösség érdekeinek tiszteletben tartása mellett – megadja az iparterületeknek a bővülés lehetőségét. A város megjelenítője és gazdája értékeinek, fontos érték a vállalkozások számára a jól képzett munkaerő, a jó lakókörnyezet, az egyre jobb megközelíthetőség, az ipari Park és az Inkubátorház léte és a javuló városi környezet.</i>
<i>T 5</i>		<i>A volt téglagyár és ládagyár területeinek intenzivitást növelő fejlesztése esetleg tulajdonváltással.</i>	<i>A Korona tömb átalakítási lehetőségeinek ötletpályázata, a város – az M8 megvalósulásával létrejövő – különleges hármaskapujában, majd az ötletek ajánlásával a tömb méltó használatának megteremtése. A mozi épületének kulturális, szórakoztató intézmény céljára történő átalakítása. A busz és teherautó javító és benzinkút területére pl. önkormányzati elővásárlási jog kiterjesztése, a Batthyány kastély és park-együttes és a Rába használat kettős és erős élményértékű turisztikai felhasználása érdekében.</i>	<i>A Malom területének – magán tulajdonban van – készítése a jobb használatra.</i>
<i>T 6</i>	<i>A Liktárium méltó működtetéséhez a „termeltetés” megszervezése, ha kell segítése.</i>	<i>A kistermelői piacnak legyen területe a rehabilitálandó az Ady E. utcai tömb környezetében is, hogy a város lakói és az iparban dolgozók is részesülhessenek a jó minőségű és megfelelő áru termények felhasználásának hasznosságából.</i>	<i>A kistermelői piac megfelelő kialakítása a meglévő piac környezetében, reklámozása, szervezése mind a termelők, mind a vásárlók körében.</i>	<i>A városnak fel kell készülni a jellemző termények megtermelhető, de közvetlenül nem, vagy nem gazdaságosan értékesíthető termények feldolgozásának elősegítésére. A Szakközép- és Szakmunkásképző Intézet indítson próbaképzést a várható termesztéshez.</i>
<i>T 7</i>	<i>A Rába partján lévő sétány, a Rába és a Batthyány Várkert összekötésének attrakatív létrehozása</i>	<i>A város és a Rába kapcsolata a Berzsény D. utca felhasználásával – ott bemutatva a múlt meglévő elemeit, mint hívó pontokat – olyan tengelyként, amelyik a várost és a Rába partját természetesen kapcsolja</i>	<i>A város és a Rába kapcsolata a Berzsény D. utca felhasználásával – ott bemutatva a múlt meglévő elemeit, mint hívó pontokat – olyan tengelyként, amelyik a várost és a Rába partját természetesen kapcsolja</i>	<i>A Vasi Hegyhát, Rábamente Turisztikai Együtt központja Körmend. Ki kell, teljesedjen a TDM irodára alapozva a térség turisztikai menedzsmentje, amely minden belépő új elemet,</i>

		<p>össze. Ki kell használni a Rába partot, a strand és a kikötő kiépítésével (magán befektetők támogatása, stb.) és a part és a víz természetes városi „használata” által. A megkezdett MJUS wellness együttes továbbfejlesztéséhez a város segítséget kell, hogy adjon a szükséges – és a rendeltetést kielégítő – infrastruktúra rendelkezésre bocsátásával és – szervezetein keresztül – a szervezés segítségével.</p>	össze.	<p>desztinációt előre ismertet, rászervez, használatát követi és javítani segít.</p>
T 8	<p>A Batthyány kastély-együttes északi és déli kapui előtti terek kialakítása, a tengelyeknek a felújított kastélyhoz méltó rendbetétele (induló tér, fasorok, rá és kilátás, stb.).</p>	<p>A városgondnokság épületeinek és telephelyének modernizálása az energiatudatosság és a terület klímatudatossága szempontjából. A Batthyány kastély-együttes északi és déli kapui előtti terek kialakítása, a tengelyeknek a felújított kastélyhoz méltó rendbetétele (induló tér, fasorok, rá és kilátás, stb.).</p>	<p>Az Óváros rehabilitációjának folytatása, a klíma és energiatudatosság jegyében, a közterületek teljes értékű megújításával (közművek, különböző közlekedési lehetőségek egymás mellett és elkülönítve, és a zöldfolyosók telepítése), a térfalak – lehetőleg – egyidejű megújításával. Bástya utca, Kölcsey u. mozi-köz átalakítása, felújítása, Berzsényi D. utca, Szt. Erzsébet tér felújítása, A Dózsa György utcai Rákóczi lakótömb mögötti terület zöldfelületté és pihenő parkká fejlesztése. Az evangélikus templom és közösségi ház energiatudatos felújítása, az értékörzés, és a közösségmegtartás/alakítás érdekében. A református templom, gyülekezeti ház (volt iskola) és a lelkeszlak energiatudatos felújítása, az épített és történeti értékek őrzése, és a közösségmegtartás/alakítás érdekében. Az iparosított technikával készült önkormányzati épületek energia- és klímatudatos megújítása, zöldterületeik rendezése. A magán és csoportos tulajdonban lévő társasházak energia és klímatudatos megújításának támogatása.</p>	<p>Legény u. és a Téglagyár u. közti városi park kialakítása. A Rába árterületén sorolódjon a terület az iparterület helyett, beépítésre nem szánt bányaterület kategóriába, amely így feloldja a feszültségeket.</p>
T 9		<p>A város oktatási intézményeinek energia és klímatudatos megújítása folytatódjon,</p>	<p>Kölcsey utcai Általános Iskola, és AMI infrastrukturális fejlesztésének újraindítá-</p>	

		<p>figyelembe véve azt is, hogy az épített értékeik megtartását.</p> <p>A Kulturális Központ épületének új hasznosítása, a rendeltetésnek megfelelő megújítás.</p> <p>Bölcsőde fejlesztése és felújítása, a fejlesztés körében az épület bővítése 2×12 főt befogadni képes egységgel, és a hozzá tartozó kiszolgáló helyiségekkel, esetleg más épületben.</p> <p>A BCM óvoda részét képező Dienes óvoda felújítása</p>	<p>sa. A művelet mind az épület energia és klímatudatos felújítását, mind az oktatási infrastruktúra korszerűsítését kell, hogy tartalmazza, esetleg megbontva a célok és a megvalósítási idő szerint.</p> <p>A régi Római Katolikus Iskola, mint egyházi oktatási intézmény felújítása, külön figyelemmel az épület és a középkori eredetű templom műemléki környezetéből adódó minőségi elvárásoknak való megfelelés igényeire.</p>	
T 10		<p>Az egészségügyi alapellátás infrastruktúrá- lis fejlesztése, ezen belül: a háziorvosi alapellátás, gyermekorvosi alapellátás, orvosi ügyelet, fogorvosi, védőnői hálózat fejlesztése, együttes elhelyezése a jelenleg járóbeteg ellátásnak helyet adó épület teljes megújításával. Szükség esetén más/új épület igénybevitelével.</p>	<p>A Batthyány – Strattmann László kórház épületeinek energia és klímatudatos meg- újítása, különös figyelemmel a köztük lévő műemlékileg védett épületekre és a rászorul- tak folyamatos és megfelelő szinten törté- nő ellátására.</p>	<p>Az egészséges életmód, mint a legjobb gyógymód – benne a sportok kiemel- kedő szerepe – és a város nevének összekapcsolódása, ennek propagálá- sa.</p>
T 11			<p>A Kossuth L. utcában az önkormányzati idősgondozás történik, a bővítés szükséges, tervezett és pályázásra alkalmas.</p> <p>A Thököly I. utcában a bentlakásos idős otthon – amelyet az önkormányzat egy- személyes társasága működtet – bővítésére is van igény.</p> <p>A római katolikus egyház a plébánia udva- rán felépít egy „karitás” gyűjtési állomást.</p>	<p>A fogyatékkal élők ellátása nappal jó szinten megoldott, de szükség látszik bentlakásos ellátás kialakítására is. Amennyiben a Hunyadi J. utcai iskolát be kell zárni – ahol ma is van ilyen jellegű foglalkozás iskolás szinten – valószínűleg alkalmasan volna átalakítha- tó erre a célra. Komollyá váló igény esetén a tervezést az önkormányzat- nak célszerű megtennie.</p>
T 12	<p>A volt levéltár épületének kutatása feltá- rása, rendeltetés meghatározása megújítá- sa, a XXI. századnak megfelelő elvárások és a Batthyány örökség közelítésével.</p> <p>A kastély központi épületének kutatása feltárása, rendeltetés meghatározása, a rendeltetés alkalmas elhelyezésének meg- felelő megújítás.</p> <p>A volt cipőgyári épületek bontása, a terü- let rehabilitálása és a kastély és a park</p>		<p>A volt levéltár épületének kutatása feltárá- sa, rendeltetés meghatározása megújítása, a XXI. századnak megfelelő elvárások és a Batthyány örökség közelítésével.</p> <p>A kastély központi épületének kutatása feltárása, rendeltetés meghatározása, a rendeltetés alkalmas elhelyezésének meg- felelő megújítás.</p> <p>A volt cipőgyári épületek bontása, a terület rehabilitálása és a kastély és a park között</p>	

	<p><i>között kapcsolatot teremtő rendeltetési elem megvalósítása.</i></p> <p><i>A „kapuk” és – a város által „kívülről” előkészített megközelítés és – annak megfelelő rendeltetés az szerint történő megújítás.</i></p> <p><i>A „Várkert” élővé tétele, a Rába „használatával” és a megközelítés méltóságának megteremtésével.</i></p> <p><i>A Várkert egy sajátos részének a volt a vadászház, amely – egy kis mozgás után – alkalmas bemutató helye lehet a Batthyány-ak által művelt erdő és vadgazdálkodás ismertetésének.</i></p>		<p><i>kapcsolatot teremtő rendeltetési elem megvalósítása.</i></p> <p><i>A „kapuk” és – a város által „kívülről” előkészített megközelítés és – annak megfelelő rendeltetés az szerint történő megújítás.</i></p> <p><i>A „Várkert” élővé tétele, a Rába „használatával” és a megközelítés méltóságának megteremtésével.</i></p> <p><i>A Várkert egy sajátos részének a volt a vadászház, amely – egy kis mozgás után – alkalmas bemutató helye lehet a Batthyány-ak által művelt erdő és vadgazdálkodás ismertetésének.</i></p>	
T 13	<p><i>A Batthyány család és rokonságának kutatása, hatásuk a városra, a térségre, az országra és esetenként tovább.</i></p> <p><i>A magyar és egyetemes történelem kiemelkedő Batthyány és rokon családtagok gondolatai, tettei, utóhatásuk.</i></p> <p><i>A Batthyány család olyan tagjának megismerése, bemutatása, akinek életműve alapján a XXI. század „homo ludens” fogalmának megfelelő a múzeumban interaktív foglalkoztatások/foglalkozások valósíthatók meg. A Batthyány család és a történelemben játszott szerepeiből – akár különböző időkben, különböző térségek szerint – szerepjátékok, versenyek, stb. megrendezése az autentikus helyen.</i></p> <p><i>A boldoggá avatott és nagy tiszteletnek örvendő B – S L. munkásságára alapozott interaktivitás megjelenítése az együttesben, legyen az gyógyítás, orvoslás, vakok és gyengén látók helyzetének megjelenítése, stb.</i></p>	<p><i>A Batthyány család és rokonságának kutatása, hatásuk a városra, a térségre, az országra és esetenként tovább.</i></p> <p><i>A magyar és egyetemes történelem kiemelkedő Batthyány és rokon családtagok gondolatai, tettei, utóhatásuk.</i></p>	<p><i>A Batthyány család olyan tagjának megismerése, bemutatása, akinek életműve alapján a XXI. század „homo ludens” fogalmának megfelelő a múzeumban interaktív foglalkoztatások/foglalkozások valósíthatók meg.</i></p> <p><i>A boldoggá avatott és nagy tiszteletnek örvendő B – S L. munkásságára alapozott játék megjelenítése az együttesben, legyen az gyógyítás, orvoslás, vakok és gyengén látók helyzetének megjelenítése, stb.</i></p>	
T 14	<p><i>A Batthyány birtokoknak történelmi hagyományok alapján Körmend volt a központja, ami megjelent a többi birtoktest innét történő ellátásában is. Vissza kell szerezni azt a presztízst, amelyik pótolni</i></p>	<p><i>A Batthyány birtokoknak történelmi hagyományok alapján Körmend volt a központja, ami megjelent a többi birtoktest innét történő ellátásában is. Vissza kell szerezni azt a presztízst, amelyik pótolni</i></p>	<p><i>A Batthyány család és a történelemben játszott – akár különböző időkben, különböző térségek szerint – szerepjátékok, versenyek, stb. megrendezése az autentikus helyen.</i></p>	

	<p><i>képes a tulajdon erejét.</i></p> <p><i>A körmendi Batthyány kastély-együttes, mint történelmi központ, bemutatás, együttműködés, stb. szempontjai alapján bemutató helye lehet a hajdan volt birtokok valaha volt, és mai életének.</i></p> <p><i>A város jó és értékes együttműködést kezd a Batthyány birtokokon lévő, és a „központ bizalmára méltó” településekkel.</i></p> <p><i>A város ki kell, hogy használja – nemzeti és nemzetközi – kapcsolat-teremtő munkája során a hajdan létezett Batthyány birtokok kapcsolatait, egymás-ismerését, együtt-dolgozását.</i></p>	<p><i>képes a tulajdon erejét.</i></p> <p><i>A körmendi Batthyány kastély-együttes, mint történelmi központ, bemutatás, együttműködés, stb. szempontjai alapján bemutató helye lehet a hajdan volt birtokok valaha volt, és mai életének.</i></p> <p><i>A város jó és értékes együttműködést kezd a Batthyány birtokokon lévő, és a „központ bizalmára méltó” településekkel.</i></p> <p><i>A város ki kell, hogy használja – nemzeti és nemzetközi – kapcsolat-teremtő munkája során a hajdan létezett Batthyány birtokok kapcsolatait, egymás-ismerését, együtt-dolgozását.</i></p>		
--	---	---	--	--

3.2 KULCSPROJEKTEK

Körmend város 2014-2020 (2023) közötti időszakra vonatkozó kulcsprojektjei több típusú beavatkozást tartalmaznak és több tematikus célhoz is illeszkednek.

Kulcsprojekt 1:

A T 1 tematikus cél, jelentős részének megvalósítása. Körmend számára, mint olyan város számára, amely kialakulását köszönheti a Rába átkelőjénél található utaknak, meghatározó cél, hogy a mai technika és technológia mellett újra nagy jelentőségűvé váló a külső fizikai elérhetősége, és vele összefüggésben belső közlekedési helyzete és a sokrétű funkciói megközelíthetőségei javuljanak.

Körmend úgy tervez, hogy 2020-ra elkészül az M8 számú gyorsforgalmi út országhatár – Körmend kelet közötti szakasza. Ez jelentősen segíti a város elérhetőségét nyugat felől, és mentesíti a város „Főutcáját” az átmenő forgalom terhe alól. Ki kell alakítani a gyorsforgalmi út átadásával a városban a Rákóczi út új forgalmi – és parkolási – rendjét, az új rendben lehetővé váló szolgáltatásait, térfalait, a városi funkciók beköltözését, stb.

A megépülő elkerülő út és a város elérési helyeinek, mint szükséges és lehetséges elérési pontoknak az összehangolása, a csomópontok számának és helyének rögzítése a legnagyobb hozadék elvén.

Projektek:

- *Intézkedni kell, hogy az elkerülő út Körmendet kiszolgáló csomópontjai valóban a város életét szolgálják, az egyéb érdekek sérelme nélkül.*
- *Az Ipari Park, a vasút és busz állomás autóval és tömegközlekedéssel való kétoldali elérhetőségének megtervezése, megvalósítása.*
- *A Rákóczi út átalakítása a város „főutcájává” kevesebb közlekedő sávval, parkolási lehetőségek kialakításával, megnövelt zöldfelületekkel, jól használható gyalogjárdákkal.*
- *A Rákóczi út és környékén, főként a földszinteken üzletek kialakítása, elsősorban a helyi termékek terjesztésére alapozva.*

Elérendő eredmények:

Az M 8. számú gyorsforgalmi Körmendet északról elkerülő út, országhatár – Körmend kelet közötti szakasza 2020-ig (legfeljebb 2023-ig), tehát a jelen Európai Uniós ciklusban elkészül, ami által Körmend közelebb kerül a világhoz időben és szolgáltatási szintben mérve. Ez javítja a telephelyeinek, munkahelyeinek értékét a jobb megközelíthetőség miatt, az intézményeinek elérhetőségét és kihasználtságát, lakóterületeinek értékét. Ezzel párhuzamosan a mai 8. sz. főúton megszűnik az átmenő forgalom, az a város élhető főutcájává válik, jól lakható lakásokkal, üzletekkel, étellel. Az úton található értékes hajdani szolgáltató és középületei visszanyerik valaha volt rangjukat, értékük megnő, érdekessé válnak akár üzleti alapon a megújításra.

A városon belüli É – D-i közlekedés mind járművel, mind gyalogosan a felszínen lebonyolítható lesz, megfelelő közterületeken – remélhetőleg – megfelelően szép térfalak között.

Kulcsprojekt 2.

A Batthyány család szellemi, történelmi, épített és táji, kapcsolati örökségének mind teljesebb feltárása, ismertté tétele, megtartása, a történelem során megszerzett értékek felmutatása és megélése.

A készülő komplex fejlesztési tanulmány szerint: „*Jövőkép*

Az ország egyik legszebb épített öröksége a körmendi Batthyány kastély. Az épületegyüttes azonban nem csak mint épület jelentős, hanem a falai között fellelhető, illetve az azt körülvevő történelmi háttér is a legjelentősebbek közé emeli. Az 1605-től 1944-ig a család birtokában lévő kastély, valamint a város 1726-tól a teljes Batthyány uradalom központja is volt, így a turisztikai és hazai identitás-fejlesztő kezdeményezések közé közvetlenül illeszthető ez a projekt, amelynek eredményeként olyan attrakció jöhet létre, amely a család hazai és nemzetközi jelentőségét az igazoltan legeredetibb helyén hangsúlyozza.

Az elmúlt időszakban előkészített és megvalósítás alatt álló projektek olyan úton indították el a várost, melyek **gazdaságilag, városképileg és történelmileg újra a valamikori uradalmi központ XXI. századi megfelelőjét hozhatja a város és környéke számára.** (Forrás: HHP Kft. Hermann J.)

A kulcsprojekt megvalósítani hivatott a város egyik általános célját, amely így hangzik: **a Batthyány család szellemi, kulturális, épített és táji és kapcsolati értékeinek fenntartása, művelése.**

A város közössége szerint is a város identitását emblematikusan meghatározó együttes, és az épületeket és a parkját egy egységnek tekintik, tehát másként nem képzelhető el. A Batthyány család 1601 óta tartó regnálása Körmenden, nem pusztán épületeket jelent, hanem azt a szellemet, azt az országot, emberiség/emberek életét jobbító erőt és hatalmat is, amely ezt a változó történelmi körülmények között is képes volt megtenni. A Batthyány családnak a város életében játszott szerepe kiegészült a történelem folyamán egy kapcsolati hálózat ismeretével, különböző szintű használatával is, hiszen erre predesztinálja a családot birtokainak több településen és azok környezetében lévő vagyona is.

A tematikus célok közül három is vonatkozik a Batthyány örökségre:

T 12. A Batthyány család épített és táji örökségének fenntartása, ápolása.

T 13. A Batthyány család szellemi és kulturális örökség kutatása és megismertetése.

T 14. A Batthyány család kapcsolati hálózat éltetése, megismertetése.

Projektek:

- *A volt levéltár épületének kutatása feltárása, rendeltetés meghatározása megújítása, a XXI. századnak megfelelő elvárások és a Batthyány örökség közelítésével.*
- *A kastély központi épületének kutatása feltárása, rendeltetés meghatározása, a rendeltetés alkalmas elhelyezésének megfelelő megújítás.*
- *A volt cipőgyári épületek bontása, a terület rehabilitálása és a kastély és a park között kapcsolatot teremtő rendeltetési elem megvalósítása.*
- *A „kapuk” és – a város által „kívülről” előkészített megközelítés és – annak megfelelő rendeltetés az szerint történő megújítás.*
- *A „Várkert” élővé tétele, a Rába „használatával” és a megközelítés méltóságának megteremtésével.*
- *A Várkert egy sajátos részének a volt a vadászház, amely – egy kis mozgás után – alkalmas bemutató helye lehet a Batthyány-ak által művelt erdő és vad-gazdálkodás ismertetésének.*
- *A Batthyány család és rokonságának kutatása, hatásuk a városra, a térségre, az országra és esetenként tovább.*
- *A magyar és egyetemes történelem kiemelkedő Batthyány és rokon családtagok gondolatai, tettei, utóhatásuk.*
- *A Batthyány család olyan tagjának megismerése, bemutatása, akinek életműve alapján a XXI. század „homo ludens” fogalmának megfelelő a múzeumban interaktív foglalkoztatá-*

sok/foglalkozások valósíthatók meg. A Batthyány család és a történelemben játszott szerepeiből – akár különböző időkben, különböző térségek szerint – szerepjátékok, versenyek, stb. megrendezése az autentikus helyen.

- A boldoggá avatott és nagy tiszteletnek örvendő B – S L. munkásságára alapozott interaktivitás megjelenítése az együttesben, legyen az gyógyítás, orvoslás, vakok és gyengén látók helyzetének megjelenítése, stb.
- A Batthyány birtokoknak történelmi hagyományok alapján Körmend volt a központja, ami megjelent a többi birtoktest innét történő ellátásában is. Vissza kell szerezni azt a presztízt, amelyik pótolni képes a tulajdon erejét.
- A körmendi Batthyány kastély-együttes, mint történelmi központ, bemutatás, együttműködés, stb. szempontjai alapján bemutató helye lehet a hajdan volt birtokok valaha volt, és mai életének.
- A város jó és értékes együttműködést kezd a Batthyány birtokokon lévő, és a „központ bizalmára méltó” településekkel.
- A város ki kell, hogy használja – nemzeti és nemzetközi – kapcsolat-teremtő munkája során a hajdan létezett Batthyány birtokok kapcsolatait, egymás-ismerését, együttműködését.

A T 6-ból: - A Liktárium méltó működtetéséhez a „termeltetés” megszervezése, ha kell segítése.

A T 7-ből: - A Rába partján lévő sétány, a Rába és a Batthyány Várkert összekötésének attraktív létrehozása.

A T 8-ból - A Batthyány kastély-együttes északi és déli kapui előtti terek kialakítása, a tengelyeknek a felújított kastélyhoz méltó rendbetétele (induló tér, fasorok, rá és kilátás, stb.).

Elérendő eredmények:

A Batthyány kastély-együttes és parkjának fenntartható/némi támogatással fenntartható megújítása. A fenntarthatóságot lehetővé, vagy megközelíthetővé tevő, és az érintett értékek minőségét szolgáló rendeltetési „hálózat” megtalálása, beépítése, üzemeltetése.

A kastély-együttesnek és a parknak a városhoz történő településszerkezeti illeszkedésének (kaputerek, fasorok, park és város, Rába és park, stb.) megvalósítása és fenntartása. Ez az érték, látványként is segít Körmendnek, hogy a város minden része, köz és magánterei értéktudatosabban létesüljenek, újuljanak meg, és legyenek fenntartva.

A Batthyány kastély és a benne lévő anyagok komoly kutatások tárgyává válnak, amelyek pl. konferenciák rendezését, esetleg hosszabbtávú kutatói jelenlétet biztosítanak.

A turizmus olyan ágának fellendülése, amely az értékek miatt látogat helyeket (*a helynek szelleme, a térnek mérete van*) és Körmend a Batthyány örökség éltetése által ilyen helyé lesz, és ezt a helyet a város értékékként éltető közösséggé válik. Mind szellemileg, mind gazdaságilag, mind társadalmilag minden Körmenden élő polgár megnő egy kicsit, és identitása, boldogságérzete növekszik.

A liktárium segíti, készíti a környék termelőit értékes termények és termékek előállítására, amelyek nem csak itt, de a helyi piacokon is megjelennek. Remélhető általa a környék mezőgazdaságának ki-kristályosodása, és ezáltal jobb piaci helyzet elérése, és megtartása.

A Batthyány család kapcsolatrendszerét – a méltóvá váltság jogán – jól használó város új, prosperitást, szellemet jelentő kapcsolati tőkét halmoz fel.

3.3 HÁLÓZATOS PROJEKTEK

Körmend város 2014-2020 közötti időszakra vonatkozó hálózatos projektjei – amelyek több, egymáshoz kapcsolódó, hasonló jellegű projektelemből állnak, és a város jelentős részére kiterjednek – az alábbiak:

Hálózatos projekt 1.

A vasút mellékvonalak őrzése, megépítése a T 1 szerint.

A Körmend – Zalalövő vonalról ismert, hogy mára már nem igazi lehetőség a vonal helyreállítása, mert a GYSEV nem tart rá igényt, és a vonalon lévő vasúti útátjárók egy részét is inkább megszüntetnék, mint hogy megtartsák jelenlegi állapotában. Elbontása – lásd az alábbiakat – mégis botorságnak látszik.

A Körmend – Németújvár (Güssing) vonal már nem létezik. Magyar oldalon 1959. szeptember 30-ig maradt fenn a forgalom, majd a pályát a teljes szakaszon elbontották. Osztrák oldalon az egykori vasútvonal nyomvonalát követi a mai B56-os főút Strém irányába. Az egykori vasútállomásai osztrák és magyar oldalon is még állnak. Ezen kívül a vasútvonal egyik jelentősebb vasbetonhídja Nagysároslak mellett az erdőben még áll. Ma Ausztriában a Németújvári járás az egyetlen osztrák járás, mely vasútvonal nélkül maradt. Ezen szempontok alapján és az osztrák – magyar közlekedési kapcsolatok elősegítése és megteremtése céljából lehetőségként kell tekinteni a vonal valamikori feltámasztására, akár a 2020-ig történő fejlesztési időszak alatt, akár a két testvérváros, mint a Batthyány család öröksége és a megújuló energetikai együttműködését segítve.

Projektek:

- *A Körmend – Zalalövő vasútvonal fenntartása, térségi hasznosságának hangsúlyozása.*
- *A Körmend – Németújvár (Güssing) vasútvonal megépülésének támogatása, megvalósításával intézmény ellátási és turisztikai utas-szervezés.*

Elérendő eredmények:

Tervezi a térség a Körmend – Németújvár (Güssing) – korábban felszedett – vasútvonal visszaállítását, amely Körmend számára is megújuló kapcsolatokat jelent. Amennyiben ez a hálózat érdemes a helyreállításra, mindenképpen legalább őrzésre érdemes a Körmend – Zalalövő mellékvonal.

Hálózatos projekt 2.

Körmend belső kerékpárútjainak kialakítása, kapcsolódás a térségi kerékpárutakhoz, gyalogos forgalom lehetőségeinek javítása.

A projekt több tematikus cél kielégítésének projekt csoportjában szerepel. A T 1 célban is benne van a Rákóczi út megújítása kapcsán, hisz ott ma is vannak kerékpárutak, és keresztezni is fogják a mainál másképpen a visszaépítés után is. A T 2 célban jelenik meg a környezetbarát közlekedési hálózat, és a T 3 célban a turizmus útjainak a városi hálózattal történő összekötése.

Ki kell alakítani a városban a belső út, kerékpár és gyalogos forgalom nyomvonalait és területeit, az átalakult forgalmi viszonyok között, a város É – D-i irányában a logisztikai központ és a város, illetve az Ipari Park és a város között. A térségi központ hálózatot és hálózatismeretet kíván, amelynek fejlesztésére Körmendnek jó esélye van helyénél és térségi szerepéből adódóan.

Projektek:

- Az É-i és D-i városrészek között (É-on állomások, Ipari Park, D-en lakóterületek) kerékpáros és gyalogos forgalom számára kiépített utak létesítése, a meglévőkhöz való kapcsolással.
- A városon túli infrastruktúra hálózatok (fizikai és virtuális) létesítésének készítése, segítése a jó és jobb beszállítói háttérrel fejlesztése érdekében.
- A turizmust kiszolgáló útvonalak – kerékpár, gyalogos, vízitúra, lovaglás és esetleges újabbak – Körmentet elérő részeinek kiépítése, az igénybevevők részére szolgáltató létesítmények helyének, lehetőségének, létesítésének támogatása.

Elérendő eredmények:

Kiépülnek a vasút és buszpályaudvar, illetve az ipari területek és az IBK Ipari Park között a hivatásforgalmat elősegítő, biztonságos kerékpárutak, illetve a megfelelő gyalog járdák. Elérendő, hogy ezek felújított közterületek legyenek, ahol nem csak lehet közlekedni, de lenni is jó ott.

Körmentet a kulcsprojektjeinek készülése folyamán is egyre kívánatosabb turisztikai céllá válik, így mind a külső mind a belső feltételei megteremtődnek a város, hogy a túra útvonalak központjává váljon. Ehhez kell kiépülnie a kerékpáros, gyalogos és esetleg lovas túra útvonalaknak, és ezek kell, hogy elérjék a várost, amely speciális és általános városi szolgáltatásokat képes a túrázók számára biztosítani. A vízi túraútvonal a Rába révén adott, a fogadás minősége kell, hogy megteremtődjön.

Hálózatos projekt 3.

A város bel és külterületére is kiterjed a csapadékvíz kezelésének megvalósítása. T 2 cél szerint, a csapadékvíz kezelés a város számára stratégiai kérdés, a tervezése és a megvalósítás – akár ütemezetten – alapvető feladat, amelyben szerepelnie kell a sok patakkel rendelkező város csapadékvizeinek, záportározóinak a belvíz és az árvíz esetén való tennivalóknak.

Projektek:

- *Csapadékvíz kezelésének tervezése és megvalósítása.*
- *Az árvíz és belvíz – főként időbeli egybeesés esetén történő – kezelése, a védekezés tennivalói, szervezése és eszközzrendszere.*

Elérendő eredmények:

Körmentet csapadékvíz elvezetési rendszerének elkészülése és jó működése kritikus, tehát árvíz és egyidejű esőzésből adódó belvizesedés esetén is.

Hálózatos projekt 4.

Az ipar letelepedésének, megerősödésének elősegítése.

A T 4 cél szerint a város jól működő iparterülete az IBK Ipari Park, amely jó kapcsolatot ápol a várossal, ami kiterjed a közlekedés feltételeinek város általi javítására, mind a munkavégzők, mind az árukat illetően. A város oktatáspolitikájában – ma a KLIK bevonásával – tekintettel van a városban megtelepedett vállalkozások szakképzett munkaigényére.

A T 1 szerint az iparvágány általi kiszolgálás színvonalának javítását, a T 2 szerint a megtérülő energiával történő hő ellátás megteremtését tartalmazza. A T 5 cél kitűzi a volt láda és téglagyár területének használati intenzitása növelésének előmozdítását (magán területek). A T 8 célok közt szerepel a város működtetésében szereplő városgondnokság épületeinek felújítása.

Projektek:

- *Az Ipari Park iparvágányának meghosszabbítása, szolgáltatási színvonalának javítása.*
- *Megtérülő energia használatával (legújabb technológia szerinti biomassa felhasználás) a távfűtés lehetőségének megteremtése az Ipari Park területén és területére.*
- *Az ipari vállalkozások és a Rázsó Imre Szakközép- és Szakmunkásképző Intézet együttműködésének fejlesztése a duális oktatás helyzetének javítása.*
- *A város biztosítja az új betelepülni kívánó vállalkozások, különösen kis- és középvállalatok számára – a rendezési eszközökben – a megfelelő területfelhasználású területeket.*
- *A volt téglagyár és ládagyár területeinek intenzivitást növelő fejlesztése esetleg tulajdonváltással.*
- *A városgondnokság épületeinek és telephelyének modernizálása az energiatudatosság és a terület klímatudatossága szempontjából.*

Elérendő eredmények:

Az Ipari Parkba további vállalkozások költöznek, vagy kapcsolódnak szolgáltatási köréhez, és a vállalkozások komfort érzete megnő.

A város több területe válik alkalmassá környezetét nem szennyező kereskedelmi, gazdasági tevékenységet végző vállalkozás fogadására.

A Körmenden tartósan megtelepült vállalkozások szakember ellátását és utánpótlását biztosítani tudják a Rázsó Imre Szakközép és Szakmunkásképző Intézet duális képzésére alapozva.

Hálózatos projekt 5.

Kistermelői piac. A T 6 cél ezt a témát kívánja elérni, mondván: a mezőgazdaság integrált fejlesztése, helyi erőforrások és terek hasznosítása, rövid ellátási láncok fejlesztése. Körmend az OFTK szerint is a jó mező és erdőgazdálkodási területek közé tartozik. A kistérség mezőgazdasági termelői számára fontos kitörési lehetőség a helyi termékek helybeni értékesítésére felépülő rövid ellátási láncok fejlesztése szintén támogatási jogcím az EU jelenlegi programozási időszakában, a lánc minden résztvevője számára. A most folyó felújításában fontos szerepet játszó Liktárium is ezekre a helyi termékekre kíván építeni.

Körmend egy részben piaca, másrészben feldolgozója lehet a környezetében megtermelt mezőgazdasági terményeknek, harmadrészben – megfelelő igény szint elérése után – gazdája lehet a természetben, feldolgozásban és áruvá-tételben szükséges szakemberek képzésének.

Projektek:

- *A kistermelői piacnak legyen területe a rehabilitálandó Ady E. utca környezetében is, hogy a város lakói és az iparban dolgozók is részesülhessenek a jó minőségű és megfelelő áru termények felhasználásának hasznosságából.*
- *A Liktárium méltó működtetéséhez a „termeltetés” megszervezése, ha kell segítése.*
- *A Szakközép- és Szakmunkásképző Intézet indítson próbaképzést a várható természettséghez.*

Elérendő eredmények:

Körmend a környező települések (kistérség, járás, tájegység) biztonságot adó mezőgazdasági termékeinek felvevő piaca lesz. (A termények mennyisége és a fizetőképes kereslet egymást szabályozzák idővel.)

A város az előző pontban említett helyek egyikén feldolgozó üzemet fogadhat be, amely növeli a kölcsönös előnyöket.

A Batthyány kastélyban létrehozandó Liktárium rangja, látogatottsága segít megteremteni azt a termelői hálózatot, amelyik azt is és a piacot is képes ellátni. (Még az egészséges életvitelre is kihatással lehet, de az csak hosszabb távon mérhető.)

A városban kialakul a két piac, megfelelő időben és körülmények között, és a Liktáriumnak is köszönhetően virágzik.

Hálózatos projekt 6.

A turizmus adottságainak kihasználása. A T 7. tematikus cél, a turizmus, mint fenntartható gazdasági ágazat belső erőforrásainak felmutatása, belső és külső kapcsolati lehetőségeinek kihasználása. Körömend, mint a – külön tematikus célként megjelenítésre méltó Batthyány kastély és park-együttes emblematikus városa a – turizmusnak a ma odatévedő vendégeknél sokkal nagyobb szeptére méltó.

A Rába romantikusan természetes és hajózható (kajak, kenu) szakaszának kb. a felénél található a város, amely történelmileg kötődik a folyóhoz, annak átkelőjénél alapítván, az mintegy része az identitásának.

A város térségében – mint a Rába geológiai törésvonalában szinte végig – található megfelelő hőmérsékletű termálvíz, amely alkalmas fürdő és wellness szolgáltatások létesítésére, amely egy nagyságrend mellett gazdaságosan fenntartható, ld. Sárvár, Kapuvár, stb.. A termálvíz meglétének felhasználásakor figyelni kell a várható látogatók körére, a szolgáltatásoknak a wellness-együttesben és a városban elérhető részére és azok színvonalára, és bizonyos esetekben felmerülhet a gyógyvízzé minősítés lehetősége is.

Projektek:

- *A város és a Rába kapcsolata a Berzsényi D. utca felhasználásával – ott bemutatva a múlt meglévő elemeit, mint hívó pontokat – olyan tengelyként, amelyik a várost és a Rába partját természetesen kapcsolja össze.*
- *A Rába töltésén – az árvízvédelem és a természetes élőhely igényeinek messzemenő figyelembevételével – vízparti sétány létesítése.*
- *A Rába partján lévő sétány, a Rába és a Batthyány Várkert összekötésének attraktív létrehozása.*
- *Ki kell használni a Rába partot, a strand és a kikötő kiépítésével (magán befektetők támogatása, stb.) és a part és a víz természetes városi „használata” által.*
- *A megkezdett MJUS wellness együttes továbbfejlesztéséhez a város segítséget kell, hogy adjon a szükséges – és a rendeltetést kielégítő – infrastruktúra rendelkezésre bocsátásával és – szervezetein keresztül – a szervezés segítségével.*

Elérendő eredmények:

A város és a Rába mindennapos „együttélésének” megvalósítása fizikailag és „lelkileg” egyaránt. Az ehhez szükséges közterület megújítás (Berzsényi D. utca és értékeinek bemutatása, Szt. Erzsébet tér, a templom és a térfalak felújítása) megvalósítása, a kapcsolat érezhető megélénkülése.

A Rába-part sétány elkészítése, lelkes használata.

A Rába, mint vízi út megélénkülése, és Körmennd, mint a jól hajózható szakasz közepe valódi központtá válása létesítményei és szolgáltatásai által. A fogadás feltételeinek javítása a magán befektetők támogatásával, pályázataik segítségével.

Az OLIP helyén létesült MJUS wellness központ fejlesztése, ott a város frekvenciájához méltó szintű szálloda létrejötte, és a töltés mutatók fenntartható szintje.

Hálózatos projekt 7.

Körmennd kommunális infrastruktúrájának fejlesztése. A projektben természetesen együtt jelennek meg a hálózatos és az akcióterülethez kötött projektek, hiszen egy város szolgáltatásairól szólnak!

A T 9 és T 10 tematikus célok erről intézkednek. A kommunális infrastruktúra része lehet az idős és a fogyatékkal élők gondozása is, de azt az akcióterületek közt tárgyalja az anyag.

A társadalom és a gazdaság elvárásaival összhangban lévő iskolai és kulturális ismeret-átadás, továbbá humán erőforrás fejlesztés a duális képzés alkalmazásával, az intézmények megfelelő fizikai és szolgáltatási színvonalának biztosítása.

A város lakosságán belül a demográfiai trendek szerint csökken a fiatalok száma, így minden korosztályban kisebb az ellátási igény, de ez növeli az ellátás minőségének javítási igényét, és felveti azt az ifjúságpolitikai kérdést az OFTK-ból, amely a népesedési fordulatról szól, annak készítő elemeivel.

A meglévő/várható gyermekekről minden korosztályban a lehető legmagasabb szinten kell gondoskodni, hogy ez is segítse a gyermeket vállalók biztonságtudatát.

A Körmennden letelepedett és letelepülő vállalkozások joggal várhatják el, hogy számukra is jut a lakosság magasán képzett közösségéből, illetve a megfelelő képzés – alkalmasint közreműködésükkel – folytatódik.

Körmennd a történelmében mindig egy megfelelően nagy térség egészségügyi ellátó központja volt, és ezt a szerepet különösen magas szintre emelte Hg. Batthyány – Strattmann László szemorvosi tevékenysége. A múlt kötelez. Ma Körmennd mind kórházában, mind egyéb orvosi ellátásai tekintetében nagyobb körzetet lát el, mint amely közigazgatási rangjából következne, de filozófiája: „Olyan ellátás kell, legyen Körmennden, hogy minden rászoruló arra vágyakozzon, hogy itt kapjon méltó kezelést.”

A város ellátása ma is megfelelő színvonalon biztosított, de az egészségügyre is fokozottan igaz az a képlet, hogy „aki megáll, lemarad”. Így a város háziorvosi, gyermekorvosi, fogorvosi, védőnői ellátását is fejleszteni kell, hogy annak mindenki részese lehessen, és az ellátást segítse a mai e-technológia az információk és az elérhetőség terén egyaránt.

Projektek: *(Az intézmények jó része az akcióterület hatálya alatt is szerepel, így ott tárgyaljuk.)*

- *A város oktatási intézményeinek kazánfelújítása és radiátorcseréje az elmúlt ciklusban megvalósult. A folytatásban fontos, hogy az intézmények energia és klímataudatos megújítása folytatódjon, figyelembe véve azt is, hogy az épített értékeik, arcaik a szigetelés mellett is megőrződjenek, és ne váljanak a „hungarocell építészet” egyen-termékeivé.*
- *A Kulturális Központ épületének új hasznosítása, a rendeltetésnek megfelelő megújítás.*
- *Bölcsőde fejlesztése és felújítása, a fejlesztés körében az épület bővítése 2×12 főt befogadni képes egységgel, és a hozzá tartozó kiszolgáló helyiségekkel, esetleg más épületben.*
- *A BCM óvoda részét képező Dienes óvoda felújítása.*

- *Az egészségügyi alapellátás infrastrukturális fejlesztése, ezen belül: a háziorvosi alapellátás, gyermekorvosi alapellátás, orvosi ügyelet, fogorvosi, védőnői hálózat fejlesztése, együttes elhelyezése a jelenleg járóbeteg ellátásnak helyet adó épület teljes megújításával. Szükség esetén más/új épület igénybevételeivel.*
- *A Batthyány – Strattmann László kórház épületeinek energia és klímatudatos megújítása, különös figyelemmel a köztük lévő műemlékileg védett épületekre és a rászorultak folyamatos és megfelelő szinten történő ellátására.*

Elérendő eredmények:

Körmend oktatási intézményei – megőrizve építészeti arcukat – mind az energia, mind a klímatudatosság szempontjai szerint, – ha lehetséges ilyen támogatás – a képzési módszertan szerint is megújulnak.

A Kulturális Központ a kastélyba költözik, és a helye felújítva szolgálja Körmend kulturális továbbfejlődését, kiteljesedését.

A Batthyány – Strattmann Kórház és Rendelő Intézet épületei az energia és klímatudatosság szempontjai szerint megújulnak, szellemileg és felszereltségben követik az „idők szavát” és a technológia és technikai eszközök folyamatosan megújulnak.

A bölcsőde bővítése igények szerint – a mai épület bővítéseként, vagy új épületben megvalósul, használata általánossá válik.

3.4 AKCIÓTERÜLETI PROJEKTEK

3.4.1 Akcióterületek kijelölése, a kijelölés és a lehatárolás indoklásával

Körmend városban két akcióterület került kijelölésre, amelyekben több funkcióbővítő és szociális és egyébváros rehabilitációs tevékenységet is magában foglaló fejlesztés valósul meg.

Az 1. terület határa a Vasútmellék u. – Kossuth L. u. – Zrínyi M. u. – Bástya u. – József A. u. – IV. Béla Kir. u. – Mónus I. u. – Bajcsy-Zsilinszky E. u. – Várkert határa a Rákóczi F. útig – Rákóczi F. ú. – Hunyadi J. u.

A terület lehatárolását indokolja, hogy Körmend város intézményeinek jelentő része ezen a területen található, de itt koncentrálódik az üzleti élet jelentős része is. Ez az egyik a terület, ahol turisztikai fejlesztések – élén a Batthyány kastély-együttesel és parkjával – megvalósulnak, illetve ahol az elmúlt ciklusban elkészült Szabadság tér és környékének megújítása folytatódik, elérve a Rába töltését, és ezáltal kapcsolva össze a város két legfontosabb turisztikai destinációját. Itt található az országosan és helyileg védett épített értékek nagy része, amelyek megújulását várjuk, párhuzamosan a közterületek megújulásával.

A 2. terület határa Rákóczi F út D-i oldala az Orgona u.-tól – Dr. Remetei F. u. – Bástya u. – Nemes L. u. – József A. u. – Bástya u. – Zrínyi M. u. – Kossuth L. u. – Arany J. u. – Mátyás kir. u. – Dózsa Gy. u. – Munkácsy M. u. – Bercsényi M. u. – Gizella kinné. u. – Rákóczi F út É-i oldala az Orgona u.-ig.

A terület lehatárolását indokolja, hogy a Rákóczi út kell, legyen a várost elkerülő gyorsforgalmi út elkészülésével az egyik legnagyobb átalakítás helye, hiszen újra a város „Főutcájává” kell, hogy váljon, annak minden közterületi és építészeti változásával együtt. Ezen túl itt találjuk a nagy körzetet magas

1. Akcióterület

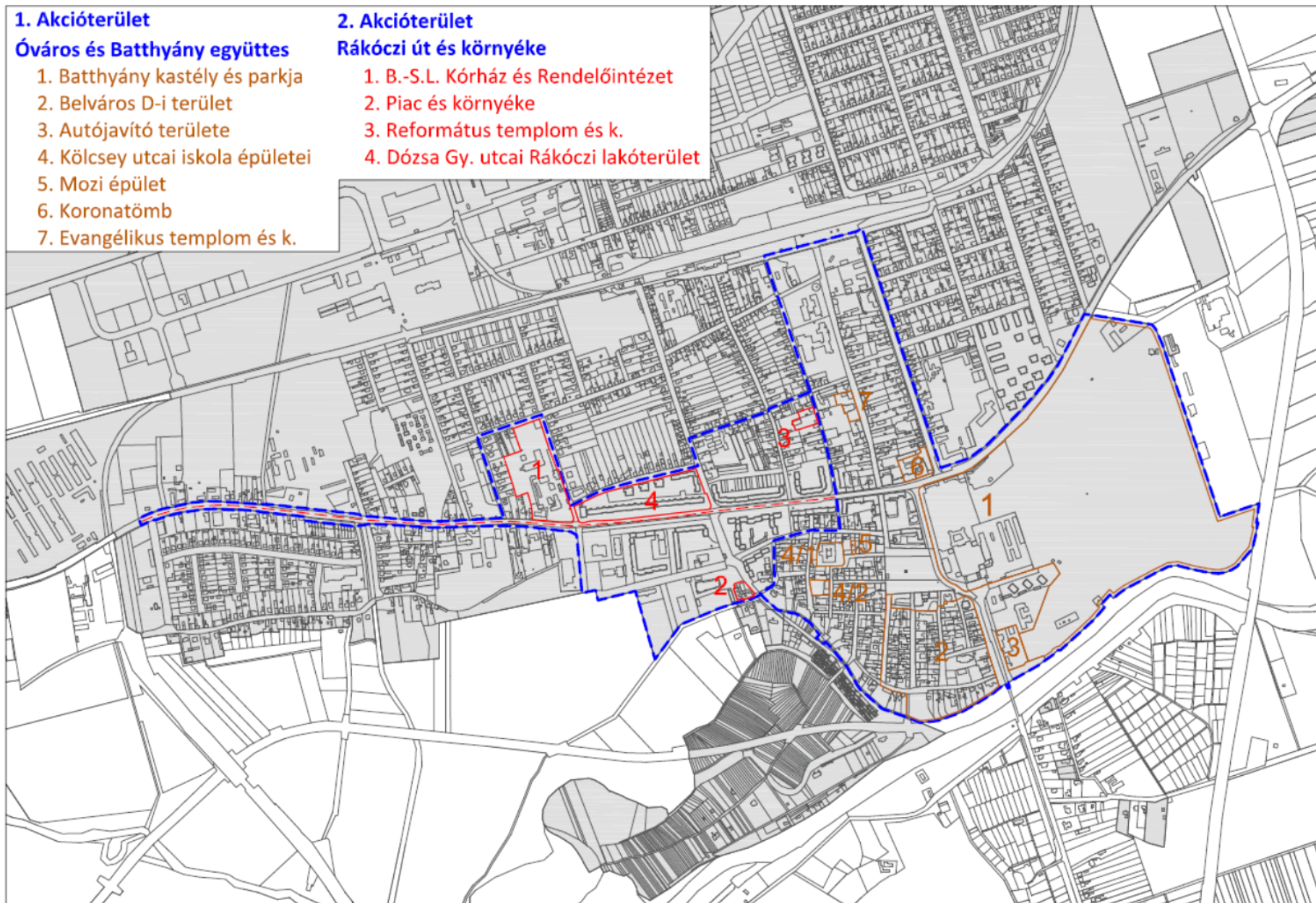
Óváros és Batthyány együttes

1. Batthyány kastély és parkja
2. Belváros D-i terület
3. Autójavító területe
4. Kölcsey utcai iskola épületei
5. Mozi épület
6. Koronatömb
7. Evangélikus templom és k.

2. Akcióterület

Rákóczi út és környéke

1. B.-S.L. Kórház és Rendelőintézet
2. Piac és környéke
3. Református templom és k.
4. Dózsa Gy. utcai Rákóczi lakóterület

3.4.2 Az egyes akcióterületeken a megvalósításra kerülő fejlesztések összefoglaló jellegű bemutatása

Akcióterület 1.

Az akcióterület fejlesztései mind a négy átfogó célból tartalmaznak elemeket így az infrastruktúra fejlesztés területén az összekötő utak, a kerékpár és gyalogos utak kiépítését, és az e-infrastruktúra elemeinek sűrítését a területen, a gazdaság fejlesztés területén elsősorban a turizmus helyei vannak az akcióterületen, a környezet fejlesztésében itt találjuk azokat az Óvárosi utcákat, tereket, amelyek a megújult főtér és környéke folytatásai lesznek, és itt van a Batthyány kastély-együttes és parkja a Várkert, amelynek megújítása ma is folyik, és amelyet tovább kell vinni.

Az akcióterületen megvalósítandó projektek:

A T 1 célok közül a területet érinti:

- *Az Ipari Park, a vasút és busz állomás autóval és tömegközlekedéssel való kétoldali elérhetőségének megtervezése, megvalósítása.*

A T 2 célok közül a területet érintik:

- *Csapadékvíz kezelésének tervezése és megvalósítása.*
- *Az árvíz és belvíz – főként időbeli egybeesés esetén történő – kezelése, a védekezés tennivalói, szervezése és eszközrendszere.*
- *WIFI hálózatokkal való ellátás bővítése.*
- *Az É-i és D-i városrészek között (É-on állomások, Ipari Park, D-en lakóterületek) kerékpáros és gyalogos forgalom számára kiépített utak létesítése, a meglévőkhöz való kapcsolással.*
- *Az intézményhálózat e-infrastruktúrával való ellátása, és használhatóságának fejlesztése.*

A T 3 célok közül a területet legfeljebb egy érinti:

- *A turizmust kiszolgáló útvonalak – kerékpár, gyalogos, vízitúra, lovaglás és esetleges újabbak – Körmentet elérő részeinek kiépítése, az igénybevevők részére szolgáltató létesítmények helyének, lehetőségének, létesítésének támogatása.*

A T 5 célok közül a területet érintik:

- *A Korona tömb átalakítási lehetőségeinek ötletpályázata, a város – az M8 megvalósulásával létrejövő – különleges hármaskapujában, majd az ötletek ajánlásával a tömb méltó használatának megteremtése.*
- *A mozi szép épületének ötletek alapján megtalált kulturális, szórakoztató intézmény céljára történő átalakítása.*
- *A busz és teherautó javító és benzinkút területére pl. önkormányzati elővásárlási jog kiterjesztése. A településrendezési tervek szerint a terület idegenforgalmi hasznosításra való előkészítése a Batthyány kastély és park-együttes és a Rába használat kettős és erős élményértékű turisztikai felhasználása érdekében.*

A T 6 célok közül a területet érinti:

- *A Liktárium méltó működtetéséhez a „termeltetés” megszervezése, ha kell segítése.*

- *A kistermelői piac megfelelő kialakítása a meglévő piac környezetében, reklámozása, szervezése mind a termelők, mind a vásárlók körében.*

A T 7 célok közül a területet érintik:

- *A város és a Rába kapcsolata a Berzsény D. utca felhasználásával – ott bemutatva a múlt meglévő elemeit, mint hívó pontokat – olyan tengelyként, amelyik a várost és a Rába partját természetesen kapcsolja össze.*
- *A Rába partján lévő sétány, a Rába és a Batthyány Várkert összekötésének attraktív létrehozása.*

A T 8 célok közül a területet érintik:

- *Az Óváros rehabilitációjának folytatása, a klíma és energiatudatosság jegyében, a közterületek teljes értékű megújításával (közművek, különböző közlekedési lehetőségek egymás mellett és elkülönítve, és a zöldfolyosók telepítése), a térfalak – lehetőleg – egyidejű megújításával, így a szinergia megvalósulna, és mindenkinek olcsóbb, egyszerűbb és hatékonyabb volna, nem szólva az együtt-alkotás identitásfokozó hatásáról.*
 - *Bástya utca, Kölcsey u. Mozi-köz átalakítása, felújítása,*
 - *Berzsényi D. utca, Szt. Erzsébet tér felújítása.*
- *A magán és csoportos tulajdonban lévő társasházak energia és klímatudatos megújításának támogatása.*
- *A Batthyány kastély-együttes északi és déli kapui előtti terek kialakítása, a tengelyeknek a felújított kastélyhoz méltó rendbetétele (induló tér, fasorok, rá és kilátás, stb.).*
- *Az evangélikus templom és közösségi ház energiatudatos felújítása, az értékőrzés, és a közösségmegtartás/alakítás érdekében.*

A T 9 célok közül a területet érintik:

- *Kölcsey utcai Általános Iskola, és AMI infrastrukturális fejlesztésének újraindítása. A korábban benyújtott pályázaton nem nyert a fejlesztés, így azóta a tervek elavultak. 2015-ben az elfogadott költségvetésben fedezet van a tervezésre, engedélyeztetésre. Az iskolának 2 épülete van, 2 hrsz-on, mindkettővel érdemes foglalkozni, az állapotuk igényli a felújítást. Műemléki épületek. Az iskola főépülete, az „A” épület a kastély főépülete után Körmend legnagyobb, és legimpozánsabb műemléki épülete. A művelet mind az épület energia és klímatudatos felújítását, mind az oktatási infrastruktúra korszerűsítését kell, hogy tartalmazza, esetleg megbontva a célok és a megvalósítási idő szerint.*
- *A város oktatási intézményeinek kazánfelújítása és radiátorcseréje az elmúlt ciklusban megvalósult. A folytatásban fontos, hogy az intézmények energia és klímatudatos megújítása folytatódjon, figyelembe véve azt is, hogy az épített értékeik, arcaik a szigetelés mellett is megőrződjenek, és ne váljanak a „hungarocell építészeti” egyen-termekeivé.*
- *A Kulturális Központ épületének új hasznosítása, a rendeltetésnek megfelelő megújítás.*
- *A régi Római Katolikus Iskola, mint egyházi oktatási intézmény felújítása, külön figyelemmel az épület és a középkori eredetű templom műemléki környezetéből adódó minőségi elvárásoknak való megfelelés igényeire.*

A T 11 célok közül a területet érintik:

- *Az idősgondozás két intézményben folyik ma Körmenden. A Kossuth L. utcában az önkormányzati idősgondozás történik, amelynek bővítésére az elmúlt ciklusban nem nyert támoga-*

tást az önkormányzat, de a várakozók hosszú sora a bővítés igényét ma is természetessé teszi. A bővítés szükséges, tervezett és pályázásra alkalmas.

- Az elmúlt pályázati időszakban elkészült a Thököly I. utcában egy bentlakásos idős otthon, amelyet az önkormányzat egyszemélyes társasága működtet, de ennek bővítésére is van igény, amely valószínű emeletráépítéssel – a HÉSZ megtartása mellett – elégíthető ki.
- A római katolikus egyház a plébánia udvarán felépít egy „karitás” gyűjtési állomást. Megvizsgálandó a rendeltetés hatása a kívülállókra.

A T 12 célok közül a területet érintik:

- A volt levéltár épületének kutatása feltárása, rendeltetés meghatározása megújítása, a XXI. századnak megfelelő elvárások és a Batthyány örökség közelítésével.
- A kastély központi épületének kutatása feltárása, rendeltetés meghatározása, a rendeltetés alkalmas elhelyezésének megfelelő megújítás.
- A volt cipőgyári épületek bontása, a terület rehabilitálása és a kastély és a park között kapcsolatot teremtő rendeltetési elem megvalósítása.
- A „kapuk” és – a város által „kívülről” előkészített megközelítés és – annak megfelelő rendeltetés az szerint történő megújítás.
- A „Várkert” élővé tétele, a Rába „használatával” és a megközelítés méltóságának megteremtésével.
- A Várkert egy sajátos részének a volt a vadászház, amely – egy kis mozgás után – alkalmas bemutató helye lehet a Batthyány-ak által művelt erdő és vad-gazdálkodás ismertetésének.

A T 13 célok közül a területet érintik:

- A Batthyány család olyan tagjának megismerése, bemutatása, akinek életműve alapján a XXI. század „homo ludens” fogalmának megfelelő a múzeumban interaktív foglalkoztatások/foglalkozások valósíthatók meg. A Batthyány család és a történelemben játszott szerepeiből – akár különböző időkben, különböző térségek szerint – szerepjátékok, versenyek, stb. megrendezése az autentikus helyen.
- A boldoggá avatott és nagy tiszteletnek örvendő B – S L. munkásságára alapozott interaktivitás megjelenítése az együttesben, legyen az gyógyítás, orvoslás, vakok és gyengén látók helyzetének megjelenítése, stb.

A T 14 célok közül a területet érintik:

- A Batthyány birtokoknak történelmi hagyományok alapján Körmend volt a központja, ami megjelent a többi birtoktest innét történő ellátásában is. Vissza kell szerezni azt a presztízt, amelyik pótolni képes a tulajdon erejét.
- A körmendi Batthyány kastély-együttes, mint történelmi központ, bemutatás, együttműködés, stb. szempontjai alapján bemutató helye lehet a hajdan volt birtokok valaha volt, és mai életének.

Elérendő eredmények:

Minthogy a terület Körmend Óvárosa, és az identitását is jelentő Batthyány kastély-együttes és parkja, az elvárt általános eredmény a fenntarthatóan megújult kastély és parkja és az Óváros közterületeinek megújított volta a lehető legtöbb térfallal együtt, és mindez a pezsgő élet színtere.

A Batthyány kastély-együttes és parkja a készülő tanulmány szerinti ütemezés alapján 2020-ra elkészül, és átadásra is kerül. Az épülés közben komoly marketing tevékenységgel elérjük, hogy a célközönség izgalommal várja az átadást.

Folyamatosan újulnak meg a belváros közterületei, így a Bástya utca – Bem J. u. – Dienes L. utcák közti terület és a belváros D-i oldala is, így megteremtődik É – D-i irányban is a belváros minőségi megújulása.

Évenként újulnak meg energia és klímatudatosan intézmények a területen, elsősorban az iskolák, majd a frekvenciált intézmények.

Megújul a katolikus iskola és megépül a parókián a Karitásztárhely.

A védett épületek – köztük a Köröndi Kulturális Központ volt székháza, a Korona tömb és a volt mozi épülete – felújítása megindul, és a szép közterületeket szép épületek keretezik.

Kiépülnek az autók, kerékpár és gyalogos tengelyek a belváros és a vasúti és buszpályaudvar, illetve az iparterületek közt, és mindenkinek szép és biztonságos lesz az eljutás egyik helyről a másikra.

A kastélyhoz vezető fasoros tengelyeket mind építészeti, mind rendeltetésük szerint méltó épületek szegélyezik, amelyek megtartották a településrendezés előírásait.

Akcióterület 2.

Az akcióterület lényege a Rákóczi út visszaépítése 2x1 sávú utcává, zöldfelületekkel, parkolással, teraszokkal, járdával, étellel, benne a B-S L. Kórház és Rendelőintézet megújításával, a Rákóczi lakótömb pihenőparkjának alakítása, a termelői piac megvalósítása, illetve a református gyülekezeti ház felújítása és a templom és parókia fűtéskorszerűsítése.

A területet érintő projektek:

A T 1 célok közül a területet érintők:

- *A Rákóczi út átalakítása a város „főutcájává” kevesebb közlekedő sávval, parkolási lehetőségek kialakításával, megnövelt zöldfelületekkel, jól használható gyalogjárdákkal.*
- *A Rákóczi út és környékén, főként a földszinteken üzletek kialakítása, elsősorban a helyi termékek terjesztésére alapozva.*

A T 2 célok közül a területet érintők:

- *Csapadékvíz kezelésének tervezése és megvalósítása.*
- *Az árvíz és belvíz – főként időbeli egybeesés esetén történő – kezelése, a védekezés tennivalói, szervezése és eszköztárával.*
- *WiFi hálózatokkal való ellátás bővítése.*
- *Az É-i és D-i városrészek között (É-on állomások, Ipari Park, D-en lakóterületek) kerékpáros és gyalogos forgalom számára kiépített utak létesítése, a meglévőkhöz való kapcsolással.*
- *Az intézményhálózat e-infrastruktúrával való ellátása, és használhatóságának fejlesztése.*

A T 6 célok közül a területet érintők:

- *A kistermelői piac megfelelő kialakítása a meglévő piac környezetében, reklámozása, szervezése mind a termelők, mind a vásárlók körében.*

A T 8 célok közül a területet érintők:

- *A Dózsa György utcai Rákóczi lakótömb mögötti terület zöldfelületté és pihenő parkká fejlesztése.*
- *Az iparosított technikával készült önkormányzati épületek energia- és klímatudatos megújítása, zöldterületeik rendezése.*
- *A magán és csoportos tulajdonban lévő társasházak energia és klímatudatos megújításának támogatása.*
- *A református templom, gyülekezeti ház (volt iskola) és a lelkészlak energiatudatos felújítása, az épített és történeti értékek őrzése, és a közösségmegtartás/alakítás érdekében.*

A T 10 célok közül a területet érintők:

- *Az egészségügyi alapellátás infrastrukturális fejlesztése, ezen belül: a háziorvosi alapellátás, gyermekorvosi alapellátás, orvosi ügyelet, fogorvosi, védőnői hálózat fejlesztése, együttes elhelyezése a jelenleg járóbeteg ellátásnak helyet adó épület teljes megújításával. Szükség esetén más/új épület igénybevételeivel.*
- *A Batthyány – Strattmann László kórház épületeinek energia és klímatudatos megújítása, különös figyelemmel a köztük lévő műemlékileg védett épületekre és a rászorultak folyamatos és megfelelő szinten történő ellátására.*

Elérendő eredmények:

A területen a legfontosabb eredmény az lesz, amikor az átmenő forgalom elhagyja a Rákóczi utat és az visszaépül utcává. Ez nyilván több ütemben készül, de a ciklusban megindul.

Kiegészül a piac és szép helye lesz a környék termelői árúinak, és a belőlük gyártott termékeknek is.

A B-S L. kórház eléri, hogy mind látványában, mind komfortosságában, mind az gyógyító személyzet tudása és felszereltsége folytán eléri, hogy „olyan ellátás lesz Körmenten, hogy minden rászoruló arra vágyakozzon, hogy itt kapjon méltó kezelést.”

A területen az önkormányzati és egyéb tulajdonú ipari technológiával készült épületek energia és klímatudatos megújítása megtörténik, és ennek és az út megújulása jegyében zöldfelületeik is megújulnak, gazdagodnak.

3.5 AZ AKCIÓTERÜLETEKEN KÍVÜL VÉGREHAJTANDÓ, A TELEPÜLÉS EGÉSZÉ SZEMPONTJÁBÓL JELENTŐS FEJLESZTÉSEK ÉS EZEK ILLESZKEDÉSE A STRATÉGIA CÉLJAIHOZ

A kulcsprojektek, hálózatos, illetve akcióterületi projekteken kívül azonosításra kerültek egyéb, a település egésze szempontjából jelentős fejlesztések, amelyek között az infrastrukturális és beruházási jellegű beavatkozások mellett soft elemek is szerepelnek.

Egyéb projekt 1.

A T 2 célok közül:

- *Az árvíz és belvíz – főként időbeli egybeesés esetén történő – kezelése, a védekezés tennivalói, szervezése és eszközrendszere.*
- *WiFi hálózatokkal való ellátás bővítése.*
- *A Rábán aluli terület szennyvízvezetékekkel való elérése, a rákötések lehetséges biztosítása.*

- *A közvilágítás korszerűsítése.*
- *Folytatnia kell a hulladékudvar kialakítását, ami jelenleg tervezés alatt áll;*

Elérendő eredmények:

Az árvíz és a belvíz elleni védekezés alkalmazkodik az áradások megváltozott módjához, és a csapadékvíz kezelő rendszer kiépülésével együtt biztonságot nyújt a városnak.

A WIFI hálózat egyre nagyobb területen lesz elérhető minden eszközzel, és a közvilágítás korszerűvé tétele minőségi és gazdasági előnyt jelent.

A szennyvíz hálózat és a hulladékrendszert a megkezdettek szerint folytatni kell.

Egyéb projekt 2.

A T 3 célok közül:

- *A Körmenden telephellyel rendelkező külföldi vállalatok anya-településeivel testvérvárosi kapcsolat kiépítése.*
- *A városon túli infrastruktúra hálózatok (fizikai és virtuális) létesítésének készítése, segítése a jó és jobb beszállítói háttország fejlesztése érdekében.*

Elérendő eredmények:

A város politikai, kulturális és sport kapcsolatai is bővülnek a gazdasági mentén.

A város elérhetősége a környezetében betöltött központi szerepkör eléréséhez igazodik.

Egyéb projekt 3.

A T 4 célok közül:

- *A város településrendezési eszközeiben – a városi közösség érdekeinek tiszteletben tartása mellett – megadja az iparterületeknek a bővülés lehetőségét.*
- *A város nem csak a jó közigazgatásnak kíván gazdája lenni, hanem a város értékeinek megjelenítője is, és fontos érték a vállalkozások számára a jól képzett munkaerő, a jó lakókörnyezet, az egyre jobb megközelíthetőség, az ipari Park és az Inkubátorház léte és a javuló városi környezet.*

Elérendő eredmények:

A város a rajta múltó területeken segíti az ipar bővülését és hozzájárul, hogy az ott dolgozók életminősége javuljon.

Egyéb projekt 4.

A T 5 célok közül:

- *A Malom területének – magán tulajdonban van – készítése a jobb használatra.*

Elérendő eredmények:

Minthogy a volt malom területe és épületei magánkézben van, az önkormányzatnak a készítés eszközei maradtak. Reméljük, megindul valami!

Egyéb projekt 5.

A T 6 célok közül:

- *A városnak fel kell készülni a jellemző termények megtermelhető, de közvetlenül nem, vagy nem gazdaságosan értékesíthető termények feldolgozásának elősegítésére.*
- *A Szakközép- és Szakmunkásképző Intézet indítson próbaképzést a várható termesztéshez.*

Elérendő eredmények:

A város a szakképzésére is alapozva és a Liktárium késztetését is figyelembe véve központja lesz a térség mezőgazdasági terményei feldolgozásának.

Egyéb projekt 6.

A T 7 célok közül:

- *A Vasi Hegyhát, Rábamente Turisztikai Együtt központja Körmend. Ki kell, teljesséj a TDM irodára alapozva a térség turisztikai menedzmentje, amely minden belépő új elemet, desztinációt előre ismertet, rászervez, használatát követi és javítani segít.*

Elérendő eredmények:

Körmend az elkészülő projektjeire és helyzetére alapozva javítja a turizmusban betöltött szerepét, ezt egyre jobban menedzseli is és ezen a téren térségi központtá válik.

Egyéb projektek 7.

A T 8 célok közül:

- *Legény u. és a Téglagyár u. közti városi park kialakítása úgy fontos, hogy a tulajdonviszonyok ismeretében és az Újváros u. befejezésével indítható, de figyelembe kell venni a mellette lévő személtlerakó talajvíz-tisztulási folyamatát, megfigyelési eredményét is, és amikor annak használhatósága beigazolódik, kell a parkot kialakítani. Ez várhatóan 4 – 5 év, tehát a most tervezett ciklusban megtervezhető és elvégezhető.*
- *A Rába árterületén, minden engedéllyel rendelkező kavicsbánya működik. Körmend városa tiszteletben tartja az engedéllyel működő kavicsbánya szerzett jogait, amely ráadásul az országos nyersanyagvagyonnal való gazdálkodás eszköze. Minthogy az Ős-Rába kiterjedt kavicságya kavicskitermelésre a déli Településkapu és a turisztikailag legfrekvéntáltabb folyóparti szakasz területén kívül is ad bőven lehetőséget, kérdésként merül fel a művelt terület helyhez nem kötött kibővítése. Megbeszélés alapján: a település – készülőben lévő – szerkezeti terve ne hagyja azt a bővítési lehetőséget, amit a mai terv tartalmaz, tehát sorolódjon a terület az iparterület helyett, beépítésre nem szánt bányaterület kategóriába, mert a beépítése nem szánt bányaterület kategóriába sorolás szakmai indoka, a széleskörű rendeltetési lehetőségeket automatikusan biztosító besorolás leváltása így feloldja a feszültségeket.*

Elérendő eredmények:

A ciklus vége felé, talán a Rákóczi út visszaépítésével párhuzamosan egy új parkkal gazdagszik a város.

A meglévő kavicsbánya terjeszkedése mértékletes lesz, a bányaterületen más vállalkozás nem települ le, a felhagyott részek rekultiválása folyamatossá válik, a területen a takarófásítás elfedi a tájsebeket.

Egyéb projektek 8.

A T 10 célok közül:

- *Az egészséges életmód, mint a legjobb gyógymód – benne a sportok kiemelkedő szerepe – és a város nevének összekapcsolódása, ennek propagálása.*

Elérendő eredmények:

A város lakóinak egészsége az aktivitás által javul, többet költethet tömegsportra, élsportra, mint eddig, és kevesebbre lesz szükség a gyógyítás támogatására. Többletérték a sport nevelő, etikai szerepének érvényre jutása az élet minden területén.

3.6 A FEJLESZTÉSEK ÜTEMEZÉSE

	Kulcsprojektek	Hálózatos projektek	Akciótervi projektek	Egyéb projektek
T 1	<p>Intézkedni kell, hogy az elkerülő út Körmentet kiszolgáló csomópontjai valóban a város életét szolgálják, az egyéb érdekek sérelme nélkül</p> <p>Az Ipari Park, a vasút és busz állomás autóval és tömegközlekedéssel való kétoldali elérhetőségének megtervezése, megvalósítása.</p>	<p>A Körment – Zalalövő vasútvonal fenntartása,</p> <p>A Körment – Németújvár (Güssing) vasútvonal megépülésének támogatása,</p> <p>Az Ipari Park iparvágányának meghosszabbítása, szolgáltatási színvonalának javítása.</p>	<p>A Rákóczi út átalakítása a város „főutcájává” kevesebb közlekedő sávval, parkolási lehetőségek kialakításával, megnövelt zöldfelületekkel, jól használható gyalogjárókkal.</p> <p>A Rákóczi út és környékén, főként a földszinteken üzletek kialakítása, elsősorban a helyi termékek terjesztésére alapozva.</p>	
T 2		<p>Csapadékvíz kezelésének tervezése és megvalósítása.</p> <p>Az É-i és D-i városrészek között (É-on állomások, Ipari Park, D-en lakóterületek) kerékpáros és gyalogos forgalom számára kiépített utak létesítése, a meglévőkhöz való kapcsolással.</p> <p>Az intézményhálózat e-infrastruktúrával való ellátása, és használhatóságának fejlesztése.</p> <p>Megtérülő energia használat (legújabb technológia szerinti biomassa felhasználás) a távfűtés lehetőségének megteremtése az Ipari Park területén és területére.</p>		<p>Az árvíz és belvíz – főként időbeli egybeesés esetén történő – kezelése, a védekezés tennivalói, szervezése és eszközrendszere.</p> <p>WIFI hálózatokkal való ellátás bővítése</p> <p>A Rábán aluli területek szennyvízvezetékekkel való elérése.</p> <p>A közvilágítás korszerűsítése</p> <p>Folytatni kell a hulladékudvar kialakítását.</p>
T 3		<p>A turizmust kiszolgáló útvonalak – kerékpár, gyalogos, vízitúra, lovaglás és esetleges újabbak – Körmentet elérő részeinek kiépítése, az igénybevevők részére szolgáltató létesítmények helyének, lehetőségének, létesítésének támogatása.</p>		<p>A Körmenten telephellyel rendelkező külföldi vállalatok anya-településeivel testvérvárosi kapcsolat kiépítése.</p> <p>A városon túli infrastruktúra hálózatok (fizikai és virtuális) létesítésének készítése, segítése a jó és jobb beszállítói háttérrel rendelkező vállalatok fejlesztése érdekében.</p>
T 4		<p>Az ipari vállalkozások és a Rázsó Imre Szakközép- és Szakmunkásképző Intézet együttműködésének fejlesztése a duális oktatás helyzetének javítása.</p> <p>A város biztosítja az új betelepülni kívánó vállalkozások, különösen kis- és középvál-</p>		<p>A város településrendezési eszközeiben – a városi közösség érdekeinek tiszteletben tartása mellett – megadja az iparterületeknek a bővülés lehetőségét.</p> <p>A város megjelenítője és gazdája érté-</p>

		lalkozások számára – a rendezési eszközökben – a megfelelő terület-felhasználású területeket.		keinek, fontos érték a vállalkozások számára a jól képzett munkaerő, a jó lakókörnyezet, az egyre jobb megközelíthetőség, az ipari Park és az Inkubátorház léte és a javuló városi környezet.
T 5		A volt téglagyár és ládagyár területeinek intenzivitást növelő fejlesztése esetleg tulajdonváltással.	A Korona tömb átalakítási lehetőségeinek ötletpályázata, a város – az M8 megvalósulásával létrejövő – különleges hármaskapujában, majd az ötletek ajánlásával a tömb méltó használatának megteremtése. A mozi épületének kulturális, szórakoztató intézmény céljára történő átalakítása. A busz és teherautó javító és benzinkút területére pl. önkormányzati elővásárlási jog kiterjesztése, a Batthyány kastély és park-együttes és a Rába használat kettős és erős élményértékű turisztikai felhasználása érdekében.	A Malom területének – magán tulajdonban van – készítése a jobb használatra.
T 6	A Liktárium méltó működtetéséhez a „termeltetés” megszervezése, ha kell segítése.	A kistermelői piacnak legyen területe a rehabilitálandó Ady E. utca környezetében is, hogy a város lakói és az iparban dolgozók is részesülhessenek a jó minőségű és megfelelő áru termények felhasználásának hasznosságából.	A kistermelői piac megfelelő kialakítása a meglévő piac környezetében, reklámozása, szervezése mind a termelők, mind a vásárlók körében.	A városnak fel kell készülni a jellemző termények megtermelhető, de közvetlenül nem, vagy nem gazdaságosan értékesíthető termények feldolgozásának elősegítésére. A Szakközép- és Szakmunkásképző Intézet indítson próbaképzést a várható természetéhez.
T 7	A Rába partján lévő sétány, a Rába és a Batthyány Várkert összekötésének attrakív létrehozása	A város és a Rába kapcsolata a Berzsény D. utca felhasználásával – ott bemutatva a múlt meglévő elemeit, mint hívó pontokat – olyan tengelyként, amelyik a várost és a Rába partját természetesen kapcsolja össze. Ki kell használni a Rába partot, a strand és a kikötő kiépítésével (magán befektetők támogatása, stb.) és a part és a víz természetes városi „használata” által. A megkezdett MJUS wellness együttes továbbfejlesztéséhez a város segítséget kell, hogy adjon a szükséges – és a rendel-	A város és a Rába kapcsolata a Berzsény D. utca felhasználásával – ott bemutatva a múlt meglévő elemeit, mint hívó pontokat – olyan tengelyként, amelyik a várost és a Rába partját természetesen kapcsolja össze.	A Vasi Hegyhát, Rábamente Turisztikai Együtt központja Körmen. Ki kell, teljesebben a TDM irodára alapozva a térség turisztikai menedzsmentje, amely minden belépő új elemet, desztinációt előre ismerttet, rászervez, használatát követi és javítani segít.

		tetést kielégítő – infrastruktúra rendelkezésre bocsátásával és – szervezetein keresztül – a szervezés segítségével.		
T 8	A Batthyány kastély-együttes északi és déli kapui előtti terek kialakítása, a tengelyeknek a felújított kastélyhoz méltó rendbetétele (induló tér, fasorok, rá és kilátás, stb.).	A városgondnokság épületeinek és telephelyének modernizálása az energiatudatosság és a terület klímatudatossága szempontjából. A Batthyány kastély-együttes északi és déli kapui előtti terek kialakítása, a tengelyeknek a felújított kastélyhoz méltó rendbetétele (induló tér, fasorok, rá és kilátás, stb.).	Az Óváros rehabilitációjának folytatása, a klíma és energiatudatosság jegyében, a közterületek teljes értékű megújításával (közművek, különböző közlekedési lehetőségek egymás mellett és elkülönítve, és a zöldfolyosók telepítése), a térfalak – lehetőleg – egyidejű megújításával. (Bástya utca, Kölcsey u. mozi-köz átalakítása, felújítása, Berzsényi D. utca, Szt. Erzsébet tér felújítása, stb.) A Dózsa György utcai Rákóczi lakótömb mögötti terület zöldfelületté és pihenő parkká fejlesztése. Az evangélikus templom és közösségi ház energiatudatos felújítása, az értékörzés, és a közösségmegtartás/alakítás érdekében. A református templom, gyülekezeti ház (volt iskola) és a lelkeslak energiatudatos felújítása, az épített és történeti értékek őrzése, és a közösségmegtartás/alakítás érdekében. Az iparosított technikával készült önkormányzati épületek energia- és klímatudatos megújítása, zöldterületeik rendezése. A magán és csoportos tulajdonban lévő társasházak energia és klímatudatos megújításának támogatása.	Legény u. és a Téglagyár u. közti városi park kialakítása. A Rába árterületén sorolódjon a terület az iparterület helyett, beépítésre nem szánt bányaterület kategóriába, amely így feloldja a feszültségeket.
T 9		A város oktatási intézményeinek energia és klímatudatos megújítása folytatódjon, figyelembe véve azt is, hogy az épített értékek megtartását. A Kulturális Központ épületének új hasznosítása, a rendeltetésnek megfelelő megújítás. Bölcsőde fejlesztése és felújítása, a fejlesztés körében az épület bővítése 2x12 főt befogadni képes egységgel, és a hozzá tartozó kiszolgáló helyiségekkel, esetleg	Kölcsey utcai Általános Iskola, és AMI infrastrukturális fejlesztésének újraindítása. A művelet mind az épület energia és klímatudatos felújítását, mind az oktatási infrastruktúra korszerűsítését kell, hogy tartalmazza, esetleg megbontva a célok és a megvalósítási idő szerint. A régi Római Katolikus Iskola, mint egyházi oktatási intézmény felújítása, külön figyelemmel az épület és a középkori eredetű templom műemléki környezetéből adódó	

		<p>más épületben. A BCM óvoda részét képező Dienes tag- óvoda felújítása</p>	<p>minőségi elvárásoknak való megfelelés igényeire.</p>	
T 10		<p>Az egészségügyi alapellátás infrastruktúrális fejlesztése, ezen belül: a háziorvosi alapellátás, gyermekorvosi alapellátás, orvosi ügyelet, fogorvosi, védőnői hálózat fejlesztése, együttes elhelyezése a jelenleg járóbeteg ellátásnak helyet adó épület teljes megújításával. Szükség esetén más/új épület igénybevitelével.</p>	<p>A Batthyány – Strattmann László kórház épületeinek energia és klímadatastos megújítása, különös figyelemmel a köztük lévő műemlékileg védett épületekre és a rászorultak folyamatos és megfelelő szinten történő ellátására.</p>	<p>Az egészséges életmód, mint a legjobb gyógymód – benne a sportok kiemelkedő szerepe – és a város nevének összekapcsolódása, ennek propagálása.</p>
T 11			<p>A Kossuth L. utcában az önkormányzati idősgondozás történik, a bővítés szükséges, tervezett és pályázásra alkalmas. A Thököly I. utcában a bentlakásos idős otthon – amelyet az önkormányzat egy személyes társasága működtet – bővítésére is van igény. A római katolikus egyház a plébánia udvarán felépít egy „karitás” gyűjtési állomást.</p>	<p>A fogyatékkal élők ellátása nappal jó szinten megoldott, de szükség látszik bentlakásos ellátás kialakítására is. Amennyiben a Hunyadi J. utcai iskolát be kell zárni – ahol ma is van ilyen jellegű foglalkozás iskolás szinten – valószínű alkalmasan volna átalakítható erre a célra. Komollyá váló igény esetén a tervezést az önkormányzatnak célszerű megtennie.</p>
T 12	<p>A volt levéltár épületének kutatása feltárása, rendeltetés meghatározása megújítása, a XXI. századnak megfelelő elvárások és a Batthyány örökség közelítésével. A kastély központi épületének kutatása feltárása, rendeltetés meghatározása, a rendeltetés alkalmas elhelyezésének megfelelő megújítás. A volt cipőgyári épületek bontása, a terület rehabilitálása és a kastély és a park között kapcsolatot teremtő rendeltetési elem megvalósítása. A „kapuk” és – a város által „kivülről” előkészített megközelítés és – annak megfelelő rendeltetés az szerint történő megújítás. A „Várkert” élővé tétele, a Rába „használatával” és a megközelítés méltóságának megteremtésével.</p>		<p>A volt levéltár épületének kutatása feltárása, rendeltetés meghatározása megújítása, a XXI. századnak megfelelő elvárások és a Batthyány örökség közelítésével. A kastély központi épületének kutatása feltárása, rendeltetés meghatározása, a rendeltetés alkalmas elhelyezésének megfelelő megújítás. A volt cipőgyári épületek bontása, a terület rehabilitálása és a kastély és a park között kapcsolatot teremtő rendeltetési elem megvalósítása. A „kapuk” és – a város által „kivülről” előkészített megközelítés és – annak megfelelő rendeltetés az szerint történő megújítás. A „Várkert” élővé tétele, a Rába „használatával” és a megközelítés méltóságának megteremtésével.</p>	

	A Várkert egy sajátos részének a volt a vadászház, amely – egy kis mozgás után – alkalmas bemutató helye lehet a Batthyány-ak által művelt erdő és vadgazdálkodás ismertetésének.		A Várkert egy sajátos részének a volt a vadászház, amely – egy kis mozgás után – alkalmas bemutató helye lehet a Batthyány-ak által művelt erdő és vadgazdálkodás ismertetésének.		
T 13	<p>A Batthyány család és rokonságának kutatása, hatásuk a városra, a térségre, az országra és esetenként tovább.</p> <p>A magyar és egyetemes történelem kiemelkedő Batthyány és rokon családtagok gondolatai, tettei, utóhatásuk.</p> <p>A Batthyány család olyan tagjának megismerése, bemutatása, akinek életműve alapján a XXI. század „homo ludens” fogalmának megfelelő a múzeumban interaktív foglalkoztatások/foglalkozások valósíthatók meg. A Batthyány család és a történelemben játszott szerepeiből – akár különböző időkben, különböző térségek szerint – szerepjátékok, versenyek, stb. megrendezése az autentikus helyen.</p> <p>A boldoggá avatott és nagy tiszteletnek örvendő B – S L. munkásságára alapozott interaktivitás megjelenítése az együttesben, legyen az gyógyítás, orvoslás, vakok és gyengén látók helyzetének megjelenítése, stb.</p>	<p>A Batthyány család és rokonságának kutatása, hatásuk a városra, a térségre, az országra és esetenként tovább.</p> <p>A magyar és egyetemes történelem kiemelkedő Batthyány és rokon családtagok gondolatai, tettei, utóhatásuk.</p>	<p>A Batthyány család olyan tagjának megismerése, bemutatása, akinek életműve alapján a XXI. század „homo ludens” fogalmának megfelelő a múzeumban interaktív foglalkoztatások/foglalkozások valósíthatók meg. A Batthyány család és a történelemben játszott – akár különböző időkben, különböző térségek szerint – szerepjátékok, versenyek, stb. megrendezése az autentikus helyen.</p> <p>A boldoggá avatott és nagy tiszteletnek örvendő B – S L. munkásságára alapozott játék megjelenítése az együttesben, legyen az gyógyítás, orvoslás, vakok és gyengén látók helyzetének megjelenítése, stb.</p>		
T 14	<p>A Batthyány birtokoknak történelmi hagyományok alapján Körmend volt a központja, ami megjelent a többi birtoktest innét történő ellátásában is. Vissza kell szerezni azt a presztízst, amelyik pótolni képes a tulajdon erejét.</p> <p>A körmendi Batthyány kastély-együttes, mint történelmi központ, bemutatás, együttműködés, stb. szempontjai alapján bemutató helye lehet a hajdan volt birtokok valaha volt, és mai életének.</p> <p>A város jó és értékes együttműködést kezd a Batthyány birtokokon lévő, és a „központ bizalmára méltó” településekkel.</p>	<p>A Batthyány birtokoknak történelmi hagyományok alapján Körmend volt a központja, ami megjelent a többi birtoktest innét történő ellátásában is. Vissza kell szerezni azt a presztízst, amelyik pótolni képes a tulajdon erejét.</p> <p>A körmendi Batthyány kastély-együttes, mint történelmi központ, bemutatás, együttműködés, stb. szempontjai alapján bemutató helye lehet a hajdan volt birtokok valaha volt, és mai életének.</p> <p>A város jó és értékes együttműködést kezd a Batthyány birtokokon lévő, és a „központ bizalmára méltó” településekkel.</p>			

	<p>A város ki kell, hogy használja – nemzeti és nemzetközi – kapcsolat-teremtő munkája során a hajdan létezett Batthyány birtokok kapcsolatait, egymás-ismerését, együtt-dolgozását.</p>	<p>A város ki kell, hogy használja – nemzeti és nemzetközi – kapcsolat-teremtő munkája során a hajdan létezett Batthyány birtokok kapcsolatait, egymás-ismerését, együtt-dolgozását.</p>		
--	--	--	--	--

Jelmagyarázat

Azonnal indítható 2015 – 2017

Folyamatosan készül 2015 – 2020

A ciklus második felében 2018 – 2020

Az elkerülő megépítéséhez kötött 2018 – 2023

A Batthyány együttes állapotához kötött 2015 -2019

	A Batthyány család és rokonságának kutatása, hatásuk a városra, a térségre, az országra és esetenként tovább. A magyar és egyetemes történelem kiemelkedő Batthyány és rokon családtagok gondolatai, tettei, utóhatásuk.				x	x	x	x	x	x
	A Batthyány család olyan tagjának megismerése, bemutatása, akinek életműve alapján a XXI. század „homo ludens” fogalmának megfelelően a múzeumban interaktív foglalkoztatások/foglalkozások valósíthatók meg. A Batthyány család és a történelemben játszott szerepeiből – akár különböző időkben, különböző térségek szerint – szerepjátékok, versenyek, stb. megrendezése az autentikus helyen. A boldoggá avatott és nagy tiszteletnek örvendő B – S L. munkásságára alapozott interaktivitás megjelenítése az együttesben, legyen az gyógyítás, orvoslás, vakok és gyengén látók helyzetének megjelenítése, stb.	0,3						x	x	x
	A Batthyány birtokoknak történelmi hagyományok alapján Körmend volt a központja, ami megjelent a többi birtoktest innét történő ellátásában is. Vissza kell szerezni azt a presztízst, amelyik pótolni képes a tulajdon erejét. A körmendi Batthyány kastély-együttes, mint történelmi központ, bemutatás, együttműködés, stb. szempontjai alapján bemutató helye lehet a hajdan volt birtokok valaha volt, és mai életének. A város jó és értékes együttműködést kezd a Batthyány birtokokon lévő, és a „központ bizalmára méltó” településekkel. A város ki kell, hogy használja – nemzeti és nemzetközi – kapcsolat-teremtő munkája során a hajdan létezett Batthyány birtokok kapcsolatát, egymás-ismerését, együttműködését.	0,5				x	x	x	x	x

Hálózatos projekt 1.

A hálózatos projekt neve	Projekt megnevezése	Becsült költség Md Ft	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
A vasút mellékvonalak őrzése, megépítése a T 1 szerint.	A Körmend – Zalaötvő vasútvonal fenntartása, térségi hasznosságának hangsúlyozása.		x	x	x	x	x	x	x
	A Körmend – Németújvár (Güssing) vasútvonal megépülésének támogatása, megvalósításával intézmény ellátási és turisztikai utas-szervezés.					x	x	x	x

Hálózatos projekt 2.

A hálózatos projekt neve	Projekt megnevezése	Becsült költség Md Ft	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020

Körmend belső kerékpárútjainak kialakítása, kapcsolódás a térségi kerékpárutakhoz, gyalogos forgalom lehetőségeinek javítása.	<i>Az É-i és D-i városrészek között (É-on állomások, Ipari Park, D-en lakóterületek) kerékpáros és gyalogos forgalom számára kiépített utak létesítése, a meglévőkhöz való kapcsolással.</i>	1,15	x	x	x				
	<i>A városon túli infrastruktúra hálózatok (fizikai és virtuális) létesítésének készítése, segítése a jó és jobb beszállítói háttország fejlesztése érdekében.</i>					x	x	x	x
	<i>A turizmust kiszolgáló útvonalak – kerékpár, gyalogos, vízitúra, lovaglás és esetleges újabbak – Körmendet elérő részeinek kiépítése, az igénybevevők részére szolgáltató létesítmények helyének, lehetőségének, létesítésének támogatása.</i>	0,6					x	x	x

Hálózatos projekt 3.

A hálózatos projekt neve	Projekt megnevezése	Becsült költség Md Ft	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
A város bel és külterületére is kiterjed a csapadékvíz kezelésének megvalósítása, a belvíz és az árvíz esetén való tennivalóknak.	<i>Csapadékvíz kezelésének tervezése és megvalósítása.</i>	1,0	x	x	x				
	<i>Az árvíz és belvíz – főként időbeli egybeesés esetén történő – kezelése, a védekezés tennivalói, szervezése és eszközrendszere.</i>		x	x	x				

Hálózatos projekt 4.

A hálózatos projekt neve	Projekt megnevezése	Becsült költség Md Ft	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Az ipar letelepedésének, megerősödésének elősegítése.	<i>Az Ipari Park iparvágányának meghosszabbítása, szolgáltatási színvonalának javítása.</i>		x	x	x	x	x	x	
	<i>Megtérülő energia használatlaltal (legújabb technológia szerinti biomassza felhasználás) a távfűtés lehetőségének megteremtése az Ipari Park területén és területére.</i>						x	x	x
	<i>Az ipari vállalkozások és a Rázsó Imre Szakközép- és Szakmunkásképző Intézet együttműködésének fejlesztése a duális oktatás helyzetének javítása.</i>			x	x	x	x	x	x
	<i>A város biztosítja az új betelepülni kívánó vállalkozások, különösen kis- és középvállalkozások számára – a rendezési eszközökben – a megfelelő terület-felhasználású területeket.</i>				x	x	x		
	<i>A volt téglagyár és ládagyár területeinek intenzivitást növelő fejlesztése esetleg tulajdonváltással.</i>						x	x	x

	<i>A városgondnokság épületeinek és telephelyének modernizálása az energiatudatosság és a terület klímata tudatossága szempontjából.</i>					x	x	x		
--	--	--	--	--	--	---	---	---	--	--

Hálózatos projekt 5.

A hálózatos projekt neve	Projekt megnevezése	Becsült költség Md Ft	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Kistermelői piac, a mezőgazdaság integrált fejlesztése, helyi erőforrások és terek hasznosítása, rövid ellátási láncok fejlesztése.	<i>A kistermelői piacnak legyen területe a rehabilitálandó Ady E. utca környezetében is, hogy a város lakói és az iparban dolgozók is részesülhessenek a jó minőségű és megfelelő áru termények felhasználásának hasznosságából.</i>	0,8	x	x	x	x	x	x	
	<i>A Likárium méltó működtetéséhez a „termeltetés” megszervezése, ha kell segítése.</i>	0,1	x	x	x				
	<i>A Szakközép- és Szakmunkásképző Intézet indítson próbaképzést a várható természetéhez.</i>	0,03			x	x	x	x	x

Hálózatos projekt 6.

A hálózatos projekt neve	Projekt megnevezése	Becsült költség Md Ft	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
A turizmus adottságainak kihasználása. A turizmus, mint fenntartható gazdasági ágazat belső erőforrásainak felmutatása, belső és külső kapcsolati lehetőségeinek kihasználása.	<i>A város és a Rába kapcsolata a Berzsény D. utca felhasználásával – ott bemutatva a múlt meglévő elemeit, mint hívó pontokat – olyan tengelyként, amelyik a várost és a Rába partját természetesen kapcsolja össze.</i>		x	x	x	x			
	<i>A Rába töltésén – az árvízvédelem és a természetes élőhely igényeinek messzemenő figyelembevételével – vízparti sétány létesítése.</i>	0,3				x	x	x	
	<i>A Rába partján lévő sétány, a Rába és a Batthyány Várkert összekötésének attraktív létrehozása.</i>	0,2				x	x	x	
	<i>Ki kell használni a Rába partot, a strand és a kikötő kiépítésével (magán befektetők támogatása, stb.) és a part és a víz természetes városi „használata” által.</i>	0,46		x	x				
	<i>A megkezdett MJUS wellness együttes továbbfejlesztéséhez a város segítséget kell, hogy adjon a szükséges – és a rendeltetést kielégítő – infrastruktúra rendelkezésre bocsátásával és – szervezetein keresztül – a szervezés segítségével.</i>	1,0					x	x	x

Hálózatos projekt 7.

A hálózatos projekt neve	Projekt megnevezése	Becsült költség Md Ft	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Körmend kommunális infrastruktúrájának fejlesztése. A projektben természetesen együtt jelennek meg a hálózatos és az akcióterülethez kötött projektek, hiszen egy város szolgáltatásairól szólnak!	A város oktatási intézményeinek kazánfelújítása és radiátorcseréje az elmúlt ciklusban megvalósult. A folytatásban fontos, hogy az intézmények energia és klímataudatos megújítása folytatódjon, figyelembe véve azt is, hogy az épített értékek, arcaik a szigetelés mellett is megőrződjenek, és ne váljanak a „hungarocell építészeti” egyen-termekeivé.	0,7		x	x	x	X	X	X
	A Kulturális Központ épületének új hasznosítása, a rendeltetésnek megfelelő megújítás.	0,25				x	x	x	
	Bölcsőde fejlesztése és felújítása, a fejlesztés körében az épület bővítése 2x10 főt befogadni képes egységgel, és a hozzá tartozó kiszolgáló helyiségekkel, esetleg más épületben.	0,25				x	x	x	
	A BMC óvoda részét képező Dienes óvoda felújítása				x	x			
	Az egészségügyi alapellátás infrastrukturális fejlesztése, ezen belül: a háziorvosi alapellátás, gyermekorvosi alapellátás, orvosi ügyelet, fogorvosi, védőnői hálózat fejlesztése, együttes elhelyezése a jelenleg járóbeteg ellátásnak helyet adó épület teljes megújításával. Szükség esetén más/új épület igénybevitelével.	0,8		x	x	x			

Akcióterületi projektek (ütemezésre csak a kulcs és hálózati projektek közt nem érintettek kerülnek, hisz minden „valahol” valósul meg, és jellege szerint mégis másképp ítéltetik meg.)

Akcióterület 1.

Az akcióterületi projekt neve	Projekt megnevezése	Becsült költség Md Ft	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Az akcióterület fejlesztései mind a négy átfogó célból tartalmaznak elemeket így az infrastruktúra fejlesztés területén az összekötő utak, a kerékpár és gyalogos utak kiépítését, és	Az Ipari Park, a vasút és busz állomás autóval és tömegközlekedéssel való kétoldali elérhetőségének megtervezése, megvalósítása.' (Kulcs 1.)	0,3		x	x				
	Csapadékvíz kezelésének tervezése és megvalósítása. Az árvíz és belvíz – főként időbeli egybeesés esetén történő – kezelése, a védekezés tennivalói, szervezése és eszközrendszere.(H WIFI hálózatokkal való ellátás bővítése. Az É-i és D-i városrészek között (É-on állomások, Ipari Park, D-en lakóterületek) kerékpáros és gyalogos forgalom számára kiépített utak létesítése, a meglévőkhöz való kapcsolással. Az intézményhálózat e-infrastruktúrával	2,15	x	x	x	x	x	(x)	

<p>az e-infrastruktúra elemeinek sűrítését a területen, a gazdaság fejlesztés területén elsősorban a turizmus helyei vannak az akcióterületen, a környezet fejlesztésében itt találjuk azokat az Óvárosi utcákat, tereket, amelyek a megújult főtér és környéke folytatásai lesznek, és itt van a Batthyány kastély-együttes és parkja a Várkert, amelynek megújítása ma is folyik, és amelyet tovább kell vinni.</p>	<p>való ellátása, és használhatóságának fejlesztése.</p>										
	<p>A turizmust kiszolgáló útvonalak – kerékpár, gyalogos, vízitúra, lovaglás és esetleges újabbak – Körmentet elérő részeinek kiépítése, az igénybevevők részére szolgáltató létesítmény helyének, lehetőségének, létesítésének támogatás</p>	0,5							x	(x)	
	<p>A Korona tömb átalakítási lehetőségeinek ötletpályázata, a város – az M8 megvalósulásával létrejövő – különleges hármaskapujában, majd az ötletek ajánlásával a tömb méltó használatának megteremtése.</p>								x	x	x
	<p>A mozi szép épületének ötletek alapján megtalált kulturális, szórakoztató intézmény céljára történő átalakítása.</p>	0,3		x	x	x					
	<p>A busz és teherautó javító és benzinkút területére pl. önkormányzati elővásárlási jog kiterjesztése. A településrendezési tervek szerint a terület idegenforgalmi hasznosításra való előkészítése a Batthyány kastély és park-együttes és a Rába használat kettős és erős élményértékű turisztikai felhasználása érdekében.</p>								x	x	x
	<p>A Liktárium méltó működtetéséhez a „termeltetés” megszervezése, ha kell segítése.</p>										
	<p>A város és a Rába kapcsolata a Berzseny D. utca felhasználásával – ott bemutatva a múlt meglévő elemeit, mint hívó pontokat – olyan tengelyként, amelyik a várost és a Rába partját természetesen kapcsolja össze. A Rába partján lévő sétány, a Rába és a Batthyány Várkert összekötésének attraktív létrehozása.</p>			x	x	x			x	x	
	<p>Az Óváros rehabilitációjának folytatása, a klíma és energiatudatosság jegyében, a közterületek teljes értékű megújításával (közművek, különböző közlekedési lehetőségek egymás mellett és elkülönítve, és a zöldfolyosók telepítése), a térfalak – lehetőleg – egyidejű megújításával, így a szinergia megvalósulna, és mindenkinek olcsóbb, egyszerűbb és hatékonyabb volna, nem szólva az együtt-alkotás identitásfokozó hatásáról. Bástya utca, Kölcsey u. Mozi-köz átalakítása, felújítása.</p>			x	x	x			x	x	x
	<p>A magán és csoportos tulajdonban lévő társasházak energia és klímatudatos megújításának támogatása.</p>			x	x	x					
	<p>A Batthyány kastély-együttes északi és déli kapui előtti terek kialakítása, a tengelyeknek a felújított kastélyhoz méltó rendbetétele (induló tér, fasorok, rá és kilátás, stb.).</p>								x	x	x
	<p>Az evangélikus templom és közösségi ház energiatudatos felújítása, az értékőrzés, és a közösségmegtartás/alakítás érdekében.</p>				x	x					
	<p>Kölcsey utcai Általános Iskola, és AMI infrastrukturális fejlesztésének újraindítása. A művelet mind az épület energia és klímatudatos felújítását, mind az oktatási infrastruktúra korszerűsítését kell, hogy tartalmazza, esetleg megbontva a célok és a megva-</p>	0,35		x	x	x					

	<i>lósítási idő szerint.</i>								
	<i>A város oktatási intézményeinek energia és klímadatos megújítása folytatódjon, figyelembe véve azt is, hogy az épített értékek, arcaik a szigetelés mellett is megőrződjenek.</i>	0,5		x	x	x	x	x	
	<i>Kulturális Központ épületének új hasznosítása, a rendeltetésnek megfelelő megújítás.</i>	0,25					x	x	x
	<i>A régi Római Katolikus Iskola, mint egyházi oktatási intézmény felújítása.</i>	0,1			x	x			
	<i>Az idősgondozás épületének bővítés szükséges, tervezett és pályázásra alkalmas. És a Thököly I. utcában egy bentlakásos idős otthon bővítése</i>	0,25		x	x	x			
	<i>A római katolikus egyház a plébánia udvarán felépít egy „karitász” gyűjtési állomást.</i>	0,03		x	x				
	<i>A volt levéltár épületének kutatása feltárása, rendeltetés meghatározása megújítása, a XXI. századnak megfelelő elvárások és a Batthyány örökség közelítésével. A kastély központi épületének kutatása feltárása, rendeltetés meghatározása, a rendeltetés alkalmas elhelyezésének megfelelő megújítás. A volt cipőgyári épületek bontása, a terület rehabilitálása és a kastély és a park között kapcsolatot teremtő rendeltetési elem megvalósítása. A „kapuk” és – a város által „kívülről” előkészített megközelítés és – annak megfelelő rendeltetés az szerint történő megújítás. A „Várkert” élővé tétele, a Rába „használatával” és a megközelítés méltóságának megteremtésével. A Várkert egy sajátos részének a volt a vadászház, amely – egy kis mozgás után – alkalmas bemutató helye lehet a Batthyányak által művelt erdő és vad-gazdálkodás ismertetésének.</i>	5,5		x	x	x	x	x	x
	<i>A Batthyány család olyan tagjának megismerése, bemutatása, akinek életműve alapján a XXI. század „homo ludens” fogalmának megfelelő a múzeumban interaktív foglalkoztatások/foglalkozások valósíthatók meg. A Batthyány család és a történelemben játszott szerepeiből – akár különböző időkben, különböző térségek szerint – szerepjátékok, versenyek, stb. megrendezése az autentikus helyen. A boldoggá avatott és nagy tiszteletnek örvendő B – S L. munkásságára alapozott interaktivitás megjelenítése az együttesben, legyen az gyógyítás, orvoslás, vakok és gyengén látók helyzetének megjelenítése, stb.</i>	évi0,03		x	x	x	x	x	x
	<i>A Batthyány birtokoknak történelmi hagyományok alapján Körmend volt a központja, ami megjelent a többi birtoktest innét történő ellátásában is. Vissza kell szerezni azt a presztízszt, amelyik pótolni képes a tulajdon erejét. A körmendi Batthyány kastély-együttes, mint történelmi központ, bemutatás,</i>	0,5			x	x	x	x	x

együtműködés, stb. szempontjai alapján bemutató helye lehet a hajdan volt birtokok valaha volt, és mai életének. A város jó és értékes együttműködést kezd a Batthyány birtokokon lévő, és a „központ bizalmára méltó” településekkel. A város ki kell, hogy használja – nemzeti és nemzetközi – kapcsolat-teremtő munkája során a hajdan létezett Batthyány birtokok kapcsolatait, egymás-ismerését, együttdolgozását.									
---	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Akcióterület 2.

Az akcióterületi projekt neve	Projekt megnevezése	Becsült költség Md Ft	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Az akcióterület lényege a Rákóczi út visszaépítése 2x1 sávú utcává, zöldfelületekkel, parkolással, teraszokkal, járdával, étellel, benne a B-S L. Kórház és Rendelőintézet megújításával, a Rákóczi lakótömb pihenőparkjának alakítása, a termelői piac magvalósítása, illetve a református gyülekezeti ház felújítása és a templom és parókia fűtőkorszerűsítése.	A Rákóczi út átalakítása a város „főutcájává” kevesebb közlekedő sávval, parkolási lehetőségek kialakításával, megnövelt zöldfelületekkel, jól használható gyalogjárókkal. A Rákóczi út és környékén, főként a földszinteken üzletek kialakítása, elsősorban a helyi termékek terjesztésére alapozva.						x	x	x
	Csapadékvíz kezelésének tervezése és megvalósítása. Az árvíz és belvíz – főként időbeli egybeesés esetén történő – kezelése, a védekezés tennivalói, szervezése és eszköztársere. (H) <u>WIFI hálózatokkal való ellátás bővítése.</u> Az É-i és D-i városrészek között (É-on állomások, Ipari Park, D-en lakóterületek) kerékpáros és gyalogos forgalom számára kiépített utak létesítése, a meglévőkhöz való kapcsolással. Az intézményhálózat e-infrastruktúrával való ellátása, és használhatóságának fejlesztése.	0,4	x	x	x	x	x	(x)	
	A kistermelői piac megfelelő kialakítása a meglévő piac környezetében, reklámozása, szervezése mind a termelők, mind a vásárlók körében.	0,04			x	x			
	A Dózsa György utcai Rákóczi lakótömb mögötti terület zöldfelületté és pihenőparkká fejlesztése.						x	x	
	Az iparosított technikával készült önkormányzati épületek energia- és klímataudatos megújítása, zöldterületeik rendezése. A magán és csoportos tulajdonban lévő társasházak energia és klímataudatos megújításának támogatása.			x	x	x			
	A református templom, gyülekezeti ház (volt iskola) és a lelkeszlak energiatudatos felújítása, az épített és történelmi értékek őrzése, és a közösségmegtartás/alakítás érdekében.			x	x	x	x		
	Az egészségügyi alapellátás infrastruktúrális fejlesztése, ezen belül: a háziorvosi	0,8			x	x	x		

	<i>alapellátás, gyermekorvosi alapellátás, orvosi ügyelet, fogorvosi, védőnői hálózat fejlesztése, együttes elhelyezése a jelenleg járóbeteg ellátásnak helyet adó épület teljes megújításával. Szükség esetén más/új épület igénybevételével.</i>								
	<i>A Batthyány – Strattmann László kórház épületeinek energia és klímatudatos megújítása, különös figyelemmel a köztük lévő műemlékileg védett épületre és a rászorultak folyamatos és megfelelő szinten történő ellátására.</i>	1,2					x	x	x

Egyéb projekt 1.

Az egyéb projekt neve	Projekt megnevezése	Becsült költség Md Ft	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Körmend infrastruktúra fejlesztésének készítése.	<i>Az árvíz és belvíz – főként időbeli egybeesés esetén történő – kezelése, a védekezés tennivalói, szervezése és eszközrendszere.</i>			x	x	x	x	x	x
	<i>WIFI hálózatokkal való ellátás bővítése.</i>			x	x	x			
	<i>A Rábán aluli terület vezetékes szennyvízelátása</i>			x	x				
	<i>A közvilágítás korszerűsítése</i>			x	x	x	x	x	x
	<i>A hulladékudvar kialakításának folytatása</i>			x	x				

Egyéb projekt 2.

Az egyéb projekt neve	Projekt megnevezése	Becsült költség Md Ft	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Körmend térségi kapcsolatok fejlesztése	<i>A Körmenden telephellyel rendelkező külföldi vállalatok anya-településeivel testvérvárosi kapcsolat kiépítése.</i>			x	x	x	x	x	x
	<i>A városon túli infrastruktúra hálózatok (fizikai és virtuális) létesítésének készítése, segítése a jó és jobb beszállítói háttérrel fejlesztése érdekében.</i>				x	x	x	x	x

Egyéb projekt 3.

Az egyéb projekt neve	Projekt megnevezése	Becsült költség Md Ft	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Körmenden az ipar letelepedésének támoga-	<i>A város településrendezési eszközeiben – a városi közösség érdekeinek tiszteletben tartása mellett – megadja az iparterületeknek a bővülés lehetőségét.</i>			x	x	x	x	x	x

tásai	<i>A város nem csak a jó közigazgatásnak kíván gazdája lenni, hanem a város értékeinek megjelenítője is, és fontos érték a vállalkozások számára a jól képzett munkaerő, a jó lakókörnyezet, az egyre jobb megközelíthetőség, az ipari Park és az Inkubátorház léte és a javuló városi környezet.</i>					x	x	x	x	x
-------	---	--	--	--	--	---	---	---	---	---

Egyéb projekt 4.

Az egyéb projekt neve	Projekt megnevezése	Becsült költség Md Ft	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
A volt malom területe	<i>A Malom területének – magán tulajdonban van – készítése a jobb használatra.</i>			x	x	x	x	x	x

Egyéb projekt 5.

Az egyéb projekt neve	Projekt megnevezése	Becsült költség Md Ft	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
A környező kistermelők támogatása	<i>A városnak fel kell készülni a jellemző termények megtermelhető, de közvetlenül nem, vagy nem gazdaságosan értékesíthető termények feldolgozásának elősegítésére.</i>				x	x	x	x	
	<i>A Szakközép- és Szakmunkásképző Intézet indítson próbaképzést a várható termesztéshez.</i>					x	x	x	x

Egyéb projekt 6.

Az egyéb projekt neve	Projekt megnevezése	Becsült költség Md Ft	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Turizmus menedzselés	<i>A Vasi Hegyhát, Rábamente Turisztikai Együtt központja Körmenő. Ki kell, teljesedjen a TDM irodára alapozva a térség turisztikai menedzselés, amely minden belépő új elemet, desztinációt előre ismeret, rászervez, használatát követi és javítani segít.</i>			x	x	x	x	x	x

Egyéb projekt 7.

Az egyéb projekt neve	Projekt megnevezése	Becsült költség Md Ft	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
-----------------------	---------------------	-----------------------	------	------	------	------	------	------	------

Körmend belterületi és külterületi tájának javítása	<i>Legény u. és a Téglagyár u. közti városi park kialakítása úgy fontos, hogy a tulajdonviszonyok ismeretében és az Újváros u. befejezésével indítható, de figyelembe kell venni a mellette lévő szemétkerakó talajvíz-tisztulási folyamatát, megfigyelési eredményét is, és amikor annak használhatósága beigazolódik, kell a parkot kialakítani. Ez várhatóan 4 – 5 év, tehát a most tervezett ciklusban megtervezhető és elvégezhető.</i>								X	X
	<i>A Rába árterületén, minden engedéllyel rendelkező kavicsbánya működik. Körmend városa tiszteletben tartja az engedéllyel működő kavicsbánya szerzett jogait, amely ráadásul az országos nyersanyagvagyonnal való gazdálkodás eszköze. A terület az iparterület helyett, beépítésre nem szánt bányaterület kategóriába sorolódjon, így feloldja a feszültségeket.</i>				X	X	X			

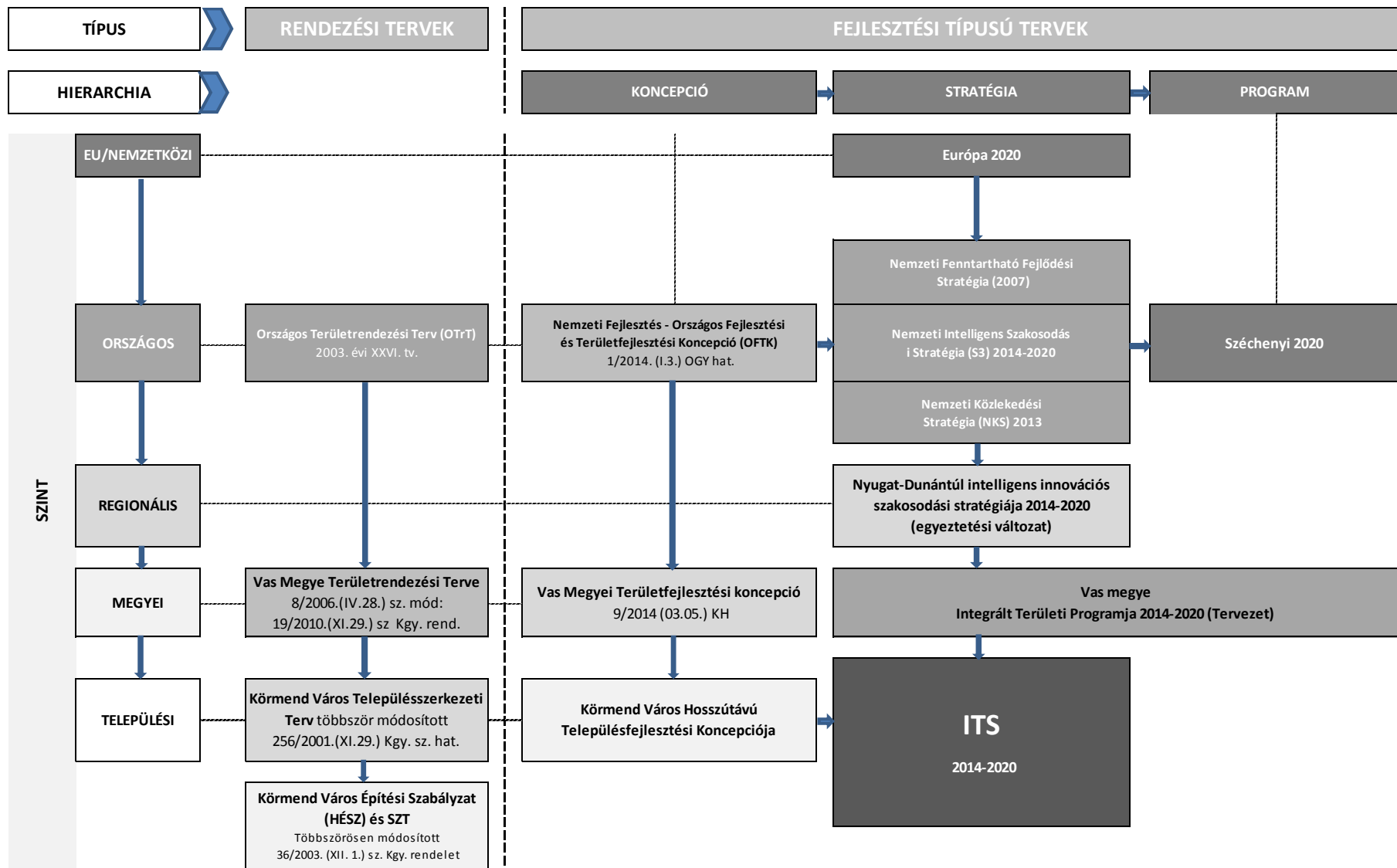
Egyéb projekt 8.

Az egyéb projekt neve	Projekt megnevezése	Becsült költség Md Ft	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Egészséges, sportos élet	<i>Az egészséges életmód, mint a legjobb gyógymód – benne a sportok kiemelkedő szerepe – és a város nevének összekapcsolódása, ennek propagálása.</i>	évi 0,003		X	X	X	X	X	X

4 ANTISZEGÁCIÓS PROGRAM

5 A STRATÉGIA KÜLSŐ ÉS BELSŐ ÖSSZEFÜGGÉSEI

5.1 KÜLSŐ ÖSSZEFÜGGÉSEK

5.1.1 A stratégia és a rendezési tervek összhangja

Az Országos Területrendezési Terv (a továbbiakban: OTrT) szerkezeti terve tartalmazza az M8 út elkerülő és gyorsforgalmúvá váló út nyomvonalát, és ez a megyei területrendezési tervben (a továbbiakban VMTrT) is így szerepel. Ezt tartalmazza a Körmenđ településszerkezeti terve is. Az infrastruktúra hálózatban eltérést jelent a Körmenđ – Németújvár (Güssing) vasútvonal, amely a területrendezési tervek nem, de a város településrendezési terve tartalmaz, és most jött el az idő, hogy a két szomszédos ország akaratából az Integrált Településfejlesztési Stratégia céljai közé – megyei javaslatra – bekerült. A területrendezési tervek terület-felhasználási kategóriáit – erdő terület, vegyes illetve mezőgazdasági terület, települési terület – a településszerkezeti terv mai állapotában követi, és a stratégia sem lépi át a szabott határokat.

Az OTTrT tartalmazza Körmenđ területén a természetvédelem által óvott területeket, amelyeket a VMTrT jól bontja magterület, ökológiai folyosó és puffer terület területfelhasználási kategóriákra. Ezeket a településszerkezeti terv a módosításai során figyelembe vette – különösen a 2014-ben elfogadott módosítás a Rába és környezetére kiterjedően. A stratégia a védett Rába ártér területét nem terheli projekttel, sőt az ott lévő kavicsbánya fokozatos tájba-illesztését szorgalmazza. Ugyanezt mondhatjuk el a tájképvédelmi szempontból kiemelt területek övezete esetére is, hisz az, az előbbiekkkel sok tekintetben egybe esik.

Az OTTrT tartalmaz Körmenđ területén kiváló termőhelyi adottságú erdőterületi övezeteket a város É-i sarkaiban. Ezeket a településszerkezeti terv is erdőként tartalmazza, és a stratégia projektjei nem érintik.

A vízbázis területének és a nagyvízi meder területének övezetét mind megyei TrT, mind a város településszerkezeti terve tiszteletben tartja. A stratégiában ezek megmaradását, illetve a nagyvizekből származó gondok megelőzését több projekt szolgálja, de elsősorban a szennyvízcsatornázás teljessé tétele, és a csapadékvíz kezelésnek az árvíz és belvíz helyzet egyidejű felmerülését megfogalmazó részei.

Körmenđ településszerkezeti terve egy folyamatos módosulást ért meg, 2001-től 2014-ig, a változtatott területfelhasználási módok helyesek, a stratégia által is támogathatók. Ezt kifejezendő a változást igénylő célokat és projekteket tartalmaz az ITS, legyen szó a Batthyány kastély-együttesről és parkjáról, a hozzá vezető terek és tengelyek méltó kialakításáról, a Rába magközelítéséről, az Óváros megújításának folytatásáról vagy a Rákóczi út visszaépítéséről városi „főutcává”.

5.1.2 A stratégia és a fejlesztési tervek összhangja

5.1.2.1 A stratégia illeszkedése az Európai unió fejlesztéspolitikájához (Európa2020)

			(1) a kutatás, a technológiai fejlesztés és az innováció erősítése;	(2) az IKT-hoz való hozzáférésnek, azok használatának és minőségének a javítása;	(3) a kkv-k, (az EMVA esetében mezőgazdasági, illetve a halászati és akvakultúra-ágazat versenyképességének a növelése);	(4) az alacsony szén-dioxid-kibocsátású gazdaság felé történő elmozdulás támogatása minden ágazatban;	(5) az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás, a kockázatmegelőzés és -kezelés előmozdítása;	(6) a környezet megóvása és védelme és az erőforrás-felhasználás hatékonyságának előmozdítása;	(7) a fenntartható közlekedés előmozdítása és szűk keresztmetszetek megszüntetése a kulcsfontosságú hálózati infrastruktúrákban;	(8) a fenntartható és minőségi foglalkoztatás, valamint a munkavállalói mobilitás támogatása;	(9) a társadalmi befogadás előmozdítása és a szegénység, valamint a hátrányos megkülönböztetés elleni küzdelem;	(10) között a szakképzésbe történő beruházás a készségek fejlesztése és az egész életen át tartó tanulás érdekében;	(11) a hatóságok és az érdekelt felek intézményi kapacitásának javítása és hatékony közigazgatáshoz történő hozzájárulás.
1. A történelmileg megélt szerepnek, a jelentős É – D-i és K – Ny-i útvonalak találkozásának a XXI. század első harmada szintjén történő megvalósítása és megélése.	T1	A város külső elérhetőségének és vele összefüggésben belső közlekedésének és megközelíthetőségeinek javítása.											
	T2	A korszerű és intelligens város feltételrendszerének elindítása, ütemezett lépések a környezetbarát e-infrastruktúra, illetve az infokommunikációs rendszerek kiépítése irányába, mind a kommunális, mind a műszaki infrastruktúra rendszerek tekintetében											
	T3	A város komplex elérhetősége birtokában, valamint a kiépített és fejlődő vállalkozó és kulturális infrastruktúrájának kihasználására épülő térségi szerep kiteljesítése.											

2.A kiegyensúlyozott ágazati célokra és az útvonalak találkozására építő helyi gazdaságfejlesztésnek szellemi és fizikai megvalósulása tekintetében	T4	A gazdaság tereinek és igényeinek biztosítása a város területén, az Ipari Park fejlesztése, a hozzáadott érték termelés előtérbe helyezése														
	T5	Barnamezős területek használati intenzitásának növelése.														
	T6	A mezőgazdaság integrált fejlesztése, helyi erőforrások és terek hasznosítása, rövid ellátási láncok fejlesztése														
	T7	A turizmus, mint fenntartható gazdasági ágazat belső erőforrásainak felmutatása, belső és külső kapcsolati lehetőségeinek kihasználása.														
3. Az emberek és eszközök találkozási helyén kialakult városi lét alakítása a mai kor emberének környezeti igényei, életminősége és méltósága szempontjából.	T8	A város településszerkezetének és természeti és épített környezetének alakítása a változó életviteli módoknak és kialakult igényeknek megfelelően.														
	T9	A társadalom és a gazdaság elvárásaival összhangban lévő iskolai és kulturális ismeretátadás, továbbá humán erőforrás fejlesztés a duális képzés alkalmazásával, az intézmények megfelelő fizikai és szolgáltatási színvonalának biztosítása.														
	T10	A város és az ellátandó körzet egészségi állapotának javítása az ellátó rendszer szellemi és fizikai megfelelőségének fejlesztése által.														
	T11	A rászorult emberek szociális biztonságának növelése, tartozzanak bármely ilyen rétegbe.														
4. A Batthyány család szellemi, kulturális, épített és táji értékeinek fenntartása, művelése.	T12	A Batthyány család épített és táji örökség fenntartása, ápolása.														
	T13	A Batthyány család szellemi és kulturális örökség kutatása és megismertetése.														
	T14	A Batthyány család kapcsolati hálózat éltetése, megismertetése.														

Jelmagyarázat:

	erős kapcsolat
	közepes kapcsolat
	nincs vagy gyenge kapcsolat

5.1.2.2 A stratégia illeszkedése az OFTK-hoz

OTFK specifikus célok	Körmentdi tematikus célok													
	T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12	T13	T14
Szakpolitikai														
Versenyképes, innovatív gazdaság	erős	erős		erős	erős		erős		erős				erős	
Életképes vidék, egészséges élelmiszertermelés és ellátás, az élelmiszer-feldolgozóipar fejlesztése	erős		erős		erős	erős			erős				erős	
Gyógyító Magyarország, egészséges társadalom, egészség- és sportgazdaság	erős	erős	erős					erős		erős	erős			
Kreatív tudástársadalom, piacképes készségek, K+F+I		erős		erős		erős			erős				erős	
Értéktudatos és szolidáris, öngondoskodó társadalom		erős	erős					erős	erős	erős	erős	erős	erős	
Jó állam, szolgáltató állam és biztonság	erős	erős	erős						erős	erős	erős			erős
Stratégiai erőforrások megőrzése, fenntartható használata, környezetünk védelme			erős		erős		erős	erős	erős	erős	erős	erős	erős	
Területi														
Az ország makro-regionális szerepének erősítése	erős		erős				erős							erős
A többközpontú térszerkezetet biztosító városhálózat	erős		erős			erős	erős							erős
A vidéki térségek népességeltartó erejének növelése	erős		erős	erős	erős	erős	erős		erős	erős			erős	
Kiemelkedő táji értékű térségek fejlesztése					erős		erős	erős				erős		
Területi különbségek csökkentése, térségi felzárkóztatás és gazdaságösztönzés elősegítése	erős		erős		erős	erős	erős		erős	erős	erős			erős
Összekapcsolt terek: az elérhetőség és a mobilitás biztosítása	erős	erős	erős			erős	erős							erős

Jelmagyarázat:

	erős kapcsolat
	közepes kapcsolat
	nincs közvetlen kapcsolat

5.1.2.3 A stratégia illeszkedése a Vas megye Területfejlesztési Koncepciójához és Programjához

A történelmileg megélt szerepek, a jelentős E – D-i és K – Ny-i útvonalak találkozásának a XXI. század első harmada szintjén történő megvalósítása és megélése.	T1 A város külső elérhetőségének és vele összefüggésben belső közlekedésének és megközelíthetőségeinek javítása.		Foglalkoztatás szinten tartása és bővítése, hogy növekedjen a foglalkoztatottak száma, különösen a képzett munkaerő körében, mely kapcsolatban csökken a megyéből való elvándorlás, illetve további új munkavállalókat vonzanak a megyébe.					
	T2 A korszerű és intelligens város feltételrendszerének elindítása, ütemezett lépések a környezetbarát és e-infrastruktúra, illetve az infokommunikációs rendszerek kiépítése irányába, mind a kommunális, mind a műszaki infrastruktúra rendszerek tekintetében			A gazdaság teljesítőképességének javítása, hogy növekedjen a megyében elérhető lakossági és vállalati jövedelmek nagysága, ami vonzóvá teszi a megyében történő munkavégzést, illetve az életet.				
	T3 A város komplex elérhetősége birtokában, valamint a kiépített és fejlődő vállalkozói és kulturális infrastruktúrájának kihasználására épülő térségi szerep kiteljesítése.			Munkaerő képzettségi szintjének javulása, hogy mind többen megfelelő képzettséggel magasabb értékű munkát nagyobb jövedelemért végezzenek el.				Természeti és kulturális erőforrások fenntartható hasznosítása, hogy csökkenjen az ökológiai lábnyom, bővüljön helyi adottságok fenntartható hasznosításának széles tára, a helyben előállító mezőgazdasági és egyéb termékek köre, illetve az értékek vonzó lakókörnyezetet teremtsenek a városi környezetben és vidékies térségekben egyaránt.
							Belső periferián lévő kistételek teljes társadalmi-gazdasági lezszakadásának megakadályozása, a népességmegtartás feltételeinek javítása, hogy ne legyenek elnéptelenedett települések a megyében.	

A kiegyensúlyozott ágazati célokra és az útvonalak talákozásra építő helyi gazdaságfejlesztés annak szellemi és fizikai megvalósulása tekintetében is.	T4 A gazdaság tereinek és igényeinek biztosítása a város területén, az Ipari Park fejlesztése, a hozzáadott érték termelés előtérbe helyezése					
	T5 Barnamezős területek használati intenzitásának növelése.					
	T6 A mezőgazdaság integrált fejlesztése, helyi erőforrások és terek hasznosítása, rövid ellátási láncok fejlesztése.					
	T7 A turizmus, mint fenntartható gazdasági ágazat belső erőforrása-inak felmutatása, belső és külső kapcsolati lehetőségeinek kihasználása.					
Az emberek és eszközök találkozási helyén kialakult városi lét alakítása a mai kor emberének környezeti igényei, életminősége és méltósága szerint.	T8 A város településszerkezetének és természeti és épített környezetének alakítása a változó életviteli módoknak és kialakult igényeknek megfelelően.					
	T9 A társadalom és a gazdaság elvárásaival összhangban lévő iskolai és kulturális ismeret-átadás, továbbá humán erőforrás fejlesztés a duális képzés alkalmazásával, az intézmények megfelelő fizikai és szolgáltatási színvonalának biztosítása.					
	T10 A város és az ellátandó körzet egészségi állapotának javítása az ellátó rendszer szellemi és fizikai megfelelőségének fejlesztése által.					
	T11 A rászorult emberek szociális biztonságának növelése, tartoz- zanak bármely ilyen rétegbe.					
A Batthyány család szellemi, kulturális, épített és táji értékeinek fenntartása, művelése.	T12 A Batthyány család épített és táji örökség fenntartása, ápolása.					
	T13 A Batthyány család szellemi és kulturális örökség kutatása és megismertetése.					
	T14 A Batthyány család kapcsolati hálózat éltetése, megismertetése.					

Jelmagyarázat:

	erős kapcsolat
	közepes kapcsolat
	nincs közvetlen kapcsolat

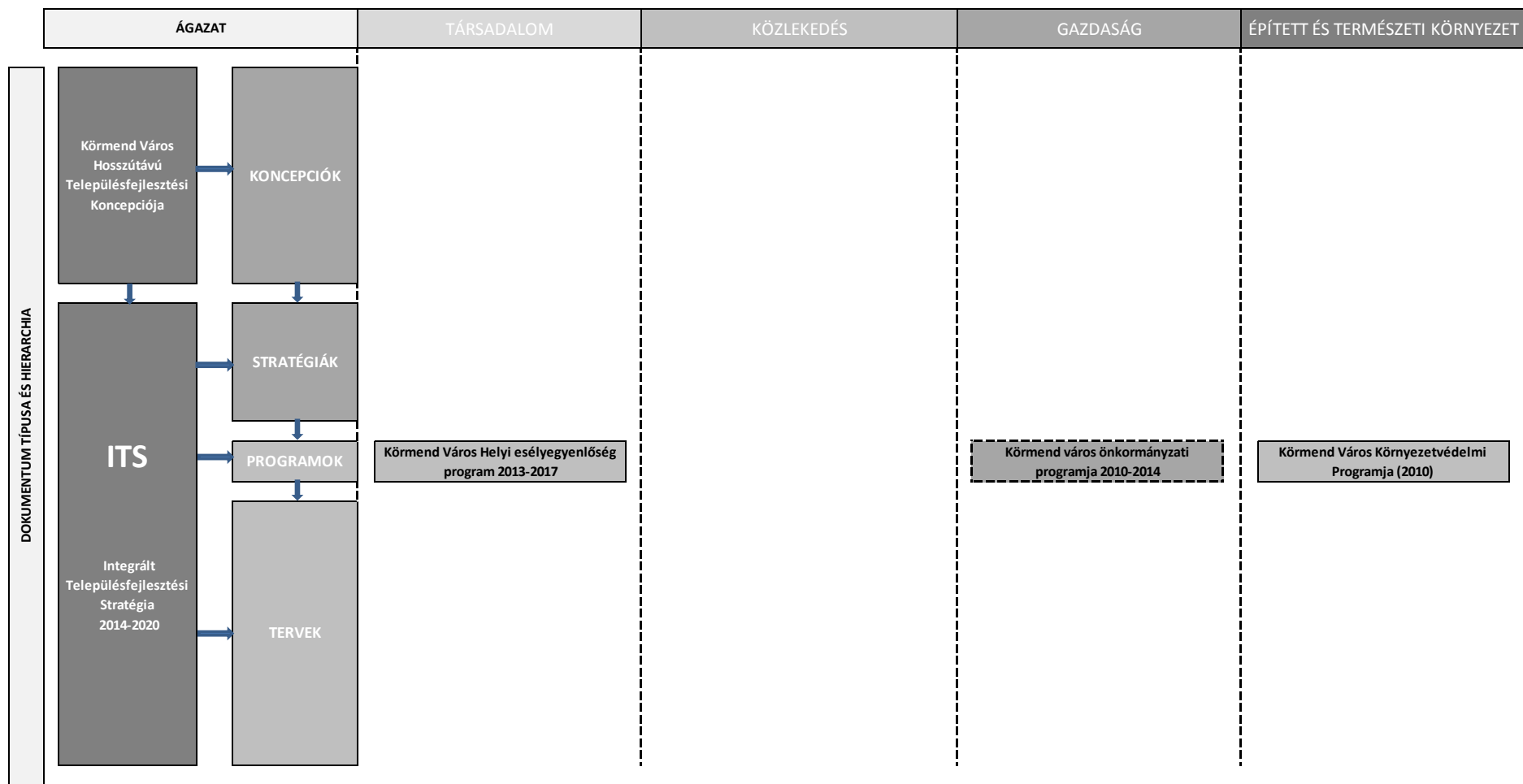
5.1.2.4 A stratégia illeszkedése Körmeny településfejlesztési koncepcióhoz

		Több lábon álló stabil és versenyképes gazdaság kialakítása.	A humán erőforrások minősége és a kulturális közeg európai szintű fejlesztése	Az infrastruktúra és az életfeltételek magas szintjének biztosítása	Környezetállapot megőrzése, egy élhető települési milió biztosítása
A történelmileg megélt szerepek, a jelentős É – D-i és K – NY-i útvonalak találkozásának a XXI. század első harmada szintjén történő megvalósítása és megélése.	T1 A város külső elérhetőségének és vele összefüggésben belső közlekedésének és megközelíthetőségeinek javítása.				
	T2 A korszerű és intelligens város feltételrendszerének elindítása, ütemezett lépések a környezetbarát és e-infrastruktúra, illetve az infokommunikációs rendszerek kiépítése irányába, mind a kommunális, mind a műszaki infrastruktúra rendszerek tekintetében				
	T3 A város komplex elérhetősége birtokában, valamint a kiépített és fejlődő vállalkozói és kulturális infrastruktúrájának kihasználására épülő térségi szerep kiteljesítése.				
A kiegyensúlyozott ágazati célokra és az útvonalak találkozására építő helyi gazdaságfejlesztés annak szellemi és fizikai megvalósulása tekintetében is.	T4 A gazdaság tereinek és igényeinek biztosítása a város területén, az Ipari Park fejlesztése, a hozzáadott érték termelés előtérbe helyezése				
	T5 Barnamezős területek használati intenzitásának növelése.				
	T6 A mezőgazdaság integrált fejlesztése, helyi erőforrások és terek hasznosítása, rövid ellátási láncok fejlesztése.				

	T7 A turizmus, mint fenntartható gazdasági ágazat belső erőforrásainak felmutatása, belső és külső kapcsolati lehetőségeinek kihasználása.				
Az emberek és eszközök találkozási helyén kialakult városi lét alakítása a mai kor emberének környezeti igényei, életminősége és méltósága szerint.	T8 A város településszerkezetének és természeti és épített környezetének alakítása a változó életviteli módoknak és kialakult igényeknek megfelelően.				
	T9 A társadalom és a gazdaság elvárásaival összhangban lévő iskolai és kulturális ismeret-átadás, továbbá humán erőforrás fejlesztés a duális képzés alkalmazásával, az intézmények megfelelő fizikai és szolgáltatási színvonalának biztosítása.				
	T10 A város és az ellátandó körzet egészségi állapotának javítása az ellátó rendszer szellemi és fizikai megfelelőségének fejlesztése által.				
	T11 A rászorult emberek szociális biztonságának növelése, tartozzanak bármely ilyen rétegbe.				
A Batthyány család szellemi, kulturális, épített és táji értékeinek fenntartása, művelése.	T12 A Batthyány család épített és táji örökség fenntartása, ápolása.				
	T13 A Batthyány család szellemi és kulturális örökség kutatása és megismertetése.				
	T14 A Batthyány család kapcsolati hálózat éltetése, megismertetése.				

Jelmagyarázat:

	erős kapcsolat
	közepes kapcsolat
	nincs közvetlen kapcsolat

5-1. táblázat: A stratégia és az ágazati dokumentumok rendszere

5.1.3 A stratégia illeszkedése a társadalmat érintő ágazati tervekhez

Körmend város Önkormányzatának Képviselő-testülete az Önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programját a 26/2014.(II.27.) önkormányzati határozattal fogadta el az egyenlő bánásmód érvényesítése érdekében. A Programban célja, hogy biztosítsa az egyenlő bánásmód és az esélyegyenlőség, a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés, a diszkriminációmentesség és a szegregációmentesség érvényesülését. Körmend város 2020-ig (a projektek kifutási idejét tekintve 2023-ig) elérendő, középtávú stratégiai célkitűzései közül kettő, tematikus célkitűzései közül számos kapcsolódik a Helyi Esélyegyenlőségi Programban megfogalmazott feltételrendszerhez. „Az emberek és eszközök találkozási helyén kialakult városi lét alakítása a mai kor emberének környezeti igényei, életminősége és méltósága szerint” valamint „A Batthyány család szellemi, kulturális, épített és táji értékeinek fenntartása, művelése” stratégiai célkitűzések megvalósításához kapcsolódó programok és akciók a társadalmi együttértést szolgálhatják. A 8-11. valamint a 12-14-es tematikus célok az egyenlő bánásmód és az esélyegyenlőség, a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés, a diszkriminációmentesség és a szegregációmentesség érvényesülését segítik elő. Külön kiemelendő a 11-es „A rászorult emberek szociális biztonságának növelése, tartozzanak bármely ilyen rétegbe” tematikus célkitűzés, amely jól mutatja, hogy a következő fejlesztési periódusban is a város elkötelezetten kívánja szolgálni a hátrányos helyzetű csoportok, lakosok életkörülményeinek javítását.

5.1.4 A stratégia illeszkedése a gazdaságot érintő ágazati tervekhez

Körmend Város Önkormányzatnak 2014-2019 időszakra érvényes, a választási ciklusra szóló társadalmi-gazdasági programjában bemutatott **önkormányzati ciklus célkitűzései** valamint az **Integrált Településfejlesztési Stratégia középtávú stratégiai célkitűzései, tematikus célkitűzései összhangban állnak egymással**. A harmonizáció lehetővé teszi a város inkluzív fejlesztését, amelyet elsősorban az Operatív Programokhoz rendelt forrásokból bevont tőke tesz lehetővé a ciklus ideje alatt. Az Integrált Településfejlesztési Stratégia középtávú stratégiai célkitűzései sorában „A kiegyensúlyozott ágazati célokra és az útvonalak találkozására építő helyi gazdaságfejlesztés annak szellemi és fizikai megvalósulása tekintetében is” kapcsolódik a gazdaságfejlesztéshez. A középtávú stratégiai célkitűzéshez tartozó tematikus célok a városi hozzáadott érték növelését (az Ipari Park fejlesztésén keresztül), a barnamezős területek használati intenzitásának növelését, a mezőgazdaság integrált fejlesztését, helyi erőforrások és terek hasznosítását, rövid ellátási láncok fejlesztését, illetve a turizmus, mint fenntartható gazdasági ágazat belső erőforrásainak felmutatását, belső és külső kapcsolati lehetőségeinek kihasználását jelölik ki. A célok egyértelmű kapcsolatban állnak a 2014-2019-es önkormányzati ciklus gazdasági célkitűzéseivel: a körmendi székhelyű kis- és középvállalkozások támogatásával, a helyi foglalkoztatás növelése a meglévő vállalkozások foglalkozást bővítő fejlesztései és újonnan letelepedő vállalkozások elindítása révén (beleértve a fiatalok vállalkozóvá válásának támogatását is).

5.1.5 A stratégia illeszkedése a közlekedést érintő ágazati tervekhez

A biztonságos városi közlekedés feltételeinek megteremtése

Olyan intézkedéseket foglal magába, amely segíti, hogy a településen biztonságosabb legyen a közlekedés, mint például kerékpáros és gyalogos közlekedés elősegítése.

A tematikus célhoz kapcsolódó programok, intézkedések:

- A Rákóczi út átalakítása a város főutcájává kevesebb közlekedési sávval, parkolási lehetőségek kialakításával, megnövelt zöldfelületekkel, jól használható gyalogjárdákkal

- Az Északi és Déli városrészek között kerékpáros és gyalogos forgalom számára kiépített utak létesítése, a meglévőkhöz való kapcsolása

A munkahelyre történő biztonságos közlekedés biztosítása

Olyan fejlesztéseket foglal magába, amivel biztosítva lenne a biztonságos városi közlekedés.

A tematikus célhoz kapcsolódó programok, intézkedések:

- Az Ipari Park, a vasút és busz állomás autóval és tömegközlekedéssel való kétoldali elérhetőségének megtervezése, megvalósítása

Közösségi közlekedés fejlesztése

Szükséges a településen a közösségi közlekedés fejlesztése, ami magába foglalja a kerékpáros hálózat fejlesztését illetve a vasútvonalakon történő fejlesztéseket.

A tematikus célhoz kapcsolódó programok, intézkedések:

- Kerékpárút építés, kerékpárút hálózat bővítése a meglévő tervek alapján
- Körmend – Zalalövő vasútvonal fenntartása
- Körmend – Németújvár (Güssing) vasútvonal megépülésének támogatása

Gazdaságfejlesztést támogató közlekedésfejlesztés támogatása

Olyan fejlesztéseket foglal magába, amik elősegítik a gazdaság fejlesztését a közlekedés fejlesztésével.

A tematikus célhoz kapcsolódó programok, intézkedések:

- Ipari bekötő út építése Egis kereszteződéstől- Hunyadi útig
- Ipari Park iparvágányainak meghosszabbítása, szolgáltatási színvonalának javítása

Közlekedési úthálózat fejlesztése, parkolók kialakítása

A meglévő úthálózat fejlesztése, akár a vasútállomáshoz vezető út fejlesztése. Szükséges lenne új parkolók kialakítása.

A tematikus célhoz kapcsolódó programok, intézkedések:

- Közlekedési úthálózat fejlesztése, parkolók kialakítása
- Az úthálózat rekonstrukcióját a folyamatos elhasználódás miatt folytatni kell, és új területeken is lehetőséget kell adni a fejlesztésre, mint pl. Képuti liget ismert problémája, Mátyás király utca–Hunyadi utca összeköttetése, Újváros utca felújítása
- A város központjában a Bástya utca–IV. Béla király útja közlekedési csomópont biztonságossá tétele

5.1.6. A stratégia illeszkedése a természet- és környezetvédelmét érintő ágazati tervekhez

Körmend Város Környezetvédelmi Programjának fő céljai:

- az egészséges környezet feltételeinek biztosítása, az emberi egészséget károsító, veszélyeztető hatások megelőzése, csökkentése, megszüntetése; a megfelelő életminőséghez szükséges környezeti állapot megőrzése, javítása és helyreállítása;
- az élő és élettelen környezet természetközeli állapotának megőrzése, a természetes rendszerek és természeti értékek megóvása, a természeti folyamatokban rejlő információk megőrzése;
- a természeti erőforrásokkal való gazdálkodásban a fenntartható fejlődés elveinek figyelembevétele, a lételemnek tekintett természeti erőforrásokkal való takarékos, értékvédő gazdálkodás, ezeknek a következő nemzedékek számára való megtartása;

- az előzőekkel összefüggésben a gazdasági fejlődés és a környezet harmónikus, az ésszerű környezet-igénybevételre és a minimális környezetkárosításra törekvő viszonyának megvalósítása.

A Környezetvédelmi Program fő céljai szorosan kapcsolódnak az ITS III. (az emberek és eszközök találkozási helyén kialakult városi lét alakítása a mai kor emberének környezeti igényei, életminősége és méltósága szerint.) és IV. (a Batthyány család szellemi, kulturális, épített és táji és kapcsolati értékeinek fenntartása, művelése) átfogó céljaihoz

Körmend Város Környezetvédelmi Programja a környezeti elemek védelme (levegőtisztaság-védelem, felszíni- és felszín alatti vizek védelme, talajvédelem,), a települési és épített környezet védelme (települési környezet védelme, az emberi egészség védelmének környezeti vonatkozásai, épített környezet védelme), a természet és a táj védelme, valamint az önállóan kezelt hatótényezők (hulladékgazdálkodás, zaj és rezgés elleni védelem, környezetbiztonság) vonatkozásában határozza meg a célkitűzéseket, és a célok eléréséhez szükséges intézkedéseket. A Környezetvédelmi Program célkitűzései, intézkedései az alábbi tematikus célokhoz kapcsolódnak.

- a levegőtisztaságvédelem célkitűzései a T1, T2,
- a felszín alatti vizek védelme érdekében, a csapadékvízvezetés vonatkozásában megfogalmazott célok a T2,
- a települési környezet védelem célkitűzései a T7,
- az épített környezet környezet védelmével kapcsolatos célkitűzések a T8, T9, T12,
- a természet és tájvédelem célkitűzései a T7, T8, T12,
- a zaj és rezgés védelem célkitűzései a T1

tematikus célokhoz kapcsolódik.

5.2 BELSŐ ÖSSZEFÜGGÉSEK

5.2.1 A célok logikai összefüggései

Az Integrált Településfejlesztési Stratégia elkészítésénél elsődleges szempont volt a már fent leírt magasabb szintű tervekhez és ágazati dokumentumokhoz való illeszkedés. Mindemellett a stratégia célrendszere – a célok elérése érdekében megfogalmazott projektek és beavatkozások – teljes mértékben a helyzetelemzésben feltárt erősségekre építve, a beazonosított problémák megoldását célozzák. A város koncepciójában és stratégiájában megfogalmazott valamennyi prioritás városfejlesztési célokat szolgál. A városrészi szintű beavatkozások egymást erősítve járulnak hozzá a stratégia tematikus céljainak megvalósításához.

Az egyes ágazati célok egymásra gyakorolt hatásai a valóságban nehezen szétválaszthatók. Fontos felismerni, hogy minden beruházási jellegű – fizikális – beavatkozás az épített és természeti környezet változásán keresztül „nem látható” eredményeket is indukál:

A **nagy kereszteződés** feltételekénti **infrastruktúrához, az elérhetőséghez** kapcsolódó fejlesztések **társadalmi hatása** (a lakosság életminőségének javítása) mellett a város megközelíthetőségének és térségi kapcsolatainak politikai-gazdasági erősítésével lehetőség nyílik a város **gazdasági potenciáljának** növelésére is.

A **humán erőforrás erősítése és ennek a gazdasághoz csatlakoztatása** érdekében tervezett oktatási, szociális és egészségügyi, tevékenységek kiszolgálását lehetővé tevő infrastruktúrafejlesztések, a kulturális infrastruktúra és a városi szolgáltatások fejlesztése (Önkormányzat kapcsolati rendszerének szélesítése, hálózatfejlesztés a közszolgáltatásokban, stb.) **gazdaságélénkítő** hatásuk mellett legtöbb esetben az **épített és természeti környezet** fejlesztésein keresztül realizálódnak, különös tekintettel a turizmusra is.

A táji és az épített környezet védelme szempontjából valamennyi eszköz közvetlen városfejlesztési tevékenységet szolgál, amely a környezetbarát technológiák elterjesztésén túl a barnamezős területek rehabilitációján, a zöldterületek és a konkrét városrehabilitációs projekteken keresztül támogatja a városfejlesztési célok elérését.

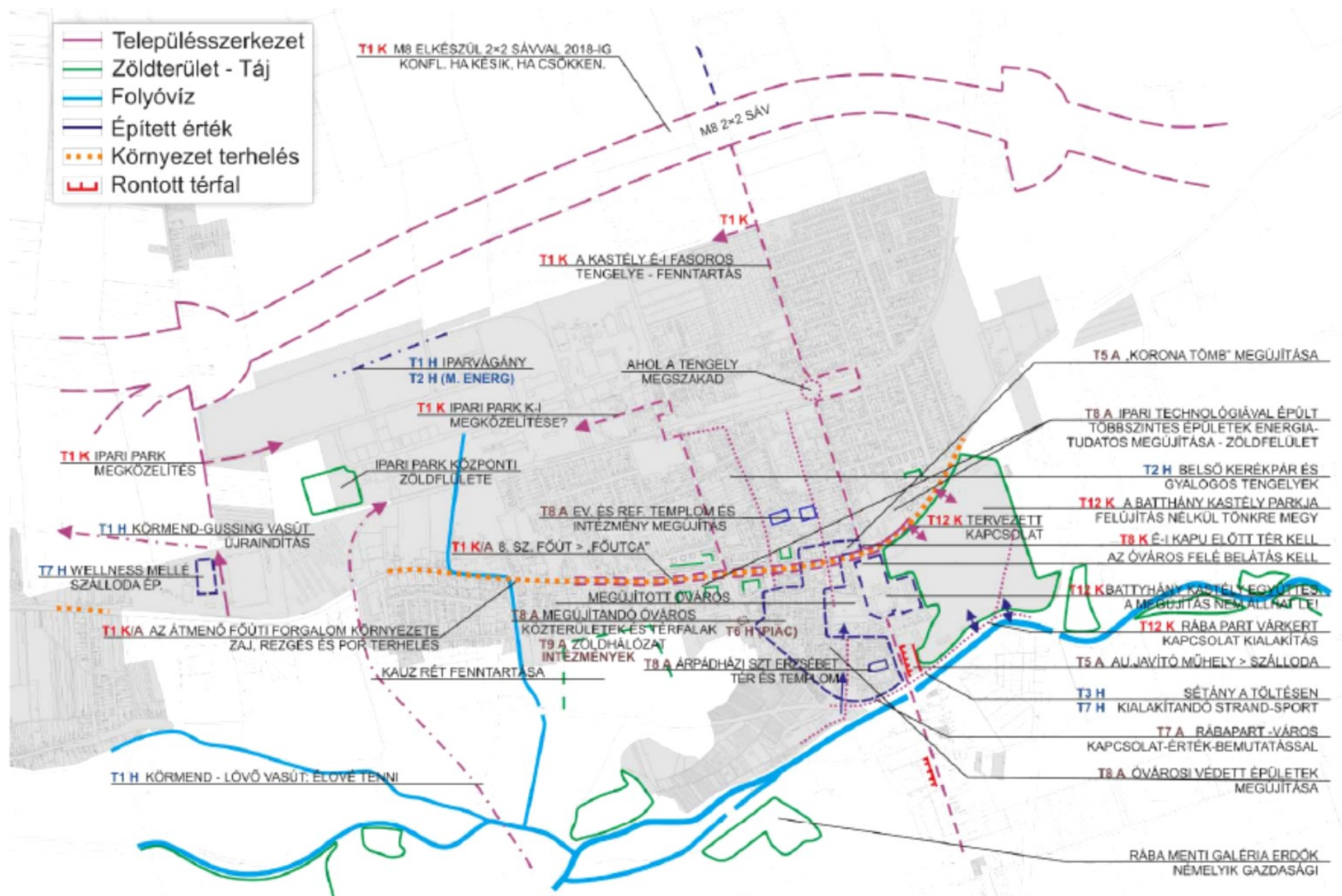
A **Batthyány-ak szellemi, kulturális, táji és épített értékeinek fenntartása** nem csak a legnagyobb épületegyüttes rendbe-hozását, hanem identitástudatot, méltó büszkeséget, és az erre adó vállalkozónak letelepedési okot is jelenthet.

5.2.2 A célok és a helyzetértékelésben beazonosított problémák

(Amelyek nem a problématérképen szerepelnek)

	A Beazonosított problémák	Beazonosított adottságok
T2/H/E Csapadékvíz kezelés E-infrastruktúra az intézményekben Rábán alul szennyvíz vez. hálózat Közvilágítás korszerűsítés Hulladékudvar folytatás	Elvezetés hiánya Az „e-infrastruktúra” igénye A területen még hiányzik Elvileg és anyagilag is igény Még nem teljes az ellátás	Sok természetes vízfolyás Jól induló hálózat Vezeték kiegészítéssel megold. Tervezett volt. A folyamat jó úton halad
T3/E Városon túli infrastruktúra készítése	A járási szerep jobb elérhetőséget igényel	A kapcsolatokat javítani és élővé kell tenni.
T4/H A város biztosítja az ipar számára a területeket Duális oktatás		A rendezési tervben ma is van elég hely a vállalkozásoknak Van jó szakoktatás
T5/H/E A téglá és ládagyár és a malom terület jobb kihasználása	A területek alulhasznosítottak, magántulajdonúak	Jól elérhető területek.
T6/H/E Ady E. tömb rehabilitáció és termelői piac Termékből áru-előállítás	Leszakadás veszélyes terület	A termelői piac alakul a városban. A Liktárium készítése
T7/E Turizmus központjává válni	Kevés az ismertség és a fogadóhely	A TDM központja Körmenten működik
T8/E Bányaterület átsorolása	A bányaterület iparterületbe van	Kiemelt táj és tervéd. terület
T9/H/A A városi intézmények (bölcsőde, óvoda, iskolák) külső – belső megújítása	Az elmúlt ciklusban elmaradt, illetve az élet kiköveteli.	Magas szintű térségi ellátás méltó az egyre jobb fenntartásra
T10/H/A Az egészségügyi ellátás külső és belső megújítása	Nagy ellátott körzet.	Nagy körzet, jó ellátás, méltó a folyamatos fenntartásra.
T11/A/E Idősothton bővítése Alapítványi otthon bővítése RK karitászt raktár.	Sorban-állás van Igény van rá. Igény van rá.	Jó az ellátás, van építésre hely A területen bővíthető. A plébánia területén van hely
T12-14/A A Batthyány szellemi és kapcsolati örökség élővé tétele		A város megszerezte a lehetőséget, elkezdte a felépítést, jó úton halad az étellel való megtöltéshez

- Településszerkezet
- Zöldterület - Táj
- Folyóvíz
- Épített érték
- - - Környezet terhelés
- - - Rontott térfal

5.2.3 A stratégia megvalósíthatósága, a célok megvalósítása érdekében tervezett tevékenységek egymásra gyakorolt hatása

	T 1	T 2	T 3	T 4	T 5	T 6	T 7	T 8	T 9	T 10	T 11	T 12	T 13	T 14
T 1		++	++	++	+	++	++	0	++	++	+	+	0	++
T 2	+		++	++	++	+	++	+	+	++	+	++	++	0
T 3	+	++		++	0	++	++	0	++	++	+	+	0	++
T 4	++	++	++		0	+	-	+	+	+	+	0	+	0
T 5	0	+	+	0		+	0	+	+	+	+	0	+	0
T 6	+	+	+	0	++		++	0	0	0	+	+	+	++
T 7	++	++	++	-	0	+		++	0	0	0	++	++	++
T 8	0	+	++	++	0	+	++		0	+	0	++	+	+
T 9	+	++	++	+	0	++	+	0		0	0	++	+	++
T 10	+	++	++	0	0	0	+	0	+		++	0	++	+
T 11	0	+	+	0	+	+	0	0	+	++		0	+	0
T 12	++	++	+	++	+	++	++	++	0	++	+		++	++
T 13	++	++	++	0	0	+	+	++	+	++	+	++		++
T 14	++	+	++	0	0	+	++	+	0	+	0	++	++	

++ erős pozitív hatás; + pozitív hatás; 0 semleges; - negatív hatás

A táblázat jól mutatja, hogy a tematikus célok közül miért a T1 (a város elérhetősége) és a T12 – 14 (a Batthyányak öröksége) váltak kulcsprojektté Körmen számára, hiszen majd minden egyéb célhoz meghatározóan kapcsolódnak.

További erős kapcsolódás mutatható ki a T 4 (a gazdaság terei) és a többi cél, illetve a T 7 (a turizmus, mint gazdasági ág) és a többi cél közt. Tán épp e kettő az amelyik egymással kevés kapcsolódást tételez fel, de ez természetes.

6 A STRATÉGIA MEGVALÓSÍTHATÓSÁGÁNAK FŐBB KOCKÁZATAI

A stratégia megvalósítását a számos tényező befolyásolhatja, alapvetően azonban a kockázatok típusaként két fő csoportot különböztethetünk meg:

1. város által befolyásolható belső,
2. a város hatáskörén kívül eső külső tényezők.

A fenti kockázatokat a megalapozó vizsgálat SWOT analízise elemzi, az ismétlés elkerülése miatt csak a legjelentősebbek kerülnek tételesen bemutatásra. A kockázatkezelés a veszély megvalósulásának, azaz a káros hatás bekövetkezésének a valószínűségét jelenti, amelyet káros esemény száma, gyakorisága és a káros esemény bekövetkezésének valószínűsége jellemez. A stratégia tényleges megvalósulása projekt szinten történik, ezért érdemes a lehetséges fejlesztési irányok mentén körvonalazódó projektek kockázatkezelésében gondolkodni, amikor a megvalósíthatóság kockázatait kívánjuk meghatározni. A fejezetnek nem célja a teljes projektigény egyedi kockázatkezelési stratégiájának bemutatása, ugyanis a projektek egyedi megvalósításhoz készülő üzleti tervek, megvalósíthatósági tanulmányok tartalmazzák majd azokat a pontos információkat melyek a megalapozott reális kockázatkezeléshez szükségesek és jelenleg még nem állnak rendelkezésre. Fontos célja azonban, hogy felhívja a figyelmet, hogy a stratégia megvalósítása során törekedni kell arra, hogy a településen az egyes projektek megvalósítása során jelentkező kockázatok lehetőség szerint kioltás, vagy a lehető legkisebb mértékben erősítsék egymás negatív hatásait. A kockázatok projektszintű értelmezésén túl azok települési- együttes szintű értelmezésére is szükség van, mivel előfordulhat, hogy valamelyik projekt negatív hatása egy másik projekt hatásával felerősödik.

A települési mértékű kockázatkezelés az egész ciklus folyamán szükséges, hiszen vannak azok a külső konkrét állami szerepvállalásból adódó tényezők, (elkerülő út, kastély megújítás finanszírozása, stb.) amelyek kezelése nem stratégiai, inkább politikai megoldásokat kíván. Ezekhez a stratégia nem hivatott javaslatokat tenni. Vannak – sajnos – olyan külső – belső általános, vagy országos tényezők (népességfogyás, elöregedés, stb.) amelyekre a város reagálni kényszerül, de elhárítani belül nem tudja.

Természetesen van olyan településméretű kockázat, amelynek kezelésére a konkrét projekt megvalósítás előtt, egy átfogóbb, azonban általánosabb erejű kockázatelemzés alkalmas csupán. Egy-egy projekt sikerességének definíciója sokrétű lehet, idővel azonban a társadalmi elfogadottság és a beágyazottság lesznek azok az elemek, amelyekkel utólag igazolható lesz a beruházás feltételezett szükségessége és megvalósításának módja. A siker negatív definíciója a bukás elkerülése. Ezek alapján kerülnek bemutatásra a lehetséges kockázatok, azok bekövetkezésének valószínűsége, hatása, és elkerülésének, kezelésének módja.

A kockázatkezelési stratégia általános alapelve szerint az egyes kockázatokkal szemben az alábbi három módon lehetséges fellépni:

1. Kockázat elkerülése: a kockázat lehetséges okainak feltárásával valósítható meg, amely oly módon kerül beépítésre, hogy azok az adott kockázat előfordulását gátolják.
2. Kockázat csökkentése: a tevékenység a kockázat bekövetkezési valószínűségének csökkentésére irányul, mégpedig annak következményeinek vizsgálatával, és hatásuk csökkentésével.
3. Tartalékterv (vészhelyzeti terv) készítése: az egyes kockázatok bekövetkezése esetén alkalmazandó lépések összegyűjtése.

A fenti 3 alapelvet tehát érdemes a stratégia tényleges megvalósítása során figyelembe venni. Az alábbi táblázat nagy általánosságban tartalmaz néhány, a megvalósítás során felmerülő kockázatot és azok javasolt kezelési módjait.

Kockázatok értékelése és kezelése a stratégia megvalósítása során

Kockázatok	Hatás mértéke	Bekövetkezés valószínűsége	Kockázatkezelési stratégia
Belső tényezők			
Esetleges többletmunka felmerülése.	magas	alacsony	Pontos tervezés, alapos előkészítés. Megvalósítás során folyamatos költségkalkuláció és költségátcsoportosítás.
Lakossági ellenállás, negatív közvélemény.	magas	közepes	Folyamatos kommunikáció, helyi lakossági fórumok.
Saját erő forráshiány.	magas	alacsony	Alternatív önerő források felkutatása (BM önerő alap, hitelek stb.)
Nyertes pályázat esetén a szerződéskötés elhúzódnása.	közepes	alacsony	A szerződéskötési feltételek mielőbbi teljesítése.
A kialakított tevékenységi ütemterv csúszása.	közepes	közepes	A kialakított ütemterv tartalék idővel történő feltöltése már előkészítéskor.
Külső tényezők			
Jogszabályok változása miatti beruházási költségnövekedés (pl. e-napló vezetési hibák során kapott hatósági bírság).	magas	közepes	Jogi változások lehetséges módon való nyomon követése, a pénzügyi tervezés alapossága, tartalékai.
A közbeszerzési eljárás csúszása (a felhívás megjelenésének csúszása, nem érkeznek érvényes ajánlatok, az eljárást megtámadják, a nyertes visszalép a szerződéskötéstől).	magas	magas	A kialakított ütemterv történő megfelelőnek ítélt tartalék idővel és költséggel való feltöltése már előkészítéskor.
Közbeszerzési, közigazgatási eljárások változása.	közepes	alacsony	A kialakított ütemterv történő megfelelőnek ítélt tartalék idővel és költséggel való feltöltése már előkészítéskor.
A tervezett fejlesztés a projektterület kialakult ökológiai egyensúlyát megbontja, felborítja.	magas	közepes	Megfelelő előkészítés, beavatkozások környezeti szempontú tervezése, őshonos fajok és védendő élőhelyek előnyben részesítése. Kiviteli tervek szerinti megvalósulás gondos követése. Kockázat megosztása a kivitelezővel. A megvalósuló projektek hatásainak település szinten történő vizsgálata.

6-1 táblázat: A stratégia megvalósíthatóságának kockázatai

A fent bemutatott kockázatok projektenként eltérhetnek, valamint azok kezelési módjában is lehet eltérés.

A megvalósíthatóság kockázatainak elemzésénél először a főbb kockázatokat kell számba venni azok valószínűsíthető bekövetkeztével és a városra gyakorolt hatásának mértékével. Ezek után a rájuk adható válaszok felkutatása, majd ezek várható pozitív és negatív kimenetelét szükséges elemezni. A táblázatos felsorolás segíti mindezek áttekintését. A célok megvalósításához a fejlesztésekkel elért eredmények fenntartása különösen fontos. Az ezekhez tartozó kockázatok külön kiemelésre kerültek.

Belső tényezők	Valósz. (1-10)	Hatás (1-10)	Kockázat kezelésének módja
Társadalom egyes csoportjai közötti ellentmondás a település fejlesztési irányait illetően	3	4	A város jövőképeinek meghatározása és a fejlesztések is a lakossággal való folyamatos egyeztetések során alakulnak ki, a társadalmi igényekkel teljes konszenzusban kerülnek kijelölésre a települési célok.
A lakosság érdektelenné válik a település közös jövőképeinek, fejlesztésének meghatározását és megvalósítását illetően	3	3	A város számos kulturális, sport és egyéb programmal vonja be a lakosságot a település mindennapjaiba. A helyi identitás kialakítására és fenntartására, valamint a külső imázs meghatározására nagy hangsúlyt fektet. Ez nem csak anyagi támogatásban, leginkább soft tevékenységek keretében történik.
Megújuló közterületek nem rendeltetésszerű használata	4	5	Társadalmi probléma, melyet a folyamatos karbantartás és a figyelemfelkeltés tud csökkenteni.
Közterületek megújítása elmarad a városban			Amennyiben a közterületek megújítása elmaradna, azzal a város lemaradna a városversenyben. A város közterületeinek a leromlása hosszabb távon a beruházások elmaradásához és a gazdasági versenyképesség csökkenéséhez is vezethet. A város vezetése ennek csökkentésére számos, egymásra épülő közterület rehabilitációs tervet dolgozott, és dolgoztat ki. Továbbá a lakókörnyezet megújításába a helyi lakosságot is aktívan be kívánja vonni.
Közlekedési konfliktusok növekednek	7	7	A közterületek minden szempontból átgondolt rehabilitációjával, illetve az ökológus településfejlesztési szemlélet segítségével kívánja a város visszaszorítani a gépjárműforgalmat, így kerülendő el, hogy ebből konfliktusok alakuljanak ki. Bizonyos esetekben a korlátozás, mint lehetőség is a város rendelkezésére áll (pl. tehergépjárművek kitiltása bizonyos területekről)
Közlekedési útvonalak környezetterhelése növekszik	5	6	Környezeti terhelés csökkentésére vonatkozó közlekedési beruházások és fejlesztések ütemének felgyorsítása, projektjeinek mielőbbi véghezvitele.
Gazdasági tényezők			
A munkaerőhiány miatt csökken a város tőkevonzó képessége.	3	3	Helyben rendelkezésre álló munkaerő hiánya miatt jelentős befektetők nem valósítják meg itt vállalkozási szándékukat. A város adóbevételei (elsősorban iparűzési adó) emiatt nem növekednek a fejlesztéseikhez szükséges mértékben. A

			város egyik lehetősége a kooperatív kis-társégi vállalkozások, pl. faluturizmus fejlesztése. A másik lehetőség beköltöző munkaerő részére bérelhető, megvehető lakások biztosítása.
A népesség előregedésének veszélye, nagy mértékű „alvóvárossá” válás.			A máshol dolgozó népesség utáni adóbevételek más városok bevételeit növelik, a nyugdíjasok pedig nem számottevő adóalanyok. Ellátásuk önkormányzati feladatai viszont a várost terhelik. A megoldás az adóbevételek növelése lehet a helyi vállalkozások működési feltételeinek még kedvezőbbé tételével, illetve új – a meglévő vállalkozásoknak nem számottevően konkurens – vállalkozások bevonásával.
Külső tényezők			
Változó támogatási rendszer			A város fejlesztései során nem csupán a támogatásokra épít, hanem a vállalkozásokkal való együttműködés széles skálájára is.
Egymásra épülő projektek esetében a kulcsprojekt megvalósulása			Megfelelő ütemezés kialakítása a projektek megvalósításában, tartalékprojektek kijelölése, folyamatos projektgenerálási, projekt fejlesztési feladatok ellátása.
A projektek, illetve a Stratégia által kitűzött célok, indikátorok nem, vagy csak részben teljesülnek			Folyamatos monitoring tevékenység kialakítása, tartalékprojektek kijelölése
Kommunikációs nehézségek fellépése a Stratégia megvalósításában résztvevő szereplők között	4	7	Részletezni kell az adott részterületek feladatrendszerét, felelősségi rendszerét, pontos és világos eljárás rendet, információs csatornákat kell kiépíteni a bürokratikussá akadályok elkerülése mellett
Magyarország gazdasága lemarad a környezetétől, mely a városra is általánosan negatívan hat			A város fejlődéséhez nem kizárólag a külső tényezőkre épít. Helyette leginkább saját erősségeit igyekszik kihasználni, mely függetleníteni tudja valamelyest az országos trendektől. Így hazánk fejlődésénél gyorsabb, nagyobb mértékű fejlődésre válik képessé a település.
A városversenyben való lemaradás okozta munkahelyteremtés elmaradása, illetve munkahelyek megszűnése, munkanélküliség emelkedése			Ahhoz, hogy a település a városversenyben a legjobbak közt szerepelhessen, városmarketing stratégiát alakít ki, illetve a gazdasági élet szereplőit partnerként kezeli, hogy minden érdekelt fél a lehető legnagyobb hasznot élvezze az együttműködésből.
Az egyes közszolgáltatások állami támogatása csökken, a normatíva rendszerből származó bevételei csökkennek a városnak			A város intézményhálózatát igényeinek megfelelően alakítja ki, azt nem méretezi túl, illetve alul. Az ingatlanok fenntartását csökkenti energetikai célú felújításokkal. Mindezekkel a kiadások féken tarthatók,

			tervezhetőek maradnak.
Infrastrukturális kockázat: Közbeszerzési eljárások (helyi vagy EU) és/vagy jogi kérdések időbeli és forrásproblémákat okozhatnak	8	8	Kisebb volumenű projekteknel a városnak minden szakággal támogatnia kell a beruházást. Nagyobb (EU-s/állami) beruházásoknál a megye, illetve az állam teljes körű (anyagi és szakmai) támogatása szükséges.
Az elért eredmények fenntartáshoz kapcsolódó veszélyek	Valósz. (1-10)	Hatás (1-10)	Kockázat kezelésének módja
A soft projektekkel bevont lakosság a projektek elmaradása esetén nem alakít ki saját közösségi programokat	5	5	Annak érdekében, hogy hosszútávon is sikeres legyen a lakosság bevonása a város életébe a város az egyes soft projekt-elemek megvalósítását követhetően is számos eseményt szervez, illetve támogatja ezek szervezését.
Az önkormányzat likviditása veszélybe kerül a fejlesztések miatt			A fejlesztések egymásutániságának tervezésével, egymásra épülésével mindez elkerülhető, mivel a város csak a pénzügyi keretének megfelelően vállalja a beruházások önrészét. Ezenfelül a beruházások során a város kiemelt figyelmet fordít arra, hogy jövedelemtermelő fejlesztéseket hajtson végre.
A vállalkozások a vártnál kisebb bevételt realizálnak és elhagyják a várost, vagy csökkentik a termelésüket			Amennyiben ez történne, annak jelentős hatása lenne a város társadalmára, illetve a város gazdálkodására is. Ennek érdekében a város és a helyi vállalkozások között széleskörű kooperáció zajlik, hogy az igények és a célok között összhang legyen mind a két fél részéről
A fejlesztések során a természeti környezet sérül, melynek mértéke a tolerálható szintnél magasabb és a természet ezt nem képes helyreállítani			A turisztikai fejlesztések során a természet „kapacitásait” figyelembe veszi a város, valamint az idegenforgalmi adó bevételeinek egy részét a környezeti károsodások enyhítésére fordítja. A beruházások során az engedélyek kiadása, és az ellenőrzések során a környezeti szempontok kiemelt szempontot képviselnek.

6-2 táblázat: A stratégia megvalósíthatóságának kockázatai

7 A MEGVALÓSÍTÁS ESZKÖZEI ÉS NYOMON KÖVETÉSE

7.1 A CÉLOK ELÉRÉSÉT SZOLGÁLÓ FEJLESZTÉSI ÉS NEM BERUHÁZÁSI JELLEGŰ ÖNKORMÁNYZATI TEVÉKENYSÉGEK

A fejezet azon önkormányzat által végzett tevékenységeket foglalja össze, amelyek segítik, támogatják az integrált településfejlesztési stratégiában, valamint más, stratégiai jellegű dokumentumokban megjelölt fejlesztési célok elérését. A város biztosíthatja ezt a megfelelő keretek előteremtésével, valamint szabályozó, rendeletalkotó tevékenységével. Ideális esetben ez a kéttípusú tevékenység együtt jelenik meg és az elérni kívánt célok irányába egyszerre hatnak.

7.1.1 Helyi klímastratégia

Magyarország kitettsége és sérülékenysége az éghajlatváltozás várható hatásainak szempontjából globális és európai mércével mérve is jelentős. Vizsgálatok támasztják alá, hogy az országon belüli, a klímaváltozás hatásaival szembeni térségi sérülékenység is igen nagy eltéréseket mutat. A klímaváltozás kiváltó okainak megfékezése, csökkentése globális összefogást igényel, ugyanakkor a várható negatív hatásokra való hatékony felkészülés – lokális tervezést és helyi megoldásokat kíván. Ezért fontos az éghajlatváltozás hatásaira való felkészülést és az alkalmazkodást elősegítő a települési szintű klímastratégiák és programok kidolgozása.

Ezt előlegezi meg a zöldfelületek fejlesztésének javaslata és az épületek klíma és energiatudatos megújítása az ITS keretében.

7.1.2 Fenntartható Energia Akcióprogram (SEAP)

Magyarországon az üvegházhatású gázok kibocsátása az elmúlt 25 évben mintegy 40 százalékkal csökkent, elsősorban a nehézipar leépülése és az agrártermelés visszaesése miatt. A globális éghajlatváltozási folyamat azonban tovább gyorsult és ezek a hatások a medence-jelleg miatt Magyarországot erőteljesebben érintik, mint Európa más földrajzi térségeit. A szakértői vizsgálatok szerint az ipar és a mezőgazdaság területén már csak kis dekarbonizációs lehetőség mutatkozik Magyarországon, ugyanakkor az energiatermelésben és -elosztásban, valamint az épületenergetika, továbbá a közlekedés területén van még mód az üvegházhatású gázok kibocsátásának érdemi csökkentésére.

Az önkormányzatok döntő szerepet játszanak a klímaváltozás hatásainak enyhítésében, főleg ha figyelembe vesszük, hogy az energiafogyasztás és a CO₂-kibocsátás 80%-a városi tevékenységhez kapcsolódik. Az Európai Unió klíma- és energiacsomagjának 2008-ban történt elfogadását követően az Európai Bizottság által létrehozott Polgármesterek Szövetsége támogatja a helyi önkormányzatok fenntartható energiapolitika megvalósítása során tett erőfeszítéseit és a helyi és regionális szereplőket az uniós célkitűzések teljesítése érdekében mozgósítja.

A Fenntartható Energia Akcióprogram (SEAP) kulcsfontosságú konkrét intézkedéseket és projekteket tartalmaz. Az energia-megtakarításon kívül a SEAP egyéb eredményeket eléréséhez is hozzájárul, mint például:

- helyváltoztatást nem igénylő szakmunkák és stabil munkahelyek létrehozása;
- egészségesebb környezet és életminőség;
- jobb gazdasági versenyképesség és az energiától való nagyobb függetlenség.

A SEAP lehetőséget biztosít az anyag- és energiatakarékos technológiák alkalmazásával az ipar, az állattenyésztési ágazatok és az ahhoz kapcsolódó élelmiszeripar fejlesztésére is. A SEAP-okban a helyi önkormányzatok önkéntesen kötelezettséget vállalnak az energiahatékonyság javítására és a megújju-

ló energiaforrások fokozott hasznosítására azért, hogy Magyarország összességében elérje az Európai Unió által 2020-ra kitűzött 20%-os CO₂-kibocsátás csökkentését.

A SEAP alapján a TOP támogatást biztosít az önkormányzati tulajdonú épületállomány energiahatékonyság központú rehabilitációjára és a megújuló energiaforrások alkalmazására. Az energiame nedzsmenetet pedig önkormányzati kedvezményezettség esetén a TOP támogatja.

Ez irányban hat a meglévő távfűtési rendszer korszerűsítése, az új – korszerűbb technológiával – telepítése az Ipari Park területén, és a fent már említett klíma és energiatudatos épületmegújítások (intézmények és lakások) egész sora.

7.1.3 Fenntartható városi mobilitási terv (SUMP)

A fenntartható városi mobilitási terv olyan új koncepció, amely alapvetően az EU által meghatározott klímavédelmi és energiahatékonysági célokat segíti. Az újdonságot a korábbi közlekedéstervezési gyakorlathoz képest az jelenti, hogy:

- nagyobb hangsúlyt helyez a lakosság és a különböző érdekcsoportok bevonására,
- a különböző szakpolitikai területek összehangolására (pl. közlekedés, területfejlesztés, gazdaságfejlesztés, környezetvédelem, szociális ügyek, egészségvédelem, közbiztonság, energetika, stb.), valamint
- a térségi/agglomerációs kooperációra.

A városi mobilitási terv legfontosabb hozzáadott értéke a költségmegtakarítás az önkormányzat és a városi szereplők számára, a személyre szabott közlekedési megoldások a várost használó csoportok számára, valamint a jobb, élhetőbb városi környezet. A fenntartható városi mobilitástervezés során mód van akár egyének (iskolások, mozgáskorlátozottak, idősek, stb.), akár vállalkozások számára a multimodális, ajtótól ajtóig való közlekedési megoldások kidolgozására. A mobilitástervezés a közúti infrastruktúra fejlesztése helyett olyan kiegyensúlyozott intézkedéscsomagban gondolkodik, amelyben jelentős szerepet kapnak a mérsékelt költségvonzatú közlekedésszervezési intézkedések. Az integrált tervezési megközelítés segíti a környezetbarát ágak, megoldások felé való átrendeződést, ami azért is fontos, mert a városnak sokszor egymásnak versengő jogi kötelezettségnek kell megfelelniük (pl. levegőminőség javításával, zajterhelés csökkentésével, stb. kapcsolatos országos és EU-s elvárások.) A Fenntartható Városi Mobilitási Terv funkcionális városban gondolkodik, a tervezés az együttműködésre alapoz.

Ebbe a témába tartoznak a kerékpáros és gyalogos tengelyek szép kiépítései, a piactér központi helye és a termelői piacnak ott történő kialakítása, illetve az E-infrastruktúra kiterjesztése is.

Külön jelentőséggel bíró stratégiai összetevő a városi kerékpárút-hálózat, valamint kistérségi kivezetéseik további fejlesztése. Ez jelentheti a kerékpáros-barát város brand elnyerésének lehetőségét.

7.1.4 A város közterületeinek közösségi használata és a helyi identitástudat növelése – a boldog város

A jól működő városok felé elvárás, hogy az aktív és kulturált pihenéshez, szórakozáshoz, kikapcsolódáshoz, művelődéshez szorosan kötődő szolgáltatásokat is nyújtson, amelyek nemcsak a lakosság igényeit elégítik ki, hanem kiemelkedő szerepet játszhatnak az új (gazdasági, szolgáltatási, innovációs) fejlesztések megtelepedésében is.

E feladat magában foglalja a városi parkok és zöldterületek karbantartását, a vendéglátás, művelődési intézmények eltérő lakossági-, és turista-igényekhez igazodó összehangolt és ötletes fejlesztését,

támogatását is. Kiemelten érdemes támogatni a szabadidő értékes eltöltésével, a sporttal, az egészségtudatra neveléssel összefüggő piaci és civil kezdeményezéseket.

Ehhez kapcsolódik a helyi identitás és a lokálpatriotizmus erősítése is. A kultúra és tudás ma már a modern gazdaság és társadalomfejlesztés alapvető támogatója. A közösséghez és a lakóhelyhez kötődés, az identitástudat, lokálpatriotizmus, valamint a társadalmi szolidaritás megteremtése érdekében a társadalmi kapcsolatok tudatos építésének célrendszere szükséges, mivel e nélkül nem lehet növelni az itt élők életminőségét és együttműködési készségüket sem. Ennek érdekében az identitást erősítő események mellett további lehetőség a sajátos meghatározottságú városrészek (telepek), civil – városzépítő (építő, ápoló) szervezeteinek támogatása, illetve újabbak létrehozásának támogatása. A tudásalapú és akár a modern korról lépést tartó „digitális városprogram” elindításával feladatot is erősítheti a városról szóló információk, tudásanyagok internetes oldalakon való megjelenítése.

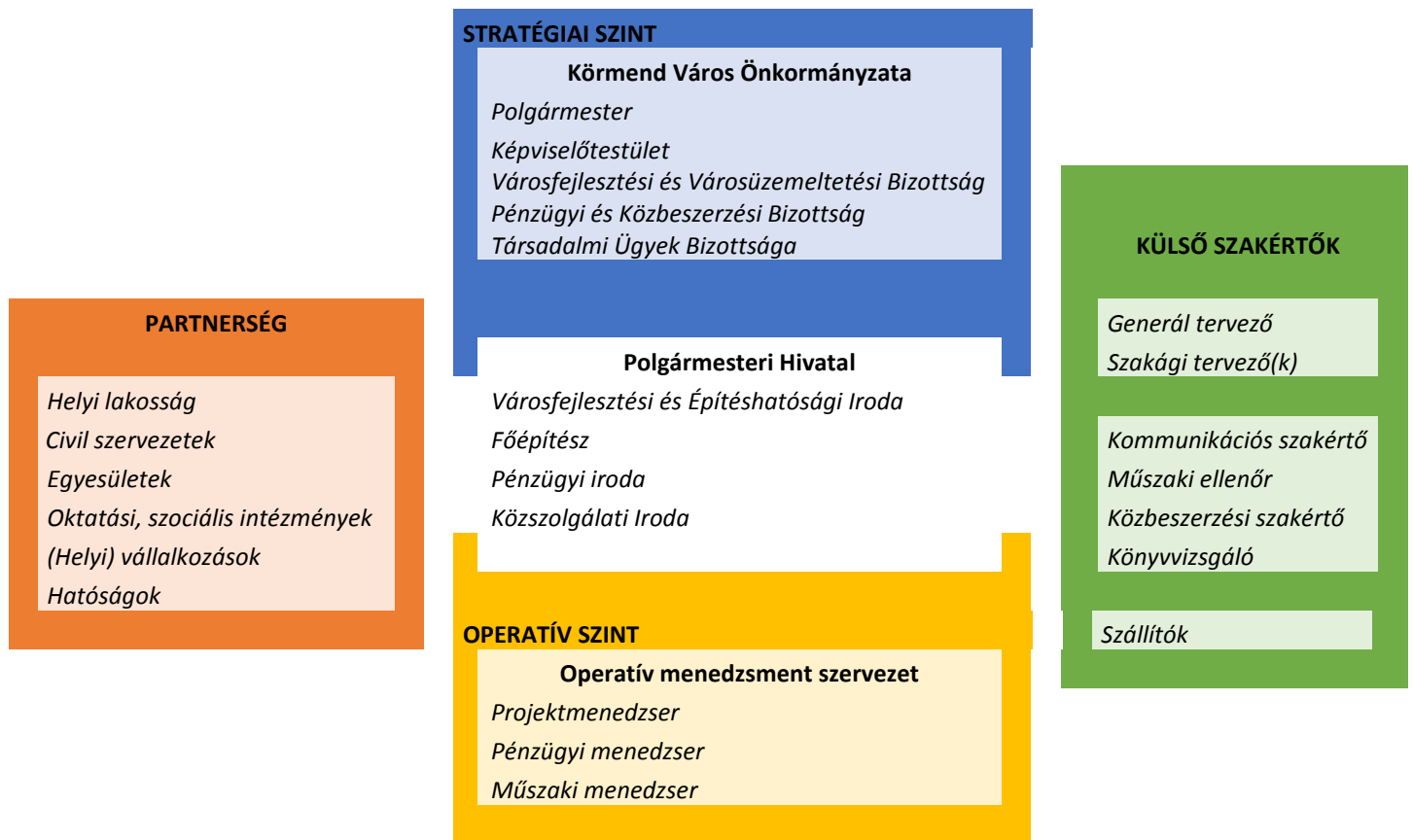
Körmend eddig is, és jelen ITS-ben megjelenő elképzelései szerint is kiváló szinten végzi ezt a feladatot, akár a Szabadságtérre, és annak aktív használatára gondolunk, akár a Batthyány kastély-együttesre és parkjára, akár a Rába tereinek és a város helyeinek egyre jobbá váló kapcsolatára, akár az egészségprogram és a sport kapcsolatára, avagy az új, digitális kapcsolatépítés lehetőségeinek növelésére.

7.1.5 Szabályozási tevékenységek, eszközök

- A „**tervalku**” (Településfejlesztési Megállapodás/Szerződés), amely lehetővé teszi, hogy egyes nagy beruházás esetén, amely a település területén zajlik le, a beruházó és a települési önkormányzat között – az egyéb érintettekén túl – olyan szerződés kötésén, amely mindkét fél számára előnyös és rögzített fejlesztési feladatokkal bír;
- Az **önkormányzat elővásárlási jogának gyakorlása** fejlesztési területek kivásárlásakor;
- **Városmarketing célú tevékenységek:** a város az integrált településfejlesztési stratégiában megfogalmazott célokkal, valamint azok eszközrendszerével összhangban, az ebben szereplő célok elérése érdekében hajtja végre marketingtevékenységét. Ehhez kapcsolódik a marketingkommunikáció, mint eszköz a magánbefektetők bevonására, a lehetséges, kölcsönösen eredményes partneri együttműködések kialakítására, valamint a létesítmények kihasználtságának növelésére. Mindez a fejlesztési eredmények ismertebbé tételét, a város által tervezett programok minél nagyobb vonzerejének kialakítását szolgálja;
- **Helyi adó- és illetékkedvezmények**kel bizonyos esetekben a magántőke mobilizálható, amelyet a Tervalkuban / településrendezési szerződésben rögzíthetnek a felek;
- **Ingtal gazdálkodási koncepció**, melynek keretében a város saját tulajdonú ingatlanait felméri, azok hasznosíthatóságát számba veszi.

Az aktív városfejlesztési stratégia elsődleges eszköze az önkormányzat számára a kijelölt városfejlesztési akcióterületeken tervezett városfejlesztési akciók végrehajtása a közszféra és a magánszféra strukturált együttműködése.

7.2 AZ INTEGRÁLT TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI STRATÉGIA MEGVALÓSÍTÁSÁNAK SZERVEZETI KERETINEK MAGHATÁROZÁSA

Az ITS megvalósítása során a *döntéshozói* szintet Körmeny Város Képviselőtestülete jelenti. A *döntés előkészítési* feladatokat a Polgármesteri Hivatal adott szervezeti egysége végzik.

A stratégiai menedzsmentet a *polgármester*, a képviselőtestület és a *Városfejlesztési és Városüzemeltetési Bizottság* alkotja. Fontos szerepet kap adott időszakokban a *Pénzügyi és Közbeszerzési Bizottság*, és a *Társadalmi Ügyek Bizottsága* is. Fontosabb feladatuk:

- A város ITS által elgondolt fejlődés megvalósítása érdekében végzik a külső kockázatok bemérését, elhárítását, illetve a jó feltételek megteremtésének készítését. Viszik azt a politikai szintű tevékenységet, amelytől megteremtődik a városnak és környezetének – a tervezett módon – jobb feltételrendszer.
- Az ITS egymásra épült céljait és programjait figyelemmel kísérik, hogy a kényszerű lelassulást elkerüljék.
- Külön figyelmet fordítanak a megszerezhető támogatások érzékelhető idejének és az időben való felkészülésnek az összehangolására. (Településrendezési feltételek, műszaki tervek, anyagiak biztosítása.)
- A politika feladata a társadalom szervezése a célok és projektek megvalósításáért, és azok megvalósulása után, a méltó használatért.
- Az ITS céljainak rendszer szerinti megvalósításának nyomon követése, elvárt eredmények, hatások értékelése.

- Az operatív menedzsment szint tevékenységének stratégiai szintű felügyelete, céljainak meghatározása, eredményeinek értékelése, szükség esetén korrekció kezdeményezése.

Az ITS megvalósításával kapcsolatos döntés előkészítő feladatokat a Polgármesteri Hivatal Városfejlesztési és Építéshatósági Irodája végzi, elsősorban a főépítéssel együtt, szükség esetén Pénzügyi, vagy a Közszolgálati Irodák bevonásával.

Legfontosabb feladatai:

- Az épített környezet elemeinek alakításával és védelmével, továbbá a terület és településrendezéssel a terület és településfejlesztéssel kapcsolatos egyes feladatait Eger Megyei Jogú Város Önkormányzata a főépítész közreműködésével látja el.
- Az állami főépítéssel, valamint az érintett önkormányzatokkal együttműködve elősegíti az önkormányzati illetékességi területét érintő terület- és településrendezési tervek összehangjának kialakítását.
- Folyamatosan figyelemmel kíséri a rendezési tervek hatályosulását, tapasztalatairól tájékoztatja a közgyűlést.
- Ellátja a műemlékvédelemről szóló 1997.évi 54. tv. 6§-ban foglalt feladatokat, illetve közreműködik a hivatkozott tv. 30§-ban foglalt feladatok ellátásában
- Előkészíti az önkormányzat helyi építészeti értékek védelmével kapcsolatos szabályozását és figyelemmel kíséri annak érvényesülését, gondoskodik az azokkal összefüggő nyilvántartás vezetéséről.
- Szakmai véleményével, állásfoglalásával segíti a város egységes építészeti arculatának alakítását.
- Közreműködik a terület és településrendezési tervek nyilvántartásában, a tervi szabályozáson alapuló adatszolgáltatásában és az ezzel kapcsolatosan felmerülő költség megállapítására vonatkozó helyi szabályok kialakításában.
- Főépítész ellátja a település rendezési terveinek és helyi építési szabályzatának elkészítésével, felülvizsgálatával összefüggő következő feladatokat.
- A jóváhagyást követően tájékoztatást ad a településrendezési terv tartalmáról
- Az iroda és a főépítész részt vesz a településpolitikai, településfejlesztési, településüzemeltetési és az önkormányzatok ingatlanvagyon-gazdálkodási programjának elkészítésében és egyeztetésében, továbbá az ágazati koncepciók települést érintő részeinek összehangolásában és véleményezésében. Szakmai véleményével segíti az önkormányzatnak az előzőekkel kapcsolatos döntéseinek előkészítését, állásfoglalásainak kialakítását.
- A városfejlesztés külső és belső környezetében bekövetkezett változások figyelemmel kísérése, a célokra gyakorolt hatások elemzése.
- Az európai uniós és az iroda szakterületéhez kapcsolódó hazai pályázati rendszerben pályázatfigyelő tevékenységet lát el.
- Az Önkormányzat által benyújtani kívánt pályázatokat elkészíti, vagy koordinálja a külön szerződés alapján ilyen feladatokat ellátó személyek/szervezetek munkáját. Szervezi, koordinálja a támogatásban részesült projektek megvalósítását vagy a külön szerződés alapján ilyen feladatokat ellátó személyek/szervezetek munkáját.
- ITS partnerségi egyeztetések szakmai irányítása, felügyelete.
- Közreműködik a városfejlesztési koncepció kialakításában és megvalósításában. A főépítész-szel és a TDM-el és a IBK Ipari Parkkal, és a KKK-val együttműködve koordinálja az Integrált Településfejlesztési Stratégia, aktualizálását, és az ennek alapján meghatározásra kerülő fej-

lesztési területekre vonatkozó akcióterületi tervek készítése során, javaslatot tesz a végrehajtásához szükséges projektekre.

- Szakmai stratégiai szinten a településközi koordináció biztosítása.
- Részt vesz a térségi fejlesztési és felzárkóztatási programok tervezésében, elkészítésében, amelybe bevonja a társszervezeteket az önkormányzat érdekeinek szem előtt tartásával.
- A fejlesztési elképzelések előkészítő munkarészeinek (programtervek, tanulmánytervek) elkészítésében, illetve elkészítésében közreműködik, az elkészült tanulmányokat véleményezi, értékeli.

Az ITS operatív részének menedzselését az önkormányzat látja el, és a feladat jellege szerint von be partnereket, így a turizmus szervezésébe a Vasi Hegyhát – Rábamente Közhasznú Turisztikai Egyesületet, az IBK Ipari Parkot, a Körmeny Kulturális Központ, Múzeum és Könyvtárat, amelyek területük dinamizáló és elkötelezett szervei. Részt vettek az ITS előkészítésében, és várható és elvárható, hogy részesei legyenek a megvalósítás küzdelmeinek és a sikerek örömeinek. Beágyazottságuk és kapcsolataik révén alkalmasak az önkormányzatot kiegészíteni a saját területeik aktivizálásával.

7.3 PARTNERSÉG BIZTOSÍTÁSA AZ ITS TERVEZÉSE ÉS MEGVALÓSÍTÁSA SORÁN

A településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló 314/2012. (XI. 8.) Korm. rendeletnek megfelelően a partnerségi egyeztetés, együttműködés nem csak része, hanem kerete a tervező munkának. Az előkészítés és a teljes tervezési munka, majd a követés során biztosított a tervezés, majd a megvalósítás folyamatának, tartalmának olyan nyilvánossága – amelyet az emberek megértenek, és megismerhetnek saját életük formálását a dokumentumokban – a helyi társadalom és gazdaság szereplőinek partnerként történő bevonása. A partnerség, mint horizontális alapelv érvényesítése elengedhetetlen

- a települések jövőbeni környezeti, társadalmi, gazdasági, kulturális fejlesztéseit, térszerkezetük alakulását, a tervezett fejlesztési programok irányait, a projektszintű forrásbevonást, a pályázatok tárgyát, volumenét és szinergiáját meghatározó, megalapozó stratégia, a tervezési dokumentumok tervezési folyamatában,
- a megvalósítása folyamán,
- a felülvizsgálat és értékelés, a szükséges korrekciók meghatározása során.

A partnerségi egyeztetési módszerek, eszközök és célcsoportok kiválasztása során meghatározó szempont volt, hogy a társadalom- és gazdaságfejlesztés hatékony és fenntartható módon való formálása csak a helyi közösség bevonásával, széles körű elköteleződésével, helyi értékek és problémák feltárására alapozottan képzelhető el. A tervekészítés folyamatába a társadalmi folyamatokban meghatározó, vagy a stratégia megvalósításában kulcsszerepet betöltő szervezetek és azok képviselői mind bevonásra kerülnek. Ezáltal a szervezetek tevékenységének jövőbeni eredményeit és elképzeléseit már a tervezés során meg lehet határozni és a stratégiai célok vagy a kulcsprojektek közé beépíteni.

7.4 TELEPÜLÉSKÖZI KOORDINÁCIÓ MECHANIZMUSAI, EGYÜTTMŰKÖDÉSI JAVASLATOK

Az önkormányzat a város térségi szerepköréhez igazodva folyamatosan elvégzi az ITS végrehajtása során a térségi egyeztetéseket, amelyek biztosítják, hogy a város stratégiai fejlesztési irányai és az ehhez illeszkedő fő beavatkozások összhangban legyenek a környezet főbb szereplőinek stratégiáival és projektjeivel.

A település járásközponti szerepéből adódóan kiemelt fontosságúnak tartja a nagyobb térségi hatással bíró projektek esetében az érintett településekkel való kooperációt. Ez az előkészítéstől a megvalósításon keresztül a fenntartásig a teljes folyamatot felöleli. Ennek jelentőségét emeli, hogy a város fejlesztései nemcsak a várost, hanem járásának települését is érintik, mivel a térség lakói a városban veszik igénybe a szolgáltatások többségét, sokan itt dolgoznak is, kötődnek a városhoz. Természetesen mindez fordítva is működik, amennyiben egy járási település projektje a járásközpontot, vagy a járás több települését is érinti, a város is részt kíván venni az előkészítés, megvalósítás és fenntartás folyamatában is.

A város céljait a fentiek alapján is szükséges összehangolni nemcsak középtávon, hanem hosszú távon is a járás településeinek céljaival. A város vezetése különböző információs csatornákon keresztül tudatosítja a térség településeivel, illetve együttműködik velük a célok alakításában. Elsősorban a térség településeit is érintő intézményhálózat fejlesztés, és munkahelyteremtés kap prioritást kiegészítve a kapcsolódó közszolgáltatásokkal, melyeket a város és térsége igénybe vesz.

Ennek érdekében jelenleg az alábbi együttműködésekben vesz részt a város:

- A Körmeny és Kistérsége Önkormányzati Társulás, a Szociális Szolgáltató és Információs Központ fenntartója.
- A Körmeny és Mikrotérsége Köznevelési Intézményfenntartó Társulás az óvodák fenntartója a települési telephelyekkel együtt.
- Vasi Hegyhát-Rábamente Közhasznú Turisztikai Egyesület;
- Testvérvárosok: Fürstenfeld (Ausztria), Groesbeek (Hollandia), Güssing (Németújvár - Ausztria), Heinävesi (Finnország), Hermagor (Ausztria), Kranenburg (Németország), Rožnov Pod Radhoštěm (Csehország), Ubbergen (Hollandia).

A város a jövőben is fenn kívánja tartani együttműködéseit, illetve azokat a céljainak megvalósítása érdekében bővíteni tervezi.

7.5 MONITORING RENDSZER KIALAKÍTÁSA

7.5.1 A monitoring rendszer működtetési mechanizmusának meghatározása

7.5.1.1 Módszertan

A 2007 – 2013 közötti programozási időszak egyik fontos tapasztalata volt, hogy a célok megvalósulásának méréséhez szükséges adatok nem vagy csak korlátozottan voltak elérhetők, így a stratégia menedzselésének egy fontos eszköze nem állt a települések rendelkezésére.

Mivel a 2014 – 2020 közötti időszakban az eredményközpontúság elve miatt az indikátorok és azok célértékeinek szerepe megnő, ezért az ITS indikátorai úgy kerültek kialakításra, hogy azok egyértelmű és hozzáférhető adatokra támaszkodjanak, azaz az indikátorok változását az adatok egyértelmű változásához lehessen kötni.

7.5.1.2 A monitoring tevékenység szervezeti háttere és folyamata

Az eredményes monitoring tevékenység feltétele, hogy az nyomon követés rendszerének kialakítása az előkészítés és a megvalósítás integráns részét képezze, meghatározva a folyamatokat, határidőket és felelősöket. A monitoring folyamata az alábbi lépésekből áll:

1. Egyértelmű célkitűzéseket megfogalmazó, világos beavatkozási logikára épülő településfejlesztési koncepció kialakítása.
2. Konkrét beavatkozásokat és részben projekteket, illetve a kapcsolódó finanszírozási forrásokat meghatározó ITS kidolgozása.
3. A monitoring és értékelési tevékenység alapját jelentő indikátorkészlet összeállítása – jelen fejezet összefoglalja az átfogó, tematikus és területi célokhoz kapcsolódó javasolt monitoring-mutatókat, míg a projektszintű indikátorok az egyes projektek konkrét kidolgozásakor kerülnek meghatározásra.
4. A monitoring és értékelési tevékenység megalapozásához és eredményes végrehajtásához szükséges információk összegyűjtése
5. Az indikátorok teljesülésének nyomonkövetése a megvalósítás során.

A monitoring tevékenység alapvetően belső feladat, azaz a településfejlesztési koncepció és az ITS végrehajtásáért felelős szervezet felelősségi körébe tartozik. Célszerű kijelölni egy személyt, aki felelős a monitoring és értékelési tevékenység koordinációjáért és végrehajtásáért. A monitoringhoz kapcsolódó legfontosabb feladatok:

- a monitoringrendszer kereteinek kialakítása előre elkészített és folyamatosan frissítendő adatbázis megalkotásával;
- az indikátorok aktuális értékének – a terv szerinti gyakorisággal történő – összegyűjtése, rögzítése a monitoring rendszerben;
- rendszeres kapcsolattartás a projektek megvalósításért felelős személyekkel az indikátorok elérését nagymértékben befolyásoló kulcs-, hálózatos és akcióterületi projektek nyomon követése érdekében;
- éves monitoring jelentés készítése, amely tartalmazza a szükségesnek tartott beavatkozásokat a program végrehajtásába (a jelentést a menedzsmentért felelős döntéshozó testületnek kell jóváhagynia).

A monitoring tevékenység szervezeti hátterét az operatív menedzsment szervezet biztosítja, amely koordinálja a megvalósuló városfejlesztési beavatkozásokat, rendszeresen figyeli, gyűjti és rendszerezzi azok indikátorainak alakulását. Minderről előterjesztést készül, amelyet az érintett Bizottságok tárgyalnak, és a Képviselő-testület hagy jóvá. Az Integrált Településfejlesztési Stratégia végrehajtását és eredményeit a város Képviselő-testülete évenként áttekinti és értékeli. A beszámoló az alábbi témaköröket tartalmazza:

- a stratégia keretein belül megvalósuló projektek és azok végrehajtásának állapota,
- a stratégia keretein belül megvalósuló projektek finanszírozási információi (projekt költségvetése, források összetétele),
- városrészenként és tematikus célonkénti áttekintés a stratégia végrehajtásának kezdete óta megvalósult fejlesztésekről és azok eredményeiről,

- a stratégia indikátorrendszere alapján mért előrehaladás (az indikátorok kiinduló és célértékeinek, valamint azok aktuális értékének feltüntetésével).

7.5.2 Indikátorok meghatározása

7.5.2.1 Az indikátorokkal szemben támasztott követelmények

A monitoringrendszer hatékony működésének egyik alapja a szakmailag megalapozott indikátorkészlet meghatározása. Az alkalmazott mutatókkal szembeni alapvető kritériumok az alábbiak:

- **Specifikus** – az indikátor arra a célkitűzésre vonatkozik, aminek az eredményét, hatását méri;
- **Mérhető** – az indikátor számszerűen (mértékegységgel) kifejezhető;
- **Elérhető** – az indikátor bázis- és célértékét viszonylag gyorsan, könnyen és költséghatékony módon meg kell tudni határozni;
- **Reális** – a valós helyzetből és tervezett beavatkozások várható eredményeiből kiindulva kell egy ténylegesen elérhető célértéket kitűzni;
- **Aktuális** – az indikátornak az adott eredmény vagy output aktuális állapotára kell vonatkoznia, és alkalmasnak kell lennie időbeli nyomonkövetésre.

A stratégia eredményességének méréséhez elengedhetetlen, hogy a felállított célokhoz indikátorok – a célok elérését jelző mutatók – kerüljenek hozzárendelésre. Az eredményorientáltság erősítése a 2014-2020 közötti időszak EU kohéziós politikájának egyik kiemelt célja, így az eredmények mérése az előző időszakénál hangsúlyosabban jelenik meg a politika végrehajtásának minden területén. Az alkalmazott indikátorok fajtái:

- **Hatásindikátorok:** Ezen indikátorok teljes mértékben egyediak, az adott település sajátosságaihoz illeszkednek. Egy középtávú célhoz – annak összetettsége függvényében – 1-2 db indikátor kapcsolódik. Ezen indikátorok tekintetében a mérhetőség követelménye nem minden esetben teljesíthető. Tekintettel azonban arra, hogy a tematikus célokhoz kapcsolódó indikátorokat mérhető módon kell kialakítani, ezért a hatásindikátorok természetükből adódóan leginkább összetett mutatók és értékeik lehetnek leíró jellegűek is.
- **Eredményindikátor:** Ezeket az indikátorokat a tematikus célok eredményeinek meghatározásához használtuk és az operatív programok eredményindikátorait vettük alapul. Az egyes operatív programok Egyedi Célkitűzéseket fogalmaznak meg és ezen célkitűzésekhez kapcsolódnak az OP eredményindikátorai.
- **Kimeneti/output indikátor:** Az indikátorokat az integrált projektek méréséhez használtuk. Az egyes operatív programokban prioritástengelyenként kerültek meghatározásra az output jellegű mutatók. A tervezés során ezeket a mutatókat – amennyiben ezek illeszkedtek a megvalósításra tervezett beavatkozások (projektek) jellegéhez – a lehető legszélesebb körben beépítettük a monitoring mutatók közé.

7.5.2.2. A stratégia indikátorai

Cél	Javasolt indikátor	Indikátor típusa	Mértékegység	Bázisérték	Célérték	Adatbázis	Mérés módja
Átfogó célok							
A történelmileg megélt szerepnek, a jelentős É – D-i és K – Ny-i útvonalak találkozásának a XXI. század első harmada szintjén történő megvalósítása és megélése.	A város kapcsolatrendszere mind kommunális, mind gazdasági téren bővül	hatás	fő		növekvő	KSH	KSH
A kiegyensúlyozott ágazati célokra és az útvonalak találkozására építő helyi gazdaságfejlesztés annak szellemi és fizikai megvalósulása tekintetében is.	Több gazdasági egység letelepedése a városban	eredmény	db		növekvő	önkormányzati adat	Önkormányzati adatszolgáltatás.
	Nagyobb szellemi hozzáadott érték a vállalkozásoknál	eredmény	fő		növekvő	Vállalati adat	Adatszolgáltatás
Az emberek és eszközök találkozási helyén kialakult városi lét alakítása a mai kor emberének környezeti igényei, életminősége és méltósága szerint.	Az emberek, lakók és vendégek egyre jobban érzik magukat a városban	hatás	fő		növekvő		Közüvélemény kutatás
A Batthyány család szellemi, kulturális, épített és táji értékeinek fenntartása, művelése.	A szellemi és az épített értékek gyarapodása a városban, és környékén	hatás			növekvő		Közüvélemény kutatás

Cél	Javasolt indikátor	Indikátor típusa	Me.	Bázisérték	Célérték	Adatbázis	Mérés módja
Tematikus célok							
A város külső elérhetőségének	A jó minőségű elérhető-	hatás	fő		növekvő		Közüvélemény

és vele összefüggésben belső közlekedésének és megközelíthetőségeinek javítása.	ség javulása minden irányban						kutatás
A korszerű és intelligens város feltételrendszerének elindítása, ütemezett lépések a környezetbarát és e-infrastruktúra, illetve az infokommunikációs rendszerek kiépítése irányába, mind a kommunális, mind a műszaki infrastruktúra rendszerek tekintetében	A város egyre nagyobb területén és egyre több intézményében és magán-helyein vehetők igénybe az infokommunikációs hálózatok	hatás	terület		növekvő		Közvélemény kutatás
A város komplex elérhetősége birtokában, valamint a kiépített és fejlődő vállalkozói és kulturális infrastruktúrájának kihasználására épülő térségi szerep kiteljesítése.	Körmend – megnőtt lehetőségeinek függvényében – egyre több embert lát el térségében	eredmény	fő		növekvő	Intézmények igénybevevői	Beszámolás két évente
A gazdaság tereinek és igényeinek biztosítása a város területén, az Ipari Park fejlesztése, a hozzáadott érték termelés előtérbe helyezése	A vállalkozások száma	eredmény	db		növekvő	Önk. adat	Összevetés
	A termékben a hozzáadott érték mértéke	eredmény	fő		növekvő	Vállalkozások	Beszámolás
Barnamezős területek használati intenzitásának növelése.	Számuk csökken	eredmény	db		csökkenő	önk. adat	Beszámolás
A mezőgazdaság integrált fejlesztése, helyi erőforrások és terek hasznosítása, rövid ellátási láncok fejlesztése.	A termelői piac kialakul, és egyre többen használják	eredmény	fő		növekvő		Közvélemény kutatás
A turizmus, mint fenntartható gazdasági ágazat belső erőforrásainak felmutatása, belső és	Körmendet felkereső és ott költő vendégek száma	eredmény	fő		növekvő	TDM	Beszámoló

külső kapcsolati lehetőségeinek kihasználása.							
A város településszerkezetének és természeti és épített környezetének alakítása a változó életviteli módoknak és kialakult igényeknek megfelelően.	Körmend település-szerkezete megőrzi múltjának értékeit, és szebbé fejleszti azokat	hatás	fő		növekvő		Közvélemény kutatás
A társadalom és a gazdaság elvárásaival összhangban lévő iskolai és kulturális ismeretátadás, továbbá humán erőforrás fejlesztés a duális képzés alkalmazásával, az intézmények megfelelő fizikai és szolgáltatási színvonalának biztosítása.	A város általános és középiskolái is egyre népszerűbbek lesznek a bennük zajló jó képzés miatt (Figyelemmel a demográfiára is)	hatás	fő		növekvő		Beszámoló
A város és az ellátandó körzet egészségi állapotának javítása az ellátó rendszer szellemi és fizikai megfelelőségének fejlesztése által.	Méltán választják egyre többen a város ellátó rendszerét, csökkenő ellátási idő mellett	eredmény	fő		növekvő	Intézményi adatok	Beszámoló
A rászorult emberek szociális biztonságának növelése, tartozzanak bármely ilyen rétegbe.	Egyre kevesebb ellátatlan rászoruló	eredmény	fő		csökkenő	Önk. adat	Beszámoló
A Batthyány család épített és táji örökség fenntartása, ápolása.	A Batthyány kastély-együttes és parkja folyamatosan megújul	eredmény	terület		növekvő	KKK	Beszámoló
A Batthyány család szellemi és kulturális örökség kutatása és megismertetése.	A kastélyban aktív kutatás folyik	eredmény	fő		növekvő	KKK	Beszámoló
A Batthyány család kapcsolati	A kapcsolatok életre	hatás	elismertség		növekvő	Önk. adat és	Beszámoló

hálózat éltetése, megismertetése.	kelnek					KKK	
-----------------------------------	--------	--	--	--	--	-----	--

Projektek

Projektek	Javasolt indikátor	Indik. tip.	Me.	Bázisérték	Célérték	Adatbázis	Mérés ideje, módja
Kulcsprojektek (utak – Batthyány örökség)							
<i>Intézkedni kell, hogy az elkerülő út Körmentet kiszolgáló csomópontjai valóban a város életét szolgálják, az egyéb érdekek sérelme nélkül.</i>	A csomópont hasznossága Körment forgalma számára	hatás			előnyös		Haszon/kár elemzés
<i>Az Ipari Park, a vasút és busz állomás autóval és tömegközlekedéssel való kétoldali elérhetőségének megtervezése, megvalósítása.</i>	Az utak elkészülésének ideje	eredmény	fm		elkészülés ideje		két dátum
<i>A Rákóczi út átalakítása a város „főutcájává” kevesebb közlekedő sávval, parkolási lehetőségek kialakításával, megnövelt zöldfelületekkel, jól használható gyalogjárdákkal. A Rákóczi út és környékén, főként a földszinteken üzletek kialakítása, elsősorban a helyi termékek terjesztésére alapozva.</i>	A kezdés és az étellel való megtöltődés ideje/ Megújított közterületek nagysága	eredmény	év/m ²		növekvő		A kedvezményezett adat-szolgáltatása
<i>A volt levéltár épületének kutatása feltárása, rendeltetés meghatározása megújítása, a XXI. századnak megfelelő elvárások és a Batthyány örökség közelítésével. A kastély központi épületének kutatása feltárása, rendeltetés meghatározása, a rendeltetés alkalmas elhelyezésének megfelelő megújítás. A volt cipőgyári épületek bontása, a terület rehabilitálása és a kastély és a park között kapcsolatot teremtő rendeltetési elem</i>	A természeti és a kulturális örökségnek, illetve látványosságoknak minősülő támogatott helyszíneken látogatások várható számának növekedése	eredmény	látogatás/év		növekedés	aktuális szám	Kedvezményezett beszámolója

<p>megvalósítása. A „kapuk” és – a város által „kívülről” előkészített megközelítés és – annak megfelelő rendeltetés az szerint történő megújítás. A „Várkert” élővé tétele, a Rába „használatával” és a megközelítés méltóságának megteremtésével. A Várkert egy sajátos részének a volt a vadászház, amely – egy kis mozgás után – alkalmas bemutató helye lehet a Batthyány-ak által művelt erdő és vadgazdálkodás ismertetésének.</p>							
<p>A Batthyány család és rokonságának kutatása, hatásuk a városra, a térségre, az országra és esetenként tovább. A magyar és egyetemes történelem kiemelkedő Batthyány és rokon családtagok gondolatai, tettei, utóhatásuk.</p>	<p>A család történetével foglalkozó kutatók és a megjelent anyagok mennyisége</p>	<p>eredmény</p>	<p>fő/db</p>		<p>növekvő</p>	<p>aktuális szám</p>	<p>Kedvezményezett beszámolója</p>
<p>A Batthyány család olyan tagjának megismerése, bemutatása, akinek életműve alapján a XXI. század „homo ludens” fogalmának megfelelő a múzeumban interaktív foglalkoztatások/foglalkozások valósíthatók meg. A Batthyány család és a történelemben játszott szerepeiből – akár különböző időkből, különböző térségek szerint – szerepjátékok, versenyek, stb. megrendezése az autentikus helyen. A boldoggá avatott és nagy tiszteletnek örvendő B – S L. munkásságára alapozott interaktivitás megjelenítése az együttesben, legyen az gyógyítás, orvoslás, vakok és gyengén látók helyzetének megjelenítése, stb.</p>	<p>A természeti és a kulturális örökségnek, illetve látványosságoknak minősülő támogatott helyszíneken látogatások várható számának növekedése (Múzeum és zárándoklat)</p>	<p>eredmény</p>	<p>látogató/év</p>		<p>növekvő</p>	<p>aktuális szám</p>	<p>Kedvezményezett beszámolója</p>

<p>A Batthyány birtokoknak történelmi hagyományok alapján Körmend volt a központja, ami megjelent a többi birtoktest innét történő ellátásában is. Vissza kell szerezni azt a presztízst, amelyik pótolni képes a tulajdon erejét.</p> <p>A körmendi Batthyány kastély-együttes, mint történelmi központ, bemutatás, együttműködés, stb. szempontjai alapján bemutató helye lehet a hajdan volt birtokok valaha volt, és mai életének.</p> <p>A város jó és értékes együttműködést kezd a Batthyány birtokokon lévő, és a „központ bizalmára méltó” településekkel.</p> <p>A város ki kell, hogy használja – nemzeti és nemzetközi – kapcsolat-teremtő munkája során a hajdan létezett Batthyány birtokok kapcsolatait, egymás-ismerését, együtt-dolgozását.</p>	<p>A volt Batthyány birtokok csatlakozása a projekthez és a várossal való kapcsolathoz</p>	eredmény	db		növekvő	A mai kapcsolat száma	A szám növekedése ciklusonként
<p>A Liktárium méltó működtetéséhez a „termeltetés” megszervezése, ha kell segítése.</p>	<p>A tartósan megfelelő beszállítók száma</p>	eredmény	fő		növekvő		a kedvezményezett adata
<p>A Batthyány kastély-együttes északi és déli kapui előtti terek kialakítása, a tengelyeknek a felújított kastélyhoz méltó rendbetétele (induló tér, fasorok, rá és kilátás, stb.).</p>	<p>A kastély-együttes megközelítésének méltósága</p>	hatás	létezés		növekvő		átadás idejére elkészül
Hálózatos projektek							
<p>A Körmend – Zalalövő vasútvonal fenntartása, térségi hasznosságának hangsúlyozása.</p> <p>A Körmend – Németújvár (Güssing) vasútvonal megépülésének támogatása, megvalósításával intézmény ellátási és turisztikai utas-szervezés.</p> <p>Az Ipari Park iparvágányának meghosszabbítása, szolgáltatási színvonalának javítása.</p>	<p>A szárnyvonal marad, az új épülni kezd, iparvágány folytatódik.</p>	eredmény	km		növekvő		A kedvezményezett jelentése

<p>Az É-i és D-i városrészek között (É-on állomások, Ipari Park, D-en lakóterületek) kerékpáros és gyalogos forgalom számára kiépített utak létesítése, a meglévőkhöz való kapcsolással.</p> <p>A városon túli infrastruktúra hálózatok (fizikai és virtuális) létesítésének készítése, segítése a jó és jobb beszállítói háország fejlesztése érdekében.</p> <p>A turizmust kiszolgáló útvonalak – kerékpár, gyalogos, vízitúra, lovaglás és esetleges újabbak – Körmentet elérő részeinek kiépítése, az igénybevevők részére szolgáltató létesítmények helyének, lehetőségének, létesítésének támogatása.</p>	Megépült útvonalak hossza/ellátott terület mérete	eredmény	km/km ²		növekvő	a mai adat	ciklusonként
<p>Csapadékvíz kezelésének tervezése és megvalósítása.</p> <p>Az árvíz és belvíz – főként időbeli egybeesés esetén történő – kezelése, a védekezés tennivalói, szervezése és eszközrendszere.</p>	Ellátott terület mértéke	eredmény	km ²		növekvő	mai terület	Kedvezményezett jelentése szerint
<p>Megújuló energia használat (legújabb technológia szerinti biomasza felhasználás) a távfűtés lehetőségének megteremtése az Ipari Park területén és területére.</p>	Gazdaságos megújuló energiával ellátott építmények területe	eredmény	m ²		növekvő	mai terület	Bővítés évenként
<p>Az ipari vállalkozások és a Rázsó Imre Szakközép- és Szakmunkásképző Intézet együttműködésének fejlesztése a duális oktatás helyzetének javítása.</p>	Duális képzésben részt vett személyek közül elhelyezkedettek száma	eredmény	fő		növekvő	mai adat	Kedvezményezett jelentése szerint
<p>A város biztosítja az új betelepülni kívánó vállalkozások, különösen kis- és középvállalatok számára – a rendezési eszközökben – a megfelelő területfelhasználású területeket.</p> <p>A volt téglagyár és ládagyár területeinek intenzitást növelő fejlesztése esetleg</p>	Letelepülő vállalkozások területe zöldmezősen, vagy barnamezősen	eredmény	km ² / km ²		növekvő		Kedvezményezett jelentése szerint

<i>tulajdonváltással.</i>							
<i>A városgondnokság épületeinek és telep- helyének modernizálása az energiatuda- tosság és a terület klímatudatossága szempontjából.</i>	A város ingatlangazdálko- dásának és fenntartásá- nak példaértékűsége/ területe	hatás	km ²		növekvő		Kedvezménye- zett jelentése szerint
<i>A kistermelői piacnak legyen területe a rehabilitálandó Ady E. utca környezetében is, hogy a város lakói és az iparban dogo- zók is részesülhessenek a jó minőségű és megfelelő áru termények felhasználásának hasznosságából</i>	A rehabilitáció területe	eredmény	km ²		növekvő		Kedvezménye- zett jelentése szerint
<i>A város és a Rába kapcsolata a Berzseny D. utca felhasználásával – ott bemutatva a múlt meglévő elemeit, mint hívó pontokat – olyan tengelyként, amelyik a várost és a Rába partját természetesen kapcsolja össze. A Rába töltésén – az árvízvédelem és a természetes élőhely igényeinek messze- menő figyelembevételével – vízparti sétány létesítése. A Rába partján lévő sétány, a Rába és a Batthyány Várkert összekötésének attrak- tív létrehozása. Ki kell használni a Rába partot, a strand és a kikötő kiépítésével (magán befektetők támogatása, stb.) és a part és a víz termé- szetes városi „használata” által.</i>	A Rába partján, az Óvá- rosban és a Batthyány kastély parkjában lévő értékes vonzerő és látvá- nyosság megfelelő egy- ségbefoglalása. - A termé- szeti és a kulturális örök- ségnek, illetve látványos- ságnak minősülő támoga- tott helyszíneken látoga- tások várható számának növekedése	eredmény	látogató/év		növekvő		Kedvezménye- zett jelentése szerint
<i>A megkezdett MJUS wellness együttes továbbfejlesztéséhez a város segítséget kell, hogy adjon a szükséges – és a rendel- tetést kielégítő – infrastruktúra rendelke- zésre bocsátásával és – szervezetein ke- resztül – a szervezés segítségével.</i>	Az eltöltött vendégéjsza- kák számának növekedé- se/idegenforgalmi adóbe- vétel	eredmény	vendégéj- szaka/év		növekvő		Kedvezménye- zett jelentése szerint
<i>A város oktatási intézményeinek kazánfel- újítása és radiátorcseréje az elmúlt ciklus-</i>	A város ellátási körzeté- ben magasabb szintű és	eredmény	létszám		növekvő		Kedvezménye- zett jelentése szerint

<p><i>ban megvalósult. A folytatásban fontos, hogy az intézmények energia és klímadatak megújítása folytatódjon, figyelembe véve azt is, hogy az épített értékek, arcaik a szigetelés mellett is megőrződjenek, és ne váljanak a „hungarocell építészeti” egyen-termekeivé.</i></p> <p><i>A Kulturális Központ épületének új hasznosítása, a rendeltetésnek megfelelő megújítás.</i></p> <p><i>Bölcsőde fejlesztése és felújítása, a fejlesztés körében az épület bővítése 2x12 főt befogadni képes egységgel, és a hozzá tartozó kiszolgáló helyiségekkel, esetleg más épületben.</i></p> <p><i>A BCM óvoda részét képező Dienes óvoda felújítása.</i></p>	<p>komfortosabb ellátás biztosítása.</p>						
<p><i>Az egészségügyi alapellátás infrastrukturális fejlesztése, ezen belül: a háziorvosi alapellátás, gyermekorvosi alapellátás, orvosi ügyelet, fogorvosi, védőnői hálózat fejlesztése, együttes elhelyezése a jelenleg járóbeteg ellátásnak helyet adó épület teljes megújításával. Szükség esetén más/új épület igénybevétele.</i></p> <p><i>A Batthyány – Strattmann László kórház épületeinek energia és klímadatak megújítása, különös figyelemmel a köztük lévő műemlékileg védett épületekre és a rászorultak folyamatos és megfelelő szinten történő ellátására.</i></p>	<p><i>Jobb egészségügyi szolgáltatásokban részesülő lakosság</i></p>	eredmény	fő		növekszik		Kedvezményezett jelentése szerint
Akcióterületi projektek 1 (több már más típusnál is megjelent)							
<p><i>Az Ipari Park, a vasút és busz állomás autótóval és tömegközlekedéssel való kétoldali elérhetőségének megtervezése, megvalósítása.</i></p>	<p>Az utak elkészülésének ideje</p>	eredmény	fm		növekvő		két dátum

<i>Csapadékvíz kezelésének tervezése és megvalósítása. Az árvíz és belvíz – főként időbeli egybeesés esetén történő – kezelése, a védekezés tennivalói, szervezése és eszközrendszere.</i>	Ellátott terület mértéke	eredmény	km ²		növekvő	mai ellátott terület	Kedvezményezett adatszolgáltatása
<i>WIFI hálózatokkal való ellátás bővítése. Az intézményhálózat e-infrastruktúrával való ellátása, és használhatóságának fejlesztése.</i>	Ellátott terület mértéke	eredmény	km ²		növekvő	ellátott terület	Kedvezményezett adatszolg.
<i>Az É-i és D-i városrészek között (É-on állomások, Ipari Park, D-en lakóterületek) kerékpáros és gyalogos forgalom számára kiépített utak létesítése, a meglévőkhöz való kapcsolással. A turizmust kiszolgáló útvonalak – kerékpár, gyalogos, vízitúra, lovaglás és esetleges újabbak – Körmentet elérő részeinek kiépítése, az igénybevevők részére szolgáltató létesítmények helyének, lehetőségének, létesítésének támogatása.</i>	Megépült útvonalak hossza/ellátott terület mérete	eredmény	km/km2		növekvő	a mai adat	ciklusonként
<i>A Korona tömb átalakítási lehetőségeinek ötletpályázata, a város – az M8 megvalósulásával létrejövő – különleges hármaskapujában, majd az ötletek ajánlásával a tömb méltó használatának megteremtése. A mozi szép épületének ötletek alapján megtalált kulturális, szórakoztató intézmény céljára történő átalakítása.</i>	A természeti és a kulturális örökségnek, illetve látványosságoknak minősülő támogatott helyszíneken látogatások várható számának növekedése	eredmény	m ²		növekvő		Kedvezményezett adatszolgáltatása
<i>A busz és teherautó javító és benzinkút területére pl. önkormányzati elővásárlási jog kiterjesztése. A településrendezési tervek szerint a terület idegenforgalmi hasznosításra való előkészítése a Batthyány kastély és park-együttes és a Rába használat kettős és erős élményértékű</i>	A méltó átalakulás kezdete és vége	hatás	idő		csökkenő		Két dátum, és azok közelsége

<i>turisztikai felhasználása érdekében.</i>							
<i>A Liktárium méltó működtetéséhez a „termeltetés” megszervezése, ha kell segítése. A kistermelői piac megfelelő kialakítása a meglévő piac környezetében, reklámozása, szervezése mind a termelők, mind a vásárlók körében.</i>	A meglévő piac átalakulása, a beszállító termelők és vásárlók számának növekedése	eredmény	fő/fő		növekvő		A városi piacfelügyelet adatai szerint
<i>A város és a Rába kapcsolata a Berzseny D. utca felhasználásával – ott bemutatva a múlt meglévő elemeit, mint hívó pontokat – olyan tengelyként, amelyik a várost és a Rába partját természetesen kapcsolja össze. A Rába partján lévő sétány, a Rába és a Batthyány Várkert összekötésének attraktív létrehozása.</i>	A természeti és a kulturális örökségnek, illetve látványosságnak minősülő támogatott helyszíneken látogatások várható számának növekedése	eredmény	látogató/év		növekvő		Kedvezményezett jelentése szerint
<i>Az Óváros rehabilitációjának folytatása, a klíma és energiatudatosság jegyében, a közterületek teljes értékű megújításával (közművek, különböző közlekedési lehetőségek egymás mellett és elkülönítve, és a zöldfolyosók telepítése), a térfalak – lehetőleg – egyidejű megújításával, így a szinergia megvalósulna, és mindenkinek olcsóbb, egyszerűbb és hatékonyabb volna, nem szólva az együtt-alkotás identitásfokozó hatásáról. Bástya utca, Kölcsey u. Mozi-köz átalakítása, felújítása, Berzsenyi D. utca, Szt. Erzsébet tér felújítása.</i>	A teljesen megújított terület nagysága	eredmény	m ²		növekvő		A kedvezményezett adat-szolgáltatása szerint
<i>A magán és csoportos tulajdonban lévő társasházak energia és klímatudatos megújításának támogatása.</i>	A megújított lakásterület nagysága	eredmény	m ²		növekvő		A kedvezményezett adat-szolgáltatása szerint
<i>A Batthyány kastély-együttes északi és déli</i>	A megújított terület mér-	eredmény	m ²		növekvő		A kedvezmény-

<i>kapui előtti terek kialakítása, a tengelyeknek a felújított kastélyhoz méltó rendbetétele (induló tér, fasorok, rá és kilátás, stb.).</i>	téke, méltósága						nyezett adat-szolgáltatása szerint
<i>Az evangélikus templom és közösségi ház energiatudatos felújítása, az értékőrzés, és a közösségmegtartás/alakítás érdekében.</i>	A megújított terület nagysága	eredmény	m ²		növekvő		A kedvezményezett adat-szolgáltatása
<i>Kölcsey utcai Általános Iskola, és AMI infrastrukturális fejlesztésének újraindítása. A korábban benyújtott pályázaton nem nyert a fejlesztés, így azóta a tervek elavultak. 2015-ben az elfogadott költségvetésben fedezet van a tervezésre, engedélyeztetésre. Az iskolának 2 épülete van, 2 hrsz-on, mindkettővel érdemes foglalkozni, az állapotuk igényli a felújítást. Műemléki épületek. Az iskola főépülete, az „A” épület a kastély főépülete után Körmend legnagyobb, és legimpozánsabb műemléki épülete. A művelet mind az épület energia és klímatudatos felújítását, mind az oktatási infrastruktúra korszerűsítését kell, hogy tartalmazza, esetleg megbontva a célok és a megvalósítási idő szerint. A város oktatási intézményeinek kazánfelújítása és radiátorcseréje az elmúlt ciklusban megvalósult. A folytatásban fontos, hogy az intézmények energia és klímatudatos megújítása folytatódjon, figyelembe véve azt is, hogy az épített értékek, arcaik a szigetelés mellett is megőrződjenek, és ne váljanak a „hungarocell építészet” egyen-termekeivé. A Kulturális Központ épületének új hasznosítása, a rendeltetésnek megfelelő megújítás. A régi Római Katolikus Iskola, mint egyházi</i>	A kívül belül megújított terület nagysága	eredmény	m ²		növekvő		A kedvezményezett adat-szolgáltatása szerint

<p><i>oktatási intézmény felújítása, külön figyelemmel az épület és a középkori eredetű templom műemléki környezetéből adódó minőségi elvárásoknak való megfelelés igényeire.</i></p>							
<p><i>Az idősgondozás két intézményben folyik ma Körmenten. A Kossuth L. utcában az önkormányzati idősgondozás történik, amelynek bővítésére az elmúlt ciklusban nem nyert támogatást az önkormányzat, de a várakozók hosszú sora a bővítés igényét ma is természetessé teszi. A bővítés szükséges, tervezett és pályázásra alkalmas.</i></p> <p><i>Az elmúlt pályázati időszakban elkészült a Thököly I. utcában egy bentlakásos idős otthon, amelyet az önkormányzat egyszemélyes társasága működtet, de ennek bővítésére is van igény, amely valószínű emeletráépítéssel – a HÉSZ megtartása mellett – elégíthető ki.</i></p> <p><i>A római katolikus egyház a plébánia udvarán felépít egy „karitás” gyűjtési állomást. Megvizsgálandó a rendeltetés hatása a kívülállókra.</i></p>	<p>A bővített terület nagysága</p>	<p>eredmény</p>	<p>m²</p>		<p>növekvő</p>		<p>A kedvezményezett adat-szolgáltatása szerint</p>
<p><i>A volt levéltár épületének kutatása feltárása, rendeltetés meghatározása megújítása, a XXI. századnak megfelelő elvárások és a Batthyány örökség közelítésével.</i></p> <p><i>A kastély központi épületének kutatása feltárása, rendeltetés meghatározása, a rendeltetés alkalmas elhelyezésének megfelelő megújítás.</i></p> <p><i>A volt cipőgyári épületek bontása, a terület rehabilitálása és a kastély és a park között kapcsolatot teremtő rendeltetési elem</i></p>	<p>A természeti és a kulturális örökségnek, illetve látványosságnak minősülő támogatott helyszíneken látogatások várható számának növekedése</p>	<p>eredmény</p>	<p>látogatás/év</p>		<p>növekedés</p>	<p>aktuális szám</p>	<p>Kedvezményezett beszámolója</p>

<p>megvalósítása. A „kapuk” és – a város által „kívülről” előkészített megközelítés és – annak megfelelő rendeltetés az szerint történő megújítás. A „Várkert” élővé tétele, a Rába „használatával” és a megközelítés méltóságának megteremtésével. A Várkert egy sajátos részének a volt a vadászház, amely – egy kis mozgás után – alkalmas bemutató helye lehet a Batthyány-ak által művelt erdő és vadgazdálkodás ismertetésének</p>							
<p>A Batthyány család és rokonságának kutatása, hatásuk a városra, a térségre, az országra és esetenként tovább. A magyar és egyetemes történelem kiemelkedő Batthyány és rokon családtagok gondolatai, tettei, utóhatásuk.</p>	<p>A család történetével foglalkozó kutatók és a megjelent anyagok mennyisége</p>	eredmény	fő/db		növekvő	aktuális szám	Kedvezményezett beszámolója
<p>A Batthyány család olyan tagjának megismerése, bemutatása, akinek életműve alapján a XXI. század „homo ludens” fogalmának megfelelő a múzeumban interaktív foglalkoztatások/foglalkozások valósíthatók meg. A Batthyány család és a történelemben játszott szerepeiből – akár különböző időkből, különböző térségek szerint – szerepjátékok, versenyek, stb. megrendezése az autentikus helyen. A boldoggá avatott és nagy tiszteletnek örvendő B – S L. munkásságára alapozott interaktivitás megjelenítése az együttesben, legyen az gyógyítás, orvoslás, vakok és gyengén látók helyzetének megjelenítése, stb.</p>	<p>A természeti és a kulturális örökségnek, illetve látványosságoknak minősülő támogatott helyszíneken látogatások várható számának növekedése (Múzeum és zárándoklat)</p>	eredmény	látogató/év		növekvő	aktuális szám	Kedvezményezett beszámolója
<p>A Batthyány birtokoknak történelmi ha-</p>	<p>A volt Batthyány birtokok</p>	eredmény	db		növekvő	A mai kapcso-	A szám növe-

gyományok alapján Körmend volt a központja, ami megjelent a többi birtoktest innét történő ellátásában is. Vissza kell szerezni azt a presztízst, amelyik pótolni képes a tulajdon erejét. A körmendi Batthyány kastély-együttes, mint történelmi központ, bemutatás, együttműködés, stb. szempontjai alapján bemutató helye lehet a hajdan volt birtokok valaha volt, és mai életének.	csatlakozása a projekthez és a várossal való kapcsolathoz					lat száma	kedése ciklusonként
Akcióterület 2.							
A Rákóczi út átalakítása a város „főutcájává” kevesebb közlekedő sávval, parkolási lehetőségek kialakításával, megnövelt zöldfelületekkel, jól használható gyalogjárdákkal. A Rákóczi út és környékén, főként a földszinteken üzletek kialakítása, elsősorban a helyi termékek terjesztésére alapozva.	A kezdés és az étellel való megtöltődés ideje/ Megújított közterületek nagysága	eredmény	év/m ²			növekvő	A kedvezményezett adat-szolgáltatása
Csapadékvíz kezelésének tervezése és megvalósítása. Az árvíz és belvíz – főként időbeli egybeesés esetén történő – kezelése, a védekezés tennivalói, szervezése és eszközrendszer. WIFI hálózatokkal való ellátás bővítése. Az intézményhálózat e-infrastruktúrával való ellátása, és használhatóságának fejlesztése.	Az ellátott területek nagysága	eredmény	m ²			növekvő	A kedvezményezett adat-szolgáltatása
Az É-i és D-i városrészek között (É-on állomások, Ipari Park, D-en lakóterületek) kerékpáros és gyalogos forgalom számára kiépített utak létesítése, a meglévőkhöz való kapcsolással.	A megújított közterületek nagysága	eredmény	év/m ²			növekvő	A kedvezményezett adat-szolgáltatása
A kistermelői piac megfelelő kialakítása a meglévő piac környezetében, reklámozása,	A meglévő piac átalakulása, a beszállító termelők	eredmény	fő/fő			növekvő	A városi piacfelügyelet adatai

szervezése mind a termelők, mind a vásárlók körében.	és vásárlók számának növekedése					szerint
A Dózsa György utcai Rákóczi lakótömb mögötti terület zöldfelületté és pihenő parkká fejlesztése.	Városi környezetben létrehozott vagy helyreállított nyitott terek	eredmény	m ²		növekvő	A kedvezményezett adat-szolgáltatása
Az iparosított technikával készült önkormányzati épületek energia- és klímataudatos megújítása, zöldterületeik rendezése. A magán és csoportos tulajdonban lévő társasházak energia és klímataudatos megújításának támogatása.	A megújított lakásterület nagysága	eredmény	m ²		növekvő	A kedvezményezett adat-szolgáltatása
A református templom, gyülekezeti ház (volt iskola) és a lelkészlak energiatudatos felújítása, az épített és történeti értékek őrzése, és a közösségmegtartás/alakítás érdekében.	A megújított és közösségi használatba vett terület nagysága	eredmény	m ²		növekvő	A kedvezményezett adat-szolgáltatása
Az egészségügyi alapellátás infrastrukturális fejlesztése, ezen belül: a háziorvosi alapellátás, gyermekorvosi alapellátás, orvosi ügyelet, fogorvosi, védőnői hálózat fejlesztése, együttes elhelyezése a jelenleg járóbeteg ellátásnak helyet adó épület teljes megújításával. Szükség esetén más/új épület igénybevételével. A Batthyány – Strattmann László kórház épületeinek energia és klímataudatos megújítása, különös figyelemmel a köztük lévő műemlékileg védett épületekre és a rászorultak folyamatos és megfelelő szinten történő ellátására.	Jobb egészségügyi szolgáltatásokban részesülő lakosság	eredmény	személy		növekvő	A kedvezményezett adat-szolgáltatása
Egyéb projektek						
A Rábán aluli terület szennyvízvezetékekkel való elérése, a rákötések lehetséges biztosítása.	Az ellátott lakások száma/aránya	eredmény	lakásszám/%		növekvő	A kedvezményezett adat-szolgáltatása
A közvilágítás korszerűsítése. Folytatnia kell a hulladékudvar kialakítá-	Az ellátott terület nagysága	eredmény	km ²		növekvő	A kedvezményezett adat-

<i>sát, ami jelenleg tervezés alatt áll;</i>							szolgáltatása
<i>A Körmenden telephellyel rendelkező külföldi vállalatok anya-településeivel testvérvárosi kapcsolat kiépítése. A városon túli infrastruktúra hálózatok (fizikai és virtuális) létesítésének készítése, segítése a jó és jobb beszállítói háttország fejlesztése érdekében.</i>	Az elért városok/települések száma	eredmény	db		növekvő		A kedvezményezett adat-szolgáltatása
<i>A város településrendezési eszközeiben – a városi közösség érdekeinek tiszteletben tartása mellett – megadja az iparterületeknek a bővülés lehetőségét.</i>	Az iparterület bővítési lehetőségének területe	eredmény	km ²		növekvő		A kedvezményezett adat-szolgáltatása
<i>A város nem csak a jó közigazgatásnak kíván gazdája lenni, hanem a város értékeinek megjelenítője is, és fontos érték a vállalkozások számára a jól képzett munkaerő, a jó lakókörnyezet, az egyre jobb megközelíthetőség, az ipari Park és az Inkubátorház léte és a javuló városi környezet.</i>	A lakosok jó közérzete, identitástudata	hatás	érzet		növekvő		Közvélemény-kutatás
<i>A Malom területének – magán tulajdonban van – készítése a jobb használatra.</i>	A terület élő funkciójú megújítása	eredmény	m ²		növekvő		A kedvezményezett adat-szolgáltatása
<i>A városnak fel kell készülni a jellemző termények megtermelhető, de közvetlenül nem, vagy nem gazdaságosan értékesíthető termények feldolgozásának elősegítésére. A Szakközép- és Szakmunkásképző Intézet indítson próbaképzést a várható természettséghez.</i>	A saját szellemi és térségi bázison induló feldolgozó termékértékesítése	eredmény	Ft/év		növekvő		Adóbevallás
<i>A Vasi Hegyhát, Rábamente Turisztikai Együtt központja Körmend. Ki kell, teljedjen a TDM irodára alapozva a térség turisztikai menedzsmentje, amely minden belépő új elemet, desztinációt előre ismer-</i>	A természeti és a kulturális örökségnek, illetve látványosságnak minősülő támogatott helyszíneken látogatások várható szá-	eredmény	látogató/év		növekvő	aktuális szám	Kedvezményezett beszámolója

<i>tet, rászervez, használatát követi és javítani segít.</i>	mának növekedése						
<i>Legény u. és a Téglagyár u. közti városi park kialakítása úgy fontos, hogy a tulajdonviszonyok ismeretében és az Újváros u. befejezésével indítható, de figyelembe kell venni a mellette lévő szemétkerakó talajvíztisztulási folyamatát, megfigyelési eredményét is, és amikor annak használhatósága beigazolódik, kell a parkot kialakítani. Ez várhatóan 4 – 5 év, tehát a most tervezett ciklusban megtervezhető és elvégezhető.</i>	Városi környezetben létrehozott vagy helyreállított nyitott terek	eredmény	m ²		növekvő		A kedvezményezett adat-szolgáltatása
<i>A Rába árterületén, minden engedéllyel rendelkező kavicsbánya működik. Körmend városa tiszteletben tartja az engedéllyel működő kavicsbánya szerzett jogait, amely ráadásul az országos nyersanyagvagyonnal való gazdálkodás eszköze. Minthogy az Ős-Rába kiterjedt kavicságya kavicskitermelésre a déli Településkapu és a turisztikailag legfrekvenciáltabb folyóparti szakasz területén kívül is ad bőven lehetőséget, kérdésként merül fel a művelt terület helyhez nem kötött kibővítése. Megbeszélés alapján: a település – készülében lévő – szerkezeti terve ne hagyja azt a bővítési lehetőséget, amit a mai terv tartalmaz, tehát sorolódjon a terület az iparterület helyett, beépítésre nem szánt bányaterület kategóriába, mert a beépítése nem szánt bányaterület kategóriába sorolás szakmai indoka, a széleskörű rendeltetési lehetőségeket automatikusan biztosító besorolás leváltása így feloldja a feszültségeket.</i>	A bányaterület folyamatos rekultiváció melletti művelése, ennek aránya	eredmény	m ² /m ² %		növekvő		A kedvezményezett adat-szolgáltatása
<i>Az egészséges életmód, mint a legjobb</i>	Az aktív sportolók arányá-	eredmény	fő/fő %		növekvő		A kedvezmé-

<i>gyógy mód – benne a sportok kiemelkedő szerepe – és a város nevének összekapcsolódása, ennek propagálása.</i>	nak növekedése						nyezett adat-szolgáltatása
--	----------------	--	--	--	--	--	----------------------------